

Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas

Tiina Siltala

Opinnäytetyö
Lokakuu 2012
Tietojenkäsittely
Digimedia

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Digimedia

Tiina Siltala:
Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas

Opinnäytetyö 50 + 99 sivua, josta liitteitä 99 sivua
Lokakuu 2012

Opinnäytetyö toteutettiin toimeksiantona tamperelaiselle Valokuvaamo Klik -nimiselle yritykselle. Valokuvaamo Klikillä oli erittäin tarkat toimintatavat kuvankäsittelyprosessissa ja jokaiseen kuvaan toteutettiin tietyt kuvankäsittelymenetelmät. Heiltä puuttui kuitenkin tarkka kirjallinen ohjeistus näistä menetelmistä, joten opinnäytetyönä toteutettiin yritykselle yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kertoa kuvankäsittelyoppaassa esiintyvistä ohjelmista perustietoa, yrityksen kuvankäsittelyprosessista sekä sen synnystä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas, jonka avulla yrityksen työntekijät kykenevät helposti toteuttamaan yrityksen määritelmien mukaisen kuvankäsittelyn valokuvaamossa otettuihin kuviin. Liitteenä oleva kuvankäsittelyopas on Step by Step -menetelmällä toteutettu opas, jonka avulla kokematonkin kuvankäsittelijä voi toteuttaa onnistuneen kuvankäsittelyn melko vaivattomasti.

Opinnäytetyöstä on hyötyä yrityksen työntekijöille. Oppaan ansiosta he voivat nyt varsin vaivattomasti käsitellä kuviaan. Lisäksi opas mahdollistaa sen, ettei jokaista uutta työntekijää tarvitse alusta alkaen opastaa kuvankäsittelyn menetelmiin, vaan jokainen uusi työntekijä voi alustavasti tutustua oppaaseen ja perehdyttää itse itsensä kuvankäsittelyprosessiin. Kirjallisen kuvankäsittelyoppaan myötä yrityksen perustajat kykenevät myös tarvittaessa helpommin huomaamaan ja muokkaamaan kuvankäsittelyprosessissa olevia virheitä ja puutteita.

Asiasanat: kuvankäsittelyohjelmat, oppimateriaali, kuvankäsittely valokuvaamossa.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Information Systems
Digital Media

Tiina Siltala:
Company's Internal Image Processing Manual

Bachelor's thesis 50 + 99 pages, appendices 99 pages
October 2012

This thesis work was carried out as an assignment for Valokuvaamo Klik (“Photography shop Klik”), Tampere. Valokuvaamo Klik had a very strict policy of image processing and they had specific procedures for every picture. However, Valokuvaamo Klik did not have an accurate written manual for these procedures, so creating the image processing manual was carried out as thesis work.

One of the goals of the thesis is to describe basic information of the programs used in Valokuvaamo Klik. It also describes the procedure of image processing in Valokuvaamo Klik. A company’s internal image processing manual helps the employees in their work with the photographs. The attached manual has been made with "Step by Step" -method, so it is easy to use and the results will be successful even if the employee is inexperienced.

This thesis is beneficial for Valokuvaamo Klik’s employees. With the manual they can easily process the photos. It enables the employer to give the manual for any new employees and they do not necessarily need any further orientation. The manual also helps the employer to see if there are mistakes or shortage of information in the process itself and so they are able to edit the process.

Key words: programs of the image processing, study material, image processing in photo studio.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	OPINNÄYTETYÖN TAUSTAA	7
	2.1 Toimeksiantajan esittely	7
	2.2 Kuvankäsittelyopas	7
	2.3 Oma kiinnostus	8
3	KUVANKÄSITTELYOHJELMAT.....	9
	3.1 Adobe Photoshop Lightroom 4.....	9
	3.1.1 Käyttöliittymä	9
	3.1.2 Kirjasto-osio.....	11
	3.1.3 Kehitys-osio	12
	3.1.4 Muut osiot	15
	3.1.5 Kehityasetukset.....	17
	3.2 Adobe Photoshop CS5	17
	3.2.1 Käyttöliittymä	18
	3.2.2 Tasot.....	19
	3.2.3 Maskit.....	20
	3.2.4 Kuvan rajaaminen	22
	3.2.5 Virheiden korjaus	23
	3.2.6 Yleisiä säätöjä	23
	3.2.7 Makrot.....	25
	3.2.8 Värihallinta.....	26
	3.2.9 Peruskuvankäsittely	27
	3.3 ProSelect	28
	3.3.1 Käyttöliittymä	28
	3.3.2 Kuvapohjat	30
4	KUVANKÄSITTELY VALOKUVAAMOSSA	32
	4.1 Kuvankäsittelyprosessin synty.....	32
	4.2 Asiakkaan toiveet.....	33
	4.3 Ammattimainen kuvankäsittely	34
	4.4 Kolmen ohjelman kokonaisuus.....	34
	4.4.1 Lightroom.....	35
	4.4.2 Photoshop.....	36
	4.4.3 ProSelect	37
5	OPPIMATERIAALIN TOTEUTTAMINEN.....	38
	5.1 Oppimateriaalin perusteet	38
	5.2 PDF-formaatti	40
	5.3 Kuvankäsittelyoppaan synty	42
6	POHDINTA.....	44
	6.1 Tavoitteen ja tarkoituksen saavuttaminen.....	44
	6.2 Kehittämisehdotukset.....	45
	6.3 Oppaan toteutustavan valinta.....	45
	6.4 Kuvankäsittelyoppaan hyödyllisyys	46
	LÄHTEET	48
	LIITTEET	50
	Liite 1. Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas	50

1 JOHDANTO

Kamerat kehittyvät koko ajan ja uusia malleja tulee markkinoille kovaa vauhtia. Vaikka kamerat ovat useimmiten toinen toistaan parempia, on kuvankäsittely toisinaan välttämätöntä. Monille valokuvien otto on nopea räpsäytys, joillekin taas tarkkaa ja aikaa vievää toimintaa. Kaikissa tapauksissa kuvankäsittely on kuitenkin hyödyllistä, jotta kuvasta saataisiin parhain mahdollinen lopputulos.

Kuvankäsittelyllä on suuri merkitys nykypäivän digimaailmassa. Oli kyse sitten painetuista lehtimainoksista, muotikuvista tai jopa kuluttajan normaaleista valokuvista, tehdään näihin useimmiten ainakin hieman kuvankorjailuja. Kuvankorjailut eivät välttämättä ole suuria, mutta niiden vaikutus kuvan laadussa voi olla merkittävä. Kuvankäsittelyn ohella myös valokuvaamisen merkitys on kasvanut ja se on muuttunut aikojen saatossa. Ennen digitaalista aikakautta valokuvia otettiin filmille ja ne kehitettiin niille tarkoitettulla laitteella. Nykyään jokainen ihminen voi harrastaa kuvan teettämistä, koska nykYTEKNIikka mahdollistaa omien kuvien melko hyvälaatuisen tulostamisen kotikoneeseen liitetyllä tulostimella.

Tämä opinnäytetyö on toteutettu toimeksiantona yritykselle nimeltä Valokuvaamo Klik. Heille kuvankäsittely on jokapäiväistä ja välttämätöntä, mutta silti selkeä ohjeistus jokaisen työntekijän käyttöön puuttui. He toivoivat, että toteuttaisin heille yrityksen sisäisen kuvankäsittelyoppaan (Liite 1), josta työntekijöiden on helppo seurata, mitä missäkin vaiheessa valokuvalle tulee tehdä.

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia yrityksen sisäiseen kuvankäsittelyoppaaseen kuuluvia ohjelmia (Adobe Photoshop Lightroom 4, Adobe Photoshop CS5 ja ProSelect) sekä kertoa yrityksen kuvankäsittelyprosessista ja sen synnystä. Lisäksi tavoitteena on pohtia kuvankäsittelyoppaan hyödyllisyyttä ja kehittämisehdotuksia. Opinnäytetyönä toteutettavan oppaan tavoite on puolestaan opastaa sekä vanhoja että tulevia yrityksen työntekijöitä kuvankäsittelyssä ja siihen liittyvissä eri vaiheissa. Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda kuvankäsittelyopas, jonka avulla yrityksen työntekijät kykenevät vaivattomasti ja nopeasti toteuttamaan yrityksen määritelmien mukaisen kuvankäsittelyn valokuviin. Opinnäytetyöstä on hyötyä yritykselle, koska yrityksen ei tarvitse enää kuluttaa paljon

aikaa uusien työntekijöiden opastamiseen vaan työntekijät voivat itse tutustua kuvankäsittelyprosessiin oppaan avulla.

Opinnäytetyön sisältö on rajattu opinnäytetyönä toteutettavan oppaan mukaisesti. Oppaasta ilmenee yrityksessä käytettävät kuvankäsittelyprosessiin liittyvät ohjelmat, joten opinnäytetyön rajaus muodostuu ohjelmien ympärille. Lightroom- ja Photoshop-ohjelmat liittyvät suuresti kuvankäsittelyyn, kun taas ProSelect on enemmänkin tuotteiden myyntiin vaikuttava ohjelma. Siksi opinnäytetyössä keskitytäänkin enemmän Lightroomin ja Photoshopin toimintaan. Ohjelmista kerrotaan niiden perustietoa, toiminnallisuuksia sekä merkitystä kuvankäsittelyssä.

Opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivisia menetelmiä. Erityyppisten taustamateriaalien avulla mahdollistetaan monipuolinen ja kattava näkökulma opinnäytetyön toteutuksessa. Suurimmaksi osaksi aineistona käytetään erilaisia verkkolähteitä. Verkkolähteet ovat hyvä lähdemateriaali siinä mielessä, että niiden saatavuus on erittäin helppoa. Opinnäytetyössä esitettyjen ohjelmien omilta sivuilta löytyvät tiedot (muun muassa Adoben ja Time Exposuren kotisivut) ovat luotettavia ja päivitettyjä, koska ne ovat valmistajien tuottamia sivuja. Muiden verkkolähteiden luotettavuudesta ei voi kuitenkaan aina mennä takuuseen, koska verkossa oleva tieto ei aina välttämättä ole oikeaa. Sen vuoksi opinnäytetyössä on käytetty aiheeseen liittyvää painettua kirjallisuutta, opinnäytetyön toimeksiantajan haastattelua ja kirjoittajan omia kokemuksia. Näiden lähteiden avulla opinnäytetyö saa luotettavuutta ja laajempaa näkökulmaa, koska ammattilaisen haastattelu ja painetut kirjallisuudet ovat usein tarkoin toteutettuja ja niissä oleva materiaali on oikeaa. Tällaisia tärkeitä painettuja kirjallisuuksia opinnäytetyössä olivat muun muassa Lightroom 4 -ohjelmasta toteutettu opaskirja, joka ilmestyi elokuussa 2012 ja Photoshop CS5 -versioon pohjautuva kirja.

Opinnäytetyö on tapaustutkimus, koska se on piirteeltään sellainen, joka sopii kehittämishdotusten ideointiin ja sen tuottamiseen. Opinnäytetyössä vastataan kysymyksiin miten ja miksi jotain tehdään. Opinnäytetyö käsittelee myös hieman konstruktivistista tutkimusta, koska opinnäytteen tarkoituksena on luoda uusi tuotos, opas.

2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTAA

2.1 Toimeksiantajan esittely

Valokuvaamo Klik on tamperelainen yritys, joka sijaitsee aivan keskustan tuntumassa. Valokuvaamossa työskentelee päätoimisesti kolme työntekijää, joista kaksi on valokuvaajia ja yksi studioassistentti. Näiden työntekijöiden lisäksi valokuvaamo ottaa harjoittelijoita säännöllisin väliajoin mukaan valokuvaamotoimintaan. (Valokuvaamo Klik 2012.)

Valokuvaamo Klikin tärkeimpiä asiakkaita ovat yleisesti kuluttaja-asiakkaat. Eniten valokuvaamopalveluja käyttävät lapsiperheet ja naimisiin aikovat pariskunnat, jotka haluavat ikuistaa elämän tärkeitä tapahtumia tulostettuun muotoon. Valokuvaamo Klik tarjoaa valokuvaamopalveluiden lisäksi kehystyspalveluita. Tärkeimpiä tuotteita valokuvaamolle ovat erikokoiset sisustustaulut, valokuvakirjat sekä kuvat studiopohjukkeissa eli pahvisissa valokuvakehyksissä. (Valokuvaamo Klik 2012.)

Suoritin kolmen kuukauden mittaisen harjoittelujakson kyseisessä yrityksessä keväällä 2012. Ennen harjoittelujaksoni alkua kerroin heille, että olen etsimässä opinnäytetyön aihetta. Ehdotin heille monia erilaisia opinnäytetyövaihtoehtoja ja he innostuivat ideasta, jossa toteuttaisin heille yrityksen sisäisen kuvankäsittelyoppaan. Niinpä Valokuvaamo Klikistä tuli opinnäytetyöni toimeksiantaja.

2.2 Kuvankäsittelyopas

Valokuvaamo Klikillä on tarkat määritelmät siihen, minkälainen kuvankäsittely valokuville tulee tehdä. Yrityksen kuvankäsittelyprosessissa käytetään kolmea eri ohjelmaa, jotka ovat Adobe Lightroom ja Photoshop sekä ProSelect. Lightroom ja Photoshop ovat kuvankäsittelyohjelmia ja ProSelect on enemmänkin myyntiin vaikuttava ohjelma. Kulakin näistä ohjelmista on kuitenkin tärkeä merkitys kuvankäsittelyprosessissa.

Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas sisältää selkeän ohjeistuksen jokaisesta edellä mainitusta ohjelmasta, joita yritys käyttää kuvankäsittelyprosessissaan. Oppaan avulla yrityksen työntekijät kykenevät seuraamaan, mitä kuvalle tulee tehdä milläkin ohjelmalla missäkin vaiheessa. Lisäksi kirjallisessa muodossa oleva kuvankäsittelyprosessi helpottaa prosessin kehittämistä. Kirjatusta tekstistä on helppo havaita puutteita ja virheitä, jotka korjaamalla kuvankäsittelyprosessista saataisiin vielä eheämpi ja toimivampi kokonaisuus (Liite 1).

2.3 Oma kiinnostus

Valokuvaaminen on ollut jo kauan hyvin lähellä sydäntäni. Aloitin valokuvaamisen yläasteikäisenä saatua ensimmäisen digipokkarin, jolla kuvailin lähinnä elämäni liittyviä tapahtumia, eläimiä ja luontoa. Opiskellessani Jyväskylässä kävin pienimuotoisen valokuvauskurssin, jonka aikana sain paljon positiivista palautetta ottamistani valokuvista oikealta valokuvaajalta. Kannustavan palautteen myötä sain kipinän todelliseen valokuvaukseen ja ostin itselleni ensimmäisen järjestelmäkameran. Tämän innostuksen myötä aloin kiinnostua valokuvauksen teoriasta ja siihen liittyvistä tekniikoista.

Kuvankäsittely on kuulunut valokuvauksen ohella tiiviisti harrastuksiini. Aloitin kuvankäsittelyn Paintshop Pro -nimisellä ohjelmalla, jolla muokkailin lähinnä valokuvissa olevien kohteiden värejä. Myöhemmin kuulin Adobe Photoshop -nimisestä ohjelmasta, jonka toimintaa aloin itsekseni opetella. Aluksi käytin Photoshop-ohjelmaa kuvien manipulointiin. Toteutin kuviin erilaisia elementtejä, jotka loivat kuvista fiktiivisiä. Myöhemmin ostettuani järjestelmäkameran aloin toteuttaa Photoshopilla oikeita kuvanmuokkauksia. Roskien ja muiden virheiden poisto sekä värienkorjailut ja säädöt tulivat nopeasti tutuiksi.

Saatuani opinnäytetyöaiheen toimeksiantajalta olin erittäin innostunut. Aihe oli juuri sellainen, mikä kiinnostaa minua hyvin paljon, ja siitä on hyötyä sekä yritykselle että myös minulle. Opinnäytetyöni avulla kuvankäsittelytaitoni kehittyvät todella paljon ja tulen ymmärtämään käytössä olevien ohjelmien toimintaa vielä paremmin.

3 KUVANKÄSITTELYOHJELMAT

3.1 Adobe Photoshop Lightroom 4

Adobe Photoshop Lightroom 4 on Adoben tuottama ohjelma, joka on suunniteltu erityisesti valokuvaajien käyttöön (niin harrastajavalokuvaajille kuin myös ammattilaisvalokuvaajille). Vaikka ohjelma onkin nimensä mukaisesti Photoshop Lightroom, ei sen tarkoitus ole kuitenkaan korvata Photoshop-ohjelmaa tai toimia sen kylkiäisenä. Lightroom on itsenäinen ohjelma, jonka avulla valokuvaaja tai kuvankäsittelijä kykenee suorittamaan koko työnkulun aina kuvan tuonnista kuvan perusmuokkaukseen ja julkaisuun asti käyttäen vain yhtä ohjelmaa. Lightroom on tarkoitettu etenkin raakakuvien (Raw) kehitysohjelmaksi. (Potka 2007, 8; Järvinen 2008; Potka 2012, 12.)

3.1.1 Käyttöliittymä

Lightroom-ohjelman käyttöliittymä on hyvin modulaarinen ja selkeä. Vaikka se on Adoben tuottama ohjelma ja sisältää Photoshop nimen, ei se käyttöliittymältään muistuta muita Adoben ohjelmia lainkaan. Lightroomin käyttöliittymä koostuu pääosin valikkorivistä, yläpaneelistä, sisältöalueesta, reunapaneeleista, filminauhasta ja työkalupal- kista (kuva 1). (Potka 2007, 11–13.)

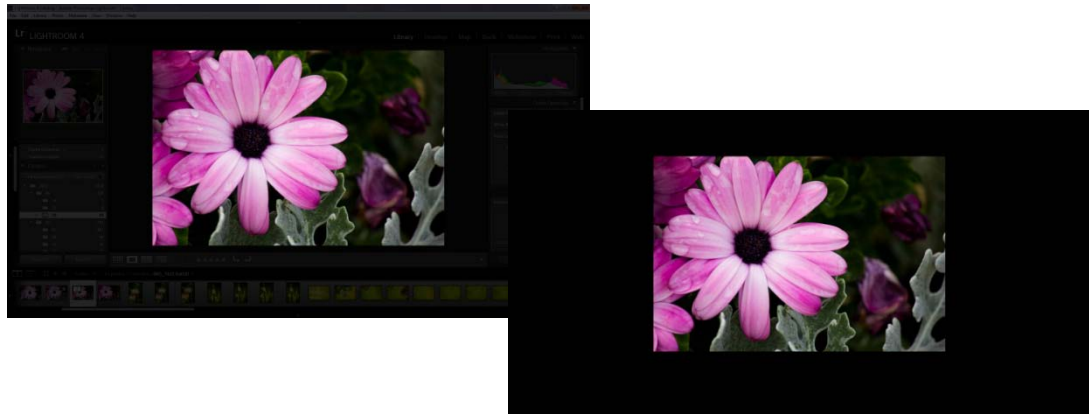
KUVA 1. Lightroomin käyttöliittymä (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

Lightroomin käyttöliittymä on siitä erikoinen, että osa siinä olevista moduuleista pysyy muuttumattomina ja osa taas muuttuu riippuen valitusta osiosta. Tällaisia muuttumattomia moduuleita ovat valikkorivi, yläpaneeli ja filminauha. Valikkorivi sisältää ohjelman perustoiminnot kuten File- ja Edit-valikot. Yläpaneelistä on mahdollista siirtyä Lightroomin eri osioihin: kirjasto (Library), kehitys (Develop), kartta (Map), kirja (Book), kuvaesitys (Slideshow), tulostus (Print) ja nettigalleria (Web). Filminauha sijaitsee ohjelman alaosassa ja sisältää sisältöalueen kuvanäkymän kuvat. Sen avulla on helppo selata kuvia Lightroomin eri osioissa. (Potka 2007, 14, 18.)

Muuttuvia moduuleita ovat sisältöalue, työkalupaneeli ja reunapaneelit (vasen ja oikea). Näiden moduulien toiminnot riippuvat siitä, mikä osio on valittuna. Yleisesti ottaen sisältöalueessa näytetään valittu kuva, joko suurennettuna tai kahden/muutaman kuvan vertailuna. Kirjasto (Library) -osion sisältöalue eroaa muiden osioiden sisältöalueista siten, että siinä on myös mahdollista tarkastella kuvia pieninä kuvakkeina. Työkalupaneelissa on eri osioiden tärkeimpiä työkaluja, kuten esimerkiksi kuvien näkymille tarkoitetut painikkeet. Lisäksi on mahdollista saada toinen työkaluvalikko näkyville, jonka avulla voi suodattaa kuvia esimerkiksi tähtiluokittelun perusteella. Vasen ja oikea paneeli sisältävät suurimman osan Lightroomin toiminnoista. Niiden ominaisuuksia selitetään tarkemmin seuraavissa luvuissa. (Potka 2007, 14, 16.)

Lightroomin käyttöliittymän modulaarisuus ilmenee sen muokattavuutena. Käyttäjä voi halutessaan muokata käyttöliittymän eri osia tarpeidensa mukaiseksi. (Potka 2007, 11.) Esimerkiksi reunapaneelit ja filminauha on mahdollista piilottaa näkyvistä, jolloin niiden poisto mahdollistaa suuremman työskentelytilan. Paneelit tulevat väliaikaisesti näkyviin viemällä kursori näytön reunoilla olevien nuolien päälle. Klikkaamalla nuolia paneelit ja filminauha pysyvät jälleen koko ajan näkyvissä. (Potka 2012, 40–42.)

Lightroomin käyttöliittymä mahdollistaa kuvan tarkemman tarkastelun. Käyttöliittymää voidaan himmentää, jonka avulla kuva tulee paremmin esiin sisältöikkunasta ja sen tarkasteleminen on helpompaa. Himmennysvaiheita on kaksi, jotka otetaan käyttöön L-painikkeella (kuva 2). (Potka 2012, 44.)

KUVA 2. Lightroomin käyttöliittymä himmennettynä (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

3.1.2 Kirjasto-osio

Kirjasto-osio on yksi Lightroomin tärkeimmistä osioista. Se toimii tietokantaohjelmana (SQLite3), jonka avulla on helppo hallinnoida kovalevyllä olevia kuvia, kuten esimerkiksi arkistoida, järjestellä, selailla ja hakea. Kuvat tuodaan suoraan ohjelmaan vasemmassa paneelissa olevan Import-painikkeen avulla. Kuvia on mahdollista tuoda muun muassa kamerasta, kovalevyltä, cd:ltä tai muistikortilta ja ne voivat olla RAW-, DNG-, JPEG-, TIFF- ja PSD-formaateissa. Samalla kun ohjelmaan tuodaan kuvia ulkoisesta lähteestä, tallentuvat ne myös koneen kovalevyllä käyttäjän määrittelemään paikkaan. Tämä mahdollistaa sen, että kuvia muokatessa alkuperäinen kuva jää muuttumattomaksi ja säädöt, joita kuviin toteutetaan, näytetään käyttäjälle sellaisena kuin ne lopullisessa kuvassa tulisivat olemaan. Kuvia ei kuitenkaan koskaan tallenneta Lightroomissa. Kuviin toteutetut muutokset tapahtuvat vasta sitten, kun kuvasta luodaan joko pikselikuva, tulostettu kuva tai osa kuvaesitystä. (Potka 2007, 11–12; Potka 2012, 13, 16–17.)

Kirjasto-osion vasen paneeli sisältää navigaattorin, katalogin, kansiot, kokoelmat ja julkaisupalvelut. Navigaattorin avulla kuvaa on helpompi tarkastella lähietäisyydeltä. Katalogin avulla voi selata kaikkia Lightroomiin tuotuja kuvia, tarkastella nopeaan kokoelmaan (Quick Collection) lisättyjä kuvia sekä viimeisintä kuvien tuontia. Kansiot sisältävät kaikki Lightroomiin tuodut kuvat. Kokoelmiin on mahdollista luoda omia kokoelmia, joiden avulla on helppoa löytää tietyllä kriteerillä määritellyjä kuvia. Ohjelmassa

on myös esimääriteltyjä viisaita kokoelmia (Smart Collections), joiden avulla käyttäjä voi löytää esimerkiksi kaikki viidellä tähdellä luokitellut kuvat. Julkaisupalveluita käyttäen kuvia on mahdollista viedä vaivattomasti nettigallerioihin suoraan Lightroomista. (Potka 2007, 16–17; Potka 2012, 71, 284.)

Käyttäjä voi itse määritellä mieleisensä kansiorakenteen, jonka mukaan kuvat tuodaan ohjelmaan. Lightroomin kansiorakenne on sama kuin tietokoneen kansiorakenne. Kuvia on helppo tarkastella ja hallinnoida sisältöalueeseen avautuvien kuvakkeiden avulla. Näin käyttäjä löytää haluamansa kansion huomattavasti vaivattomammin kuin etsimällä sen suoraan kovalevyltä suuren kuvamäärän seasta pelkällä tiedostonimellä. Ohjelmaan ei ole pakko tuoda kaikkia kuvia, mikäli käyttäjä ei koe sitä tarpeelliseksi. Lightroomiin tuotuja kuvia on mahdollista nimetä uudelleen ja poistaa. Suurien kuvamäärien hallinnoiminen on mahdollistettu hierarkkisella kansiojärjestyksellä, hakusanoilla, kokoelmilla ja erilaisilla luokitteluilla hakusuodattimien kera. Yleisimpänä käytetty luokittelumenetelmä on tähdittäminen. Tähdittäminen on käyttäjän mieltymyksiin perustuva luokittelumenetelmä, jonka avulla käyttäjä voi helposti löytää parhaimmat otoksensa ja samalla karsia huonoimmat pois. (Potka 2007, 12; Potka 2012, 28–29, 31, 74.)

Kirjasto-osion oikea paneeli sisältää pikakehityksen. Sen avulla käyttäjä voi nopeasti korjailla tai säätää kuvia. Mikäli kuvia on monia, jotka ovat otettu samassa olosuhteessa, on pikakehitys nopea ratkaisu niiden yhtäaikaiseen korjaamiseen. Pikakehityksen avulla ei kuitenkaan ole mahdollista luoda tarkkoja säätöjä, joten useimmiten säädöt kannattaa toteuttaa kehitys-osiossa. (Potka 2012, 85.)

3.1.3 Kehitys-osio

Kehitys-osio on toinen Lightroomin tärkeimmistä osioista. Sen avulla kuviin toteutetaan säätöjä. Kehitys-osion oikea paneeli sisältää kaikki tarpeelliset säätövalikot kuvan säätämiseen, kuten esimerkiksi histogrammin, perussäädöt, sävykäyrän, värikorjailut ja sävyleikkauksen. Näiden avulla käyttäjä voi luoda monipuolisia värisäätöjä. Lisäksi kehitys-osion avulla kuvia on mahdollista rajata, korjata helppoja kuvavirheitä sekä poistaa punasilmäisyyttä. (Potka 2007, 20.)

Lightroomin histogrammia kannattaa opetella tulkitsemaan (kuva 3). Se avulla käyttäjä voi arvioida ja säätää kuvan sävyaloja. Useimmissa kuvaustilanteissa valokuva menettää ääri-laidoissa olevia sävyjä, vaaleita ja tummia. Tällöin esimerkiksi tummat kohdat ovat täysin sävyttömiä. Histogrammin avulla kuvasta on helppo kaivaa takaisin menetettyjä sävyjä. (Potka 2012, 92–93.)

KUVA 3. Histogrammi näyttää, että kuvassa olevat tummat kohdat ovat sävyttömiä (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

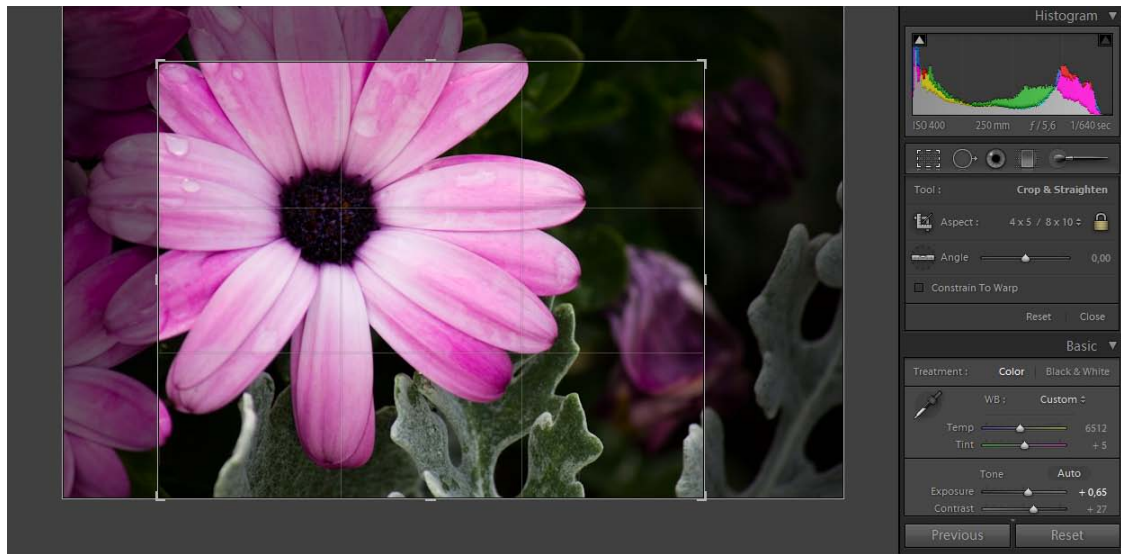
Kehitys-osion avulla kuvasta voidaan säätää monia asioita, kuten esimerkiksi valko-tasapainoa, värikylläisyyttä, valoisuutta, kontrastia ja kirkkautta. Säädöt toimivat liu-kusäätiminä, joita liu'uttamalla vasemmalle tai oikealle kuvaan tapahtuu muutoksia. Kuvan säätäminen riippuu käyttäjän omista mieltymyksistään ja kuvan käyttötarkoituk-sesta. Lightroomissa on myös mahdollisuus automaattiselle säädölle, joka säätää kuvan automaattisesti sen sävyjakauman mukaan. Säädön automatikka ei kuitenkaan aina vält-tämättä toimi, joten kuvia on usein tarvetta säätää myös käsin. Mikäli käyttäjä ei ole-kaan tyytyväinen luomiinsa säätöihin, on ne mahdollista poistaa historia-valikosta va-semmasta paneelista. (Potka 2012, 94.)

Lightroom mahdollistaa myös mustavalkokuvien toteuttamisen. Mustavalkokuvaa on mahdollista säätää samalla tavalla kuin värikuvaakin (värikylläisyyttä lukuun ottamat-ta). Käyttäjän tulee muistaa, että mustavalkokuvan taustalla on kuitenkin alkuperäinen värikuva, joka on aina mahdollista palauttaa takaisin. Mustavalkosäädöt astuvat vasta

voimaan, kun kuvasta toteutetaan pikselikuva (samoin kuin kaikki muutkin säädöt). Mustavalkokuvaa toteuttaessa on hyvä muistaa, että mikäli käyttäjä säätää punaista väriä, vaikuttaa se mustavalkoisessa kuvassa esimerkiksi punaiseen taloon, koska ohjelma tietää, että alkuperäisessä kuvassa talo on punainen. Tämä ominaisuus on hyvä tietää esimerkiksi silloin, kun säädetään kuvassa olevia ihmisiä (ihmisen ihoissa on punaista väriä). (Potka 2012, 174.)

Kehitys-osiossa roskien poistaminen on mahdollista. Roskanpoistotyökalu (Spot Removal) löytyy oikeasta paneelistä, jossa on kaksi toiminnallista vaihtoehtoa: kloonaus ja healing. Näillä työkaluilla voidaan poistaa muun muassa pieniä naarmuja, näppyjä ja roskia. Lightroomin roskanpoistotyökalu ei ole kuitenkaan yhtä älykäs kuin esimerkiksi Photoshop-ohjelman paikkatyökalu yhdessä kloonityökalun kanssa, joiden avulla vaativienkin roskien poistaminen on mahdollista. Siksi suositellaankin, että vaativien roskien poistaminen kannattaa jättää Photoshopilla tehtäväksi. (Potka 2012, 140, 167.)

Kuvan rajaaminen onnistuu Lightroomissa helposti. Rajaustyökalu löytyy oikeasta paneelistä. Kuvaa voi rajata joko mielivaltaisesti tai ennalta määritetyssä kuvasuhteessa. Lightroomissa on yleisiä kuvasuhteita (esimerkiksi 1 x 1 ja 4 x 5), mutta käyttäjä voi myös tallentaa yleisesti tarvitsemiaan kuvasuhteita itse. Kuvaa on myös mahdollista kääntää rajaustyökalun avulla. Rajaustoiminto tuo mukanaan sisältöalueeseen apuviivoja, joiden avulla kuvan sommitteleminen on helpompaa (kuva 4). Toisin kuin Photoshop CS5 -ohjelmassa, Lightroomin rajaaminen ei hävitä rajattua aluetta. Kuva on aina mahdollista palauttaa takaisin alkuperäiseen rajaukseen, minkä vuoksi kuva on turvallisempi rajata Lightroomissa. (Potka 2007, 102.)

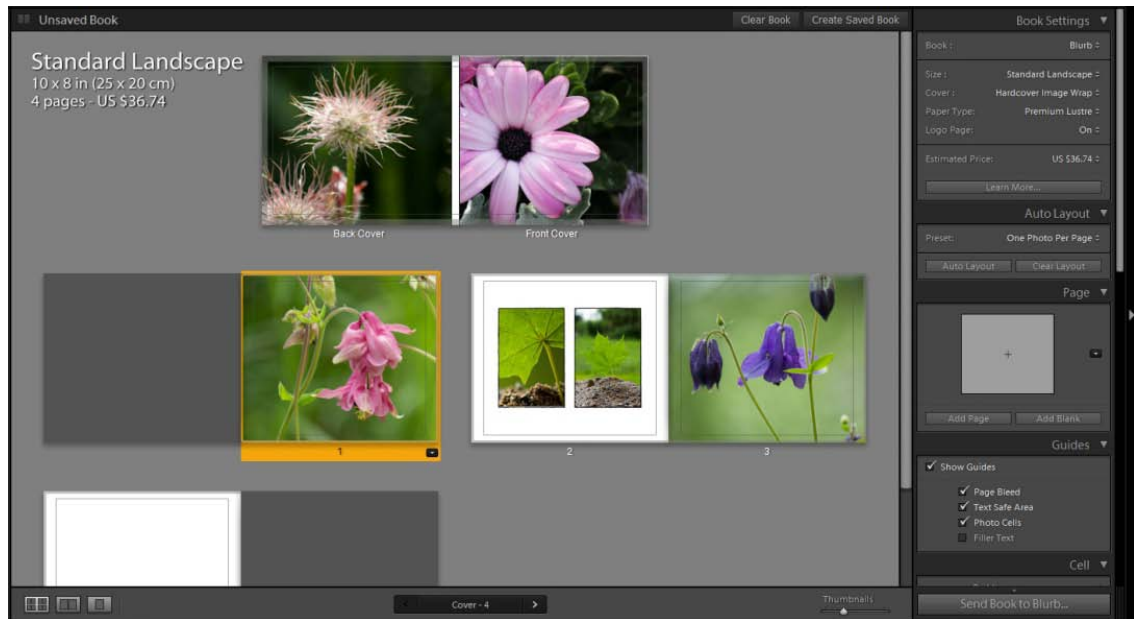

KUVA 4. Rajaustilassa kuvaan on ilmestynyt rajausalue ja apuviivoja (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

3.1.4 Muut osiot

Lightroom 4 sisältää kirjasto- ja kehitys-osioiden lisäksi kartta-, kirja-, kuvaesitys-, tulostus- ja nettigalleria-osiot. Nämä osiot toimivat suurimmaksi osaksi kuvien esityksessä ja julkaisemisessa. Muun muassa tulostus-osiassa on Lightroomin omia valmiita pohjia, joiden avulla kuva on mahdollista tulostaa esimerkiksi yksittäin tai asettaa useampi kuva samalle arkille. Pohjia on mahdollista muokata ja toteuttaa itse. (Potka 2007, 26.)

Kirja-osiassa voidaan luoda omista kuvista kuvakirja. Kuvia voidaan asettaa yksittäin sivuille tai sivuilla voi olla monia kuvia (kuva 5). Kuvakirja on aina muokattavissa ja uudelleen tilattavissa. Lightroom sisältää valmiita asettelumalleja, joita on myös mahdollista itse muokata. Kuvakirjan rajoitteena on se, että sillä on tällä hetkellä vain yksi tilauspaikka, Blurb. Kirjan sivukoot on määritelty Blurbin asetusten mukaan, joten on onnen kauppaa, onnistuisiko Lightroomissa tehdyn kuvankirja tilaaminen joltain muulta toimittajalta. (Potka 2012, 302.)

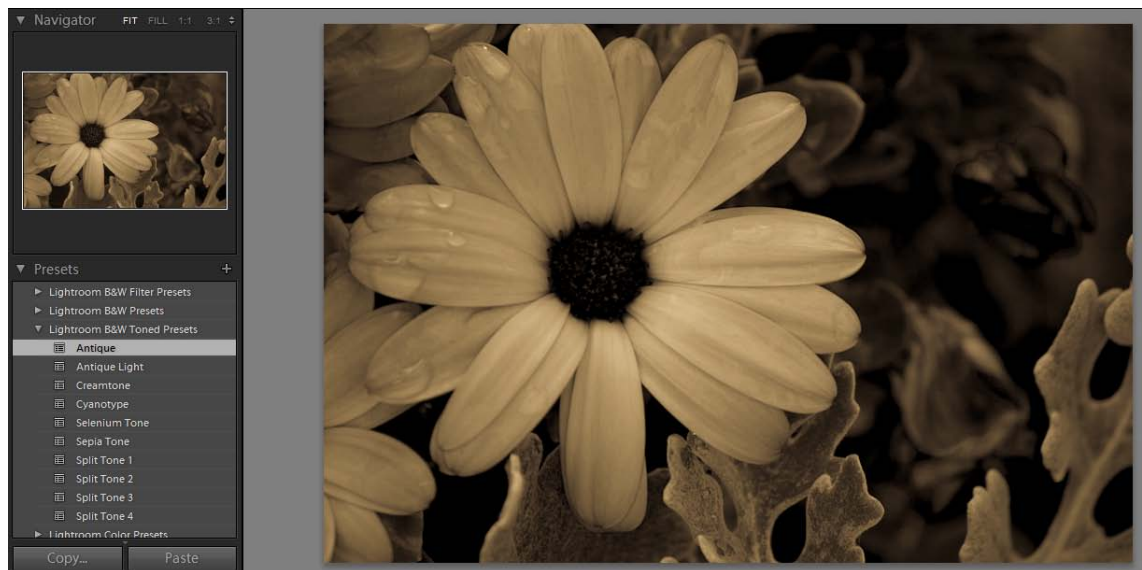
KUVA 5. Lightroomin kuvakirja (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

Omalta tietokoneelta tai videotykiiltä näytettävä kuvaesitys on helppo toteuttaa Lightroomin avulla. Lightroomissa on tähänkin osioon toteutettu valmiita kuvaesityspohjia, joita käyttäjä voi luoda myös itse lisää. Kuvaesitykseen voi lisätä muun muassa taustaväriä, tekstiä (joko kuvan yhteyteen tai erilliselle sivulle esimerkiksi alku- ja lopputeksteiksi) ja ääntä. Kuvaesitys on mahdollista näyttää suoraan Lightroom-ohjelmasta, mutta siitä voidaan myös toteuttaa MPEG-4- tai PDF-muotoinen esitys (PDF-esitykseen tosin äänet eivät tule mukaan). Esitys on myös mahdollista toteuttaa erillisinä JPEG-kuvina. (Potka 2012, 310–312, 314–316, 320–321, 324.)

Lightroom mahdollistaa kuvien jakamisen nettiyhteisöissä sekä perinteisissä nettigallerioissa. Nettigalleria-osio sisältää valmiita ulkoasutyylejä, joiden avulla voi luoda perinteisiä HTML-galleriapohjia, mutta myös Flash-gallerioiden luominen on mahdollista. Näihin galleriapohjiin voi valita mieleisensä selainpohjan. Näitä kyseisiä pohjia on myös mahdollista muokata tai luoda itse. Nettigalleria-osiossa on myös FTP-työkalu, jonka avulla kuvat voidaan siirtää suoraan palvelimelle Lightroomista. (Potka 2012, 284, 289.)

3.1.5 Kehitysasetukset

Kehitysasetukset (Presets) ovat tallennettuja toimintoja, joiden avulla toteutetaan nopeasti erilaisia säätöjä. Lightroomissa on olemassa valmiita kehitysasetuksia, mutta niitä on myös mahdollista luoda itse tai ladata Internetistä. Lightroomin omilla preseteillä voi kuvasta toteuttaa muun muassa mustavalkokuvan, seepiakuvan (ruskean eri sävyillä toteutettu kuva) tai vanhanaikaisen kuvan (kuva 6). Presetit sijaitsevat vasemmassa paneelissa, joita klikkaamalla toiminto astuu voimaan. Toiminto on myös mahdollista peruuttaa. Omien presettejen luominen on erittäin kannattavaa, mikäli käsittelee kuvia päivittäin ja kuviin toteutetaan suurin piirtein samanlaisia asetuksia. Esimerkiksi valokuvaamot voivat nopeuttavat työnkulkuaan tekemällä vaikka vedosten luomiseen sopivia presettejä. (Potka 2012, 202, 342.)

KUVA 6. Kuvaan on asetettu Antique-preset (Lightroom 2012, kuvankaappaus)

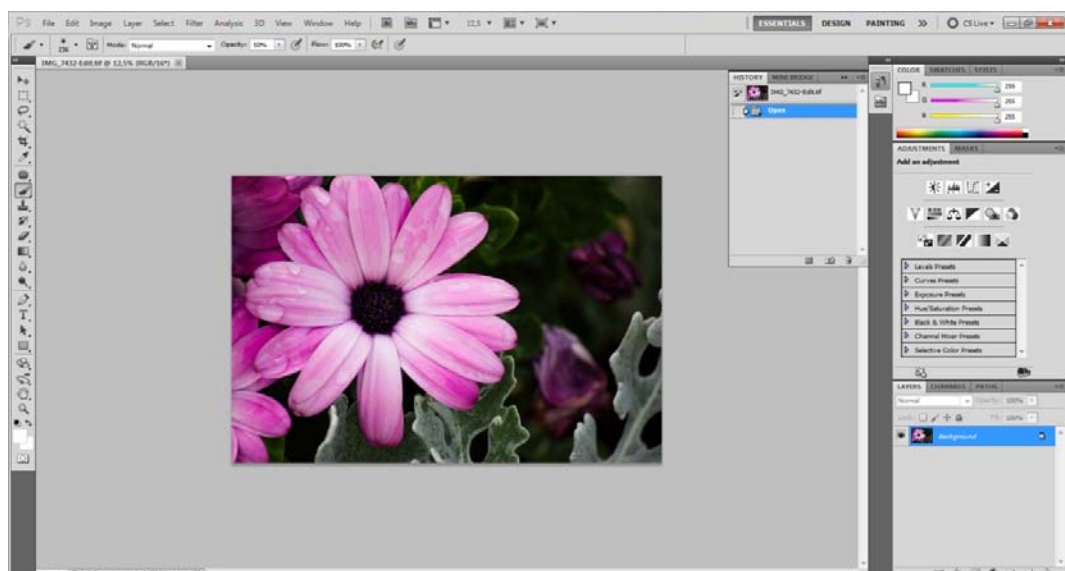
3.2 Adobe Photoshop CS5

Adobe Photoshop CS5 on Adobe Systemin toteuttama kuvankäsittelyohjelma, joka on sopii erityisesti valokuvaajien ja painosuunnittelijoiden käyttöön. Adobe Photoshop on yksi Adobe Creative Suite -tuoteperehen ohjelmisto ja se on saatavilla sekä Microsoft Windowsille että Mac OS:lle. (Adobe 2012a.)

Adobe Photoshop -ohjelma on toiminnallisuudeltaan hyvin laaja ja monipuolinen. Se tarjoaa toiminnallisuksia niin vasta-alkajille kuin myös ammattilaiskuvankäsittelijöille. Photoshopin avulla voi toteuttaa esimerkiksi pelkkiä kuvan peruskorjailuja, sävyjen hienosäätöjä ja pienien virheiden korjailuja. Ammattitaitoisille kuvankäsittelijöille Photoshop tarjoaa monipuolisesti ominaisuuksia, kuten kuvien yhdistämisen, kuvan eri osaluokkien poiston sekä fiktiivisten visioiden toteuttamisen. (Adobe 2012b; Moonsoft Adobe Photoshop CS5 2012.)

3.2.1 Käyttöliittymä

Adobe Creative Suite -tuoteperheen ohjelmien käyttöliittymät muistuttavat toisiaan. Mikäli jokin Adoben ohjelmista on tuttu, ei ole kovin vaikeaa käyttää muitakin Adoben ohjelmia. Jos esimerkiksi käyttää Adoben Illustratoria, on Photoshop-ohjelman käyttöönotto myös helppoa. Photoshopin käyttöliittymä sisältää kuvaikkunoita, työkalupaneelin, Options-palkin, valikot ja sivupalkkiin kiinnitettävät paneelit (kuva 7). Ohjelmaan on mahdollista avata monia kuvaikkunoita, jotka asettuvat välilehdiksi kuvaikkunan yläreunaan. (Paananen 2010, 18–19.)

KUVA 7. Photoshopin käyttöliittymä (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

Photoshopin työkalupaneelistä löytyvien työkalujen avulla on mahdollista toteuttaa monenlaisia toimintoja. Kuvankäsittelyn kannalta yleisimpiä ja tärkeimpiä työkaluja ovat

piirto-, maalaus-, korjaus-, valinta- ja rajaustyökalut. Lisäksi työkalupaneelistä löytyvät muun muassa teksti-, muoto- ja 3D-työkalut.

Sivupalkeissa ja paneeleissa on paljon kuvankäsittelyyn liittyviä toimintoja. Niitä käyttäen on mahdollista hallita muun muassa väriluetteloita, sivellinsarjoja, tyyliuetteloita, makroja ja tiedoston väritietoja. Sivupalkkeja ja paneeleita on mahdollista muokata haluamallaan tavalla. Mikäli jokin palkeista ei ole käyttäjän kannalta tärkeä, voi sen poistaa näkyvistä. Näin käyttäjä saa maksimaalisen hyödyn kuvankäsittelystä, koska avoimena ei ole turhia paneeleita, jotka veisivät liikaa tilaa hyödyllisiltä toiminnoilta. (Paananen 2010, 21.)

Työkaluihin on usein liitetty erilaisia lisäominaisuuksia, joita säätämällä käyttäjä voi vaikuttaa työkalun toimintaan. Työkalujen lisäominaisuuksia on mahdollista säätää Options-palkista. Palkin toiminnot muuttuvat sen myötä, mikä työkalu on valittuna. Useimmilla työkaluilla on Options-palkissa myös avattavia paneeleita. Näiden avattavien paneelien alta löytyy tärkeitä toimintoja liittyen valittuun työkaluun. Avattavista paneeleista voi esimerkiksi määritellä työkalun tai toiminnon asetuksia tarkemmin. Lisäksi on olemassa pikavalikkoja, jotka avautuvat MAC OS -ympäristössä CTRL + hiiren painalluksella (Windowsissa hiiren kakkospainikkeella). Pikavalikosta voi muun muassa vaihtaa työkalun kokoa tai kovuutta. (Paananen 2010, 22.)

3.2.2 Tasot

Yksi Photoshopin tärkeimmistä ominaisuuksista ovat tasot, joihin on mahdollista sijoittaa esimerkiksi kuvia, tekstiä tai vektorigrafiikkamuotoja (kuva 8). Tasot ovat kuin piirtoheittimen kalvoja, joita pinoamalla päällekkäin syntyy kuvakokonaisuus. Tasojen läpinäkyvistä kohdista näkyy aina alla oleva taso. Tasoja on mahdollista nimetä uudelleen ja asetella kansioihin. Tämä helpottaa tasojen hallinnointia varsinkin, jos kyseessä on monitasoinen kuva, jossa on paljon erityyppisiä tasoja. Tasojen järjestystä on myös mahdollista muuttaa sekä niiden sisältöä ja tason vaikutusta kuvaan voi tarkastella asettamalla taso pois näkyvistä ja näkyviin. (Adobe 2012c.)

KUVA 8. Kolme erilaista tasoa sisältävä kuva (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

Tasojen käyttö on erittäin suositeltavaa pienissäkin kuvankäsittelyissä. Tasot eivät aina välttämättä sisällä kuvia, vaan ne voivat olla myös säätötasoja. Säätötasot sisältävät väri- ja sävysäätöjä, jotka vaikuttavat sen alla oleviin tasoihin. Tämän ansiosta käyttäjän ei tarvitse koskea kuvan pikseleihin, vaan kuvan säätäminen onnistuu säätötasojen avulla. Mikäli käyttäjä huomaa, ettei olekaan säätöihin täysin tyytyväinen, voi hän muokata tasoa tai poistaa sen tarvittaessa kokonaan ja toteuttaa säädöt uudelleen hävittämättä kuvasta tärkeää dataa. Tasojen lisäksi on myös olemassa tasotehosteita. Tasotehosteilla saadaan aikaan erilaisia efektejä, kuten esimerkiksi tekstejä, joissa on varjo ja liukuvärystä. (Adobe 2012c.)

3.2.3 Maskit

Maskit on yksi tärkeimpiä ominaisuuksia kuvankäsittelyssä. Maskit ovat eräänlaisia piilossa olevia harmaasävykuvia, joiden avulla on mahdollista piilottaa tasosta tiettyjä osia. Tämän ansiosta alla olevat tasot tulevat näkyviin. Maskien avulla voidaan luoda erilaisia muutoksia ilman, että ne kadottavat tietoa. Lisäksi maskeja on aina mahdollista muokata myöhemmin uudelleen. Mikäli kuvankäsittelijä ei ole tyytyväinen tekemiinsä

muutoksiin, voi hän aina muokata maskia tai tarvittaessa poistaa sen kokonaan ja aloittaa maskin toteuttamisen alusta. (Adobe 2012d.)

Maskeja on kahdenlaisia: taso- ja vektorimaskit. Tasomaskit ovat bittikarttakuvia, jotka muuttuvat kuvan resoluution mukaan. Tasomaskeja on mahdollista muokata maalaus- ja valintatyökaluilla. Vektorimaskit eivät ole riippuvaisia kuvan resoluutiosta. Niitä muokataan kynä- tai muototyökaluilla. Maski näkyy pienenä ruutuna tason vieressä (kuva 9). Maskin toimintaperiaate on se, että kun tasolle halutaan toteuttaa esimerkiksi tason häivytystä, klikataan maski aktiiviseksi, jonka jälkeen valitaan musta pensseli ja aletaan maalata kuvan päälle. Kuva alkaa hävitä maalatusta kohdasta. Maalatun kohdan läpinäkyvyyttä voi säädellä valitsemalla pensselille pienemmän läpinäkyvyysarvon. Maski näyttää pienessä ruudussa mustalla, mistä kohtaa kuvaa on poistettu ja valkoinen väri puolestaan kertoo sen, että siinä osassa kuva on täysin näkyvissä. Maalattu kohta on aina mahdollista palauttaa takaisin vaihtamalla pensselin väriksi valkoisen ja maalamalla uudelleen poistettua kohtaa. Kuva alkaa tulla takaisin näkyviin, edelleen riippuen pensselin läpinäkyvyysarvosta. (Adobe 2012d.)

KUVA 9. Tekstitalolle toteutettu maski (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

Maskien käyttö valokuvaamoissa on erittäin suotavaa. Niiden avulla voidaan luoda muun muassa erilaisia häivytyksiä, tummennuksia, vaalennuksia ja kontrastin lisäämisiä

tiettyihin kuvan kohtiin ja aina voidaan olla varmoja, että mikäli toiminto menee pieleen, se on mahdollista korjata ilman suurempia toimenpiteitä.

3.2.4 Kuvan rajaaminen

Photoshop-ohjelmalla kuvan rajaaminen haluttuun kokoon on helppoa. Rajaustyökalun avulla kuva on mahdollista rajata mielivaltaisesti tai asettaa työkalulle sopivat arvot. Mikäli kuvaa ei ole tarkoitus tulostaa, voi sen rajata mihin kokoon tahansa. Teetettäväksi menevät kuvat on yleensä hyvä rajata automaattisesti sopivan kokoiseksi käyttötarkoituksesta riippuen. Ohjelma sisältää muutaman jo valmiiksi määritellyn kokovaihtoehdon, mutta kokovaihtoehtoja voi myös itse toteuttaa. Tätä ominaisuutta käytetään paljon muun muassa valokuvaamoissa, joissa toteutetaan muutamaa tiettyä kokovaihtoehtoa. (Paananen 2010, 40.)

Rajaustyökalun avulla on mahdollista rajata kuvasta haluttu osa tai kuva voidaan suoristaa, mikäli se on otettu epähuomiossa hieman vinoon (kuva 10). Lisäksi CS5-ohjelmassa on uusi ominaisuus, jonka avulla perspektiivinkin korjaaminen on mahdollista. (Paananen 2010, 41.)

KUVA 10. Rajaaminen Photoshopissa (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

3.2.5 Virheiden korjaus

Photoshopissa virheiden korjaamiseen on monia eri tapoja ja työkaluja. Yleisimmät korjaustyökalut ovat paikka- (Patch), klooni- (Clone Stamp) ja sivellintyökalut (Brush). Näiden kolmen työkalun valinta riippuu käyttäjän omista tottumuksista. Useimmiten kuitenkin paikka- ja kloonityökalut soveltuvat tilanteisiin, jossa on pieniä virheitä, joita pitäisi tarkasti poistaa. Paikkatyökalun avulla on mahdollista poistaa kohteita, joiden pintakuvio tulisi korjata, mutta alueen väriavaruuden tulisi pysyä samana. Kloonityökalu puolestaan muokkaa väriarvot sen lähtöpisteen mukaan. Sivellintyökalulla on nopein tapa poistaa puhkivalkoisesta taustasta ylimääräiset roskat ja virheet asettamalla sen väriksi valkoisen ja käymällä kaikki virheet läpi. (Demotus 2012.)

Punasilmäisyys on yleinen ongelma valokuvissa. Niiden poistaminen kuvankäsittelyllä on kuitenkin erittäin helppoa. Photoshopissa on juuri tähän toimenpiteeseen tarkoitettu työkalu: punasilmäisyystyökalu (Red Eye Tool). Käyttäjän tarvitsee vain klikata punaisen silmän pupillia tai piirtää alue, jonka sisään pupilli jää. (Medianurkka 2012.)

3.2.6 Yleisiä säätöjä

Kuvan muokkauksessa on monia erilaisia tyylejä toteuttaa onnistunut kuva. Ehkä yleisimpiä ja käytetyimpiä säätöjä ovat kuitenkin tasot (Levels), käyrät (Curves), sävy/kylläisyys (Hue/Saturation) ja terävöitys (Sharpen). Näiden avulla on mahdollista säätää kuvan yksinkertaisesti ja helposti näyttävän näköiseksi.

Kuvan säätäminen alkaa histogrammin tulkitsemista. Histogrammi on pylväskaavio, joka kertoo digitaalisessa kuvassa olevan valoisuussävyjen jakautumisen (kuva 11). Histogrammin avulla voidaan selvittää, kuinka eri sävyt ovat jakautuneet kuvassa. Normaalisti histogrammi näyttää 256 eri kirkkaussävyä, joista nolla on musta ja 255 on valkoinen. (Paananen 2010, 43.)

KUVA 11. Histogrammi kertoo kuvan valoisuussävyjen jakautumisen (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

Kuvan 11 histogrammi kertoo, että kuva sisältää paljon tummia sävyjä, mutta vaaleita sävyjä kuvassa on niukasti. Kuvaa olisi siis hyvä hieman vaalentaa, jotta kuvan tummat alueet eivät olisi täysin sävyttömiä. Kuvan vaalentaminen onnistuu esimerkiksi tasot-säätimen avulla.

Tasot (Levels) -säädin toimii yhdessä histogrammin kanssa. Histogrammissa olevat kolme säädintä (musta, valkoinen ja keskisävyt) mahdollistavat tasojen säätämisen. Liikuttelamalla näitä kolmea pistettä eri suuntiin, kuvaan toteutuu erilaisia säätöjä. Tasoilla voidaan muun muassa säätää kuvan vaaleutta, kontrastia, kirkkautta ja lämpöisyyttä. Mikäli esimerkiksi kuvaa halutaan tummentaa, tulee tummaa säädintä liikuttaa oikealle, jonka ansiosta sävyalat vaalenevat. Tasot-säätimien avulla voidaan myös säätää tiettyä väriä. Mikäli kuva on esimerkiksi kylmä, voi tasoista säätää sinisävyjä pois, jonka myötä kuvan keltaisuus lisääntyy. (Evening 2009, 288.)

Toinen yleinen säätötapa on käyrät (Curves). Käyrien avulla voidaan toteuttaa samat asiat kuin tasoillakin, mutta sävyalueiden hallitseminen on vielä tarkempaa ja monipuolisempaa. Käyrään on mahdollista asettaa 16 säätöpistettä kun taas tasoja säädetään vain kolmella säätimellä. Käyrän toimintaperiaate on se, että käyrän vasemmassa alareunassa on sävyalan tumma pää ja oikeassa yläreunassa vaalea pää. Keskisävyt sijaitsevat käyrän keskellä. Käyrän avulla voidaan lisätä esimerkiksi kontrastia. Kontrastia lisätään

siten, että käyrän tummia keskisävyjä lasketaan hieman alemmaksi, kun taas vaaleita keskisävyjä nostetaan aavistus ylemmäksi (kuva 12). Näin kuvaan syntyy kontrastia sävyjen välille. (Eismann & Duggan 2008, 140.)

KUVA 12. Käyrien avulla voi lisätä kontrastia (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

3.2.7 Makrot

Makrot ovat ohjelmoituja skriptejä, jotka sisältävät tallennettuja toimintosarjoja. Näiden avulla Photoshopin käyttäjä voi toteuttaa laajojakin työvaiheita nopeasti yhdellä näppäimen painalluksella. Photoshop sisältää itsessään monia erilaisia makroja, mutta niitä on myös mahdollista toteuttaa itse tai ladata suoraan Internetistä. Makroiin voi tallentaa käytännössä mitä Photoshopin toimintoja tahansa, kuten esimerkiksi kuvan koon muuttaminen, tehosteen luominen tai tiedoston tallentaminen tietyssä muodossa. (Evening 2009, 646; Adobe 2012e.)

Makrot nopeuttavat kuvankäsittelyn työnkulkua ja ne ovat verrattavissa Lightroomin presetteihin. Makroja käytetään aktiivisena olevaan tiedostoon. Makron kaikkia komentoja ei ole pakko toteuttaa, vaan niitä voidaan poistaa käytöstä tai suorittaa yksitellen. Makrot sijaitsevat Photoshopin Actions-paneelissa (kuva 13). Sieltä niitä on mahdollista järjestellä uudelleen, monistaa, poistaa, muuttaa ja nimetä. (Adobe 2012e.)

KUVA 13. Esimerkki Actions-paneelistä (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

3.2.8 Värihallinta

Photoshop-ohjelma on omimmillaan värien korjailussa ja niiden hallinnassa. Ohjelmasta löytyy kattava määrä erilaisia väreihin liittyviä toimintoja, joiden avulla käyttäjä voi toteuttaa onnistuneen kuvan. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että melkein kaikki kuvat tarvitsevat jonkinlaista värien korjailua. Muun muassa digikameralla ottaessa saattaa lämpötasapaino olla väärä ja siksi kuva voi esimerkiksi sinertää. Tällaisia värivirheitä on mahdollista korjata Photoshopin avulla. (Paananen 2010, 26.)

Kuvankäsittely sopii sekä harrastelijoille että ammattilaisille. Jokaisen olisi kuitenkin hyvä tarkistaa ennen kuvankäsittelyn aloittamista, että väriasetukset ja monitorin asianmukainen kalibrointi ovat kunnossa. Väriasetusten valinnat riippuvat siitä, mihin kuvaa on tarkoitus käyttää. Photoshopissa on valmiita esiasetuksia muun muassa painotöihin ja nettikuviin. Lisäksi asetuksia voi muokata omiin tarpeisiin sopiviksi. Asetuksia pääsee muuttamaan valitsemalla Edit/Color Settings. (Paananen 2010, 26, 28.)

3.2.9 Peruskuvankäsittely

Photoshopin ensisijainen tarkoitus on pikseleistä muodostuvien kuvien käsittely. Pikseleiden avulla ja niitä säätämällä kuvasta saadaan toteutettua mieleinen lopputulos. Kuvan säätäminen perustuukin täysin pikseleiden väriarvojen muuttamiseen. Pikseleiden väriarvojen muuttamiseen on kaksi eri tapaa: häviöllinen ja häviötön säätötapa. Häviöllisessä säätötavassa säädöt tehdään suoraan pikseleihin. Kuvan tallennuksen jälkeen ei ole enää mahdollista palata alkuperäiseen kuvaan. Häviöttömässä säätötavassa kuvan pikseleihin ei tehdä muutoksia, jonka ansiosta kuva on mahdollista palauttaa alkuperäiseen tilaan. Tällaisia menetelmiä ovat esimerkiksi säätötasojen, maskien ja älykkäiden suotimien käyttö. (Paananen 2010, 30–31.)

Useimmille Photoshopin käyttäjille syntyy henkilökohtainen tapa toteuttaa kuvankäsittely. Oikeaa tapaa kuvankäsittelyn toteuttamiseen ei ole, mutta yleisesti ottaen kuvalle olisi kuitenkin hyvä toteuttaa tietyt toimenpiteet tietyssä järjestyksessä. Näin ollen kuvasta saadaan paras mahdollinen lopputulos vaivattomasti ja nopeasti.

Ensin kuva on hyvä rajata haluttuun kokoon, koska säätöjä ei kannata keskittää sellaisiin alueisiin, jotka eivät lopputuotteessa tule näkymään. Tämän jälkeen on hyvä toteuttaa roskien poisto (naarmut, ei-toivotut elementit ym.). Roskien poisto toteutetaan näin alkuvaiheessa, koska jos kuvaa lähdetään esimerkiksi pehmentämään, saattaa pikseleiden siirtäminen luoda kuvaan helposti havaittavia virheitä. Kuvan dynamiikan säätäminen eli tummien alueiden säätäminen tummiksi ja vaaleiden vaaleiksi on hyvä toteuttaa tässä vaiheessa. Tämä luetellaan yhdeksi tärkeimmäksi peruskuvansäätämisen toimenpiteeksi. Näiden toimintojen jälkeen kuva on hyvä tallentaa, koska kuvassa olevat häviöttömät elementit ovat vielä paikallaan. (Paananen 2010, 42.)

Tallennettuun kuvaan on nyt mahdollista alkaa toteuttaa muita tarvittavia säätöjä. Aluksi on hyvä tarkastella kuvan käyttökohde. Mikäli kuvasta toteutetaan esimerkiksi netti kuva, on sen resoluutio ja koko hyvä pienentää. Tämän jälkeen usein on tarvetta terävöidä kuvaa, koska pienennyksen myötä kuvasta saattaa tulla aavistuksen pehmeämpi. Kun kuva on halutun näköinen, muutetaan väriprofiili käyttötarkoituksen mukaiseksi. Väriprofiilin valinta riippuu siitä, onko sitä tarkoitus käyttää esimerkiksi painatussa

muodossa vai kehitetäänkö kuva. Painettuun muotoon toteutetut kuvat muutetaan yleensä CMYK-profiiliin, kun taas kehityspalvelut haluavat kuvansa joko omassa profiilissa tai yleisessä RGB-profiilissa. Kuvan tallennusmuoto riippuu myös sen käyttötarkoituksesta. Taitto-ohjelmiin menevät kuvat tallennetaan yleensä Photoshopin omaan formaattiin eli PSD-muotoon, mutta yleensä TIFF-, JPEG- ja EPS-muodot ovat mahdollisia. Kehityspalvelut haluavat kuvat yleensä JPEG-formaattina. (Paananen 2010, 42.)

3.3 ProSelect

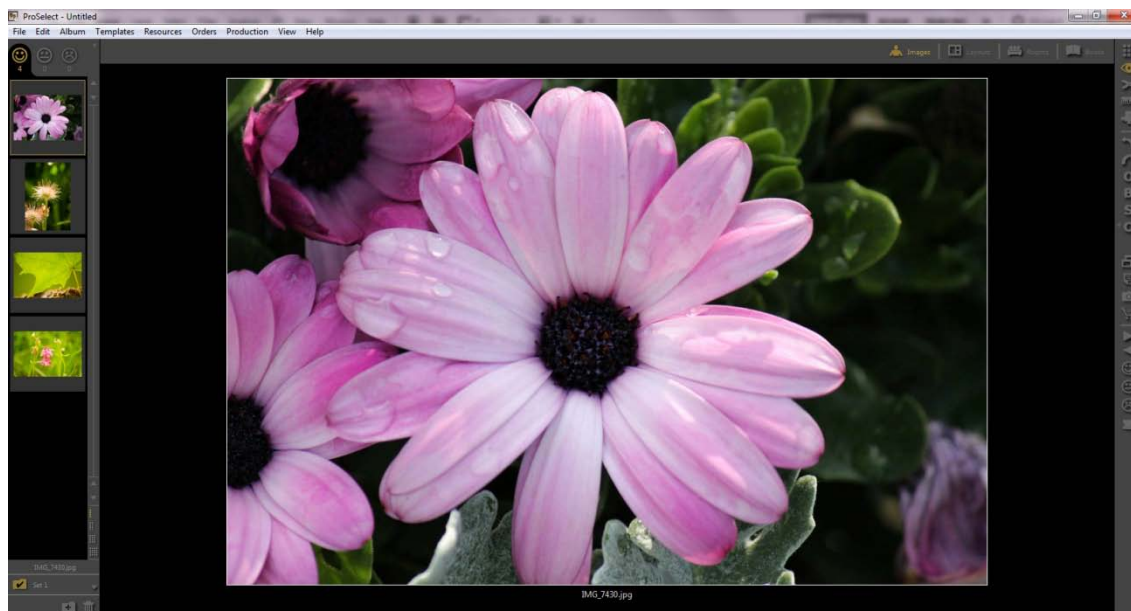
ProSelect Portrait Studio on Time Exposureen valmistama ohjelma, joka toimii monella eri käyttöjärjestelmällä. ProSelect on ammattimaiseen esitykseen, myyntiin ja asiakäsittelyyn tarkoitettu ohjelmistopaketti valokuvaamoiden ja mainostoimistojen käyttöön. Ohjelma sisältää kattavan valikoiman erilaisia ominaisuuksia ja työkaluja, joiden avulla on mahdollista luoda näppärästi esityksiä, kuvasarjoja ja montageja. Esitys- ja myyntityökalujen avulla on helppo näyttää asiakkaalle erilaisia mahdollisuuksia tuotteiden tulostamisesta. Vaikka ominaisuuksia onkin monia, on ohjelma silti erittäin helppokäyttöinen ja sen hallinta on vaivatonta. (Time-Exposure 2005a; Steve's Digicams 2012.)

ProSelect toimii pääsääntöisesti myynnin edistävänä ohjelmana, mutta siitä on hyötyä myös muissa osa-alueissa. Ohjelma on melko laaja. Sen avulla voi hoitaa koko prosessin aina tilauksen vastaanottamisesta lopullisen tuotteen esittelyyn. Ohjelmaan voi tallentaa asiakkaan tietoja, tehdä tilauksia ja antaa lopullisen version asiakkaalle. Jokaisen tilauksen kohdalla on mahdollista luoda albumi-tiedosto, jossa kaikki kyseisen asiakkaan kuvat ovat säilöttynä. (Steve's Digicams 2012.)

3.3.1 Käyttöliittymä

ProSelect-ohjelman käyttöliittymä koostuu ylävalikosta, yläpaneelistä, kuvaikkunasta, vasemmasta ja oikeasta paneelistä (kuva 14). Vasen ja oikea paneeli sisältävät ProSelectin tärkeimmät ominaisuudet, joiden avulla toteutetaan erilaisia toimintoja. Vasen paneeli näyttää ohjelmaan tuodut kuvat, jonka avulla kuvia voi selata ja luokitella. Tämä

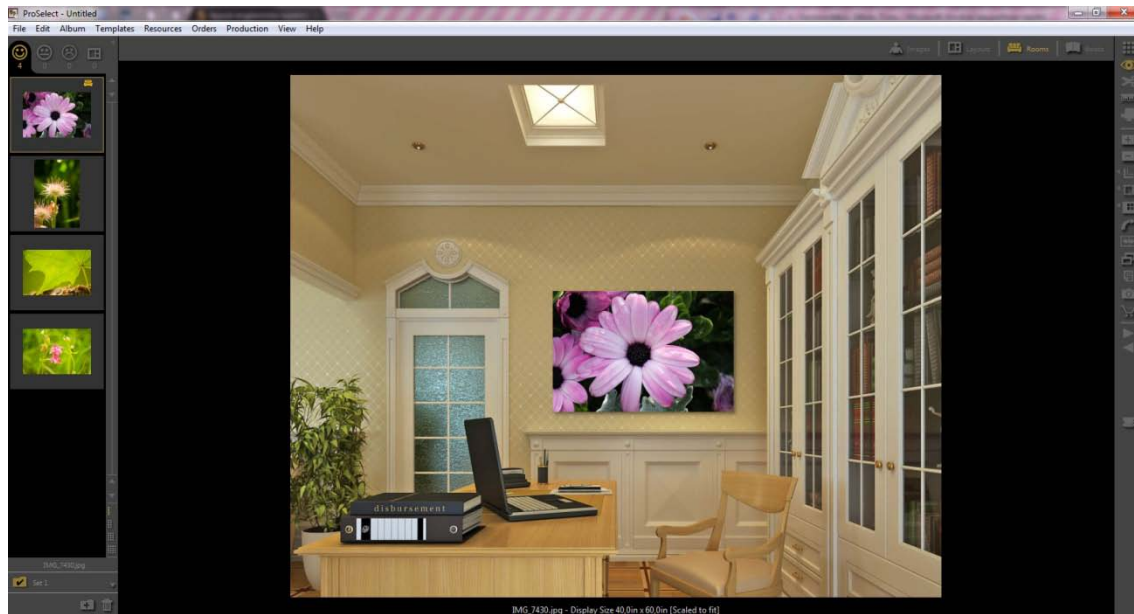
ominaisuus on hyvä esimerkiksi valitessa asiakkaan kanssa tilattavia kuvia. Kuvat raa-
hataan sille sopivaan luokkaan: Yes, Maybe, tai No (hymiöt vasemman paneelin yläreu-
nassa). (Time-Exposure 2005b.)

KUVA 14. ProSelectin käyttöliittymä (Photoshop 2012, kuvankaappaus)

Oikea paneeli sisältää erilaisia työkaluja. Paneelista löytyy muun muassa kuvien esityk-
seen liittyviä työkaluja, joiden avulla kuvia on mahdollista selata eri tavoin. Lisäksi pa-
neeli sisältää kuvaan liittyvät työkalut ja navigaation, joiden avulla voi esimerkiksi
kääntää ja selata kuvia sekä lisätä niitä ostoskoriin. Kuvaikkuna toimii työskentelyalus-
tana, johon valittuja kuvia on mahdollista avata suurempana. (Time-Exposure 2005b.)

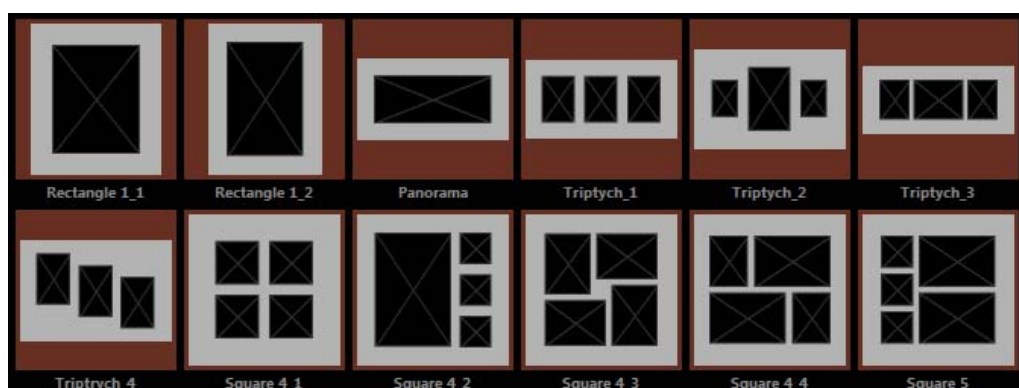
Yläpaneeli sisältää neljä erilaista välilehteä: kuvat (Images), pohjat (Layouts), huoneet
(Rooms) ja kirjat (Books). Kuvat-välilehti sisältää ohjelmaan tuodut kuvat, joita voi
tarkastella suurennettuna tai pieninä kuvakkeina. Pohjat-välilehdessä on kaikki ohjel-
massa jo entuudestaan olevat kuvapohjat sekä käyttäjän itse luomat kuvapohjat. Kuvan
sopivuutta seinälle voi tarkastella huone-välilehden avulla (kuva 15), joka sisältää kol-
me erilaista ohjelman omaa huonemallia. Kirjat-välilehdeltä pystyy toteuttamaan erilai-
sia kuvakirjoja, joihin kuvat voidaan asetella valmiiden sivupohjien avulla. Sivupohjia
on monenlaisia ja niitä voi luoda myös itse.

KUVA 15. Rooms-välilehdellä voi tarkastella kuvan sopivuutta seinälle (ProSelect 2012, kuvankaappaus)

3.3.2 Kuvapohjat

Kuvapohjat ovat yksi tärkeimmistä ProSelectin tuottavuuteen vaikuttavista ominaisuuksista. ProSelect sisältää valmiita kuvapohjia (kuva 16), mutta niitä on myös mahdollista toteuttaa itse. Kuvapohjiin sijoitetaan tilattavat kuvat. Kuvat raahataan haluttuihin pohjiin ja niitä on mahdollista asettaa uudelleen (mikäli esimerkiksi asiakas haluaa lähikuvan henkilöstä, on kuvaa mahdollista suurentaa). Ohjelma näyttää automaattisesti, miltä kuvat tulevat näkymään asettelun jälkeen. Näin asiakas saa mielikuvan siitä, miltä kuvat tulevat valmiina näyttämään.

KUVA 16. ProSelectin omia kuvapohjamalleja (ProSelect 2012, kuvankaappaus)

Kuvapohjia on mahdollista luoda monenlaisia. Ohjelman valmiit kuvapohjat kattavat normaalit kuvatilaukset, mutta mikäli halutaan mahdollistaa erilaisten kuvakollaasien tai canvas-taulujen tilauksen, on hyvä luoda omia kuvapohjia. Lisäksi omiin kuvapohjiin on mahdollista määritellä omat koot, joten tilauksen tekeminen ja kuvien muokkaaminen toimivat kätevästi yhteen, kun tiedetään, minkä kokoisiksi tuotteet tullaan käsittelemään.

Valokuvaamo Klikissä asiakkaalla on monia vaihtoehtoja valittavana. Asiakas voi valita esimerkiksi peruskuvan, joka asetetaan studiopohjukkeeseen, kuvakansion, canvas- taulun tai kuvakollaasin. Näiden valintojen pohjalta kuville toteutetaan tarvittavat kuvankäsittelyt ja rajaukset.

4 KUVANKÄSITTELY VALOKUVAAMOSSA

4.1 Kuvankäsittelyprosessin synty

Jokaisella kuvankäsittelijällä on omanlainen tyykinsä toteuttaa kuviin kuvankäsittely. Harrastelijakuvankäsittelijät muokkaavat kuvia yleensä omaksi ilokseen ja asettavat niitä näkyville netissä oleviin kuvagallerioihin. Kukaan ei vaadi heiltä yhtenäistä ja tunnistettavaa tyyliä. Ammattikuvankäsittelijät (ts. valokuvaamot) puolestaan elävät kuvankäsittelytyylinsä varassa. Asiakkaat luottavat saavansa yritykselle ominaisen näköisiä kuvia. Siksi selkeän ja yhtenäisen kuvankäsittelyprosessin synty on erittäin tärkeää valokuvaamoissa.

Haastattelin Valokuvaamo Klikin toista omistajaa Sami Reivistä kuvankäsittelyprosessin syntymisestä. Haastattelun yhteydessä selvisi, ettei Valokuvaamo Klikin kuvankäsittelyprosessi syntynyt yhdessä yössä. Reivinen kertoi käsitelleensä ensimmäisinä valokuvausvuosinaan kuvia yksin alusta loppuun 20 tuntia päivässä. Hän huomasi, että tällainen kuvankäsittelytyyli on mahdoton yhtälö ja asialle tulisi tehdä pikaisesti muutos. (Reivinen 2012, haastattelu.)

Kokemuksen kautta Reiviselle syntyi tietynlainen rutiini kuvankäsittelyyn. Sen avulla hän on oppinut, mitä kuville tulee tehdä, ja mitkä ovat ne asiat, joihin tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi myös se, että tietää, mille kohdille ei tule tehdä mitään, on osa ammattimaista kuvankäsittelyä. Joka tapauksessa erilaisten säätöjen toteuttaminen vei kauan aikaa, vaikka se tulikin selkärangasta. Niinpä Reivinen alkoi nopeuttaa kuvankäsittelyprosessia luomalla Lightroom-ohjelmaan omia presettejä (preset on valmis toiminto, jolla kuvaan saadaan automaattisesti haluttu ilme) ja Photoshop-ohjelmaan actioneita. Nämä valmiit presetit ja actionit mahdollistavat sen, että kuvista tulee joka kerta samantyyppisiä. Asiakas voi luottaa siihen, että mikäli hän on viime vuonna tilannut seepiaku- van, niin tänäkin vuonna se tulee suhteellisen samanvärisenä eikä sen värisävy heilu. (Reivinen 2012, haastattelu.)

Reivinen opiskelee töiden ohella Visuaalisen viestinnän instituutissa, josta hän on saanut paljon arvokasta palautetta kehittelemästään kuvankäsittelyprosessista. Muiden opilaiden ja opettajien mielipiteiden huomioiminen on helpottanut kuvankäsittelyprosessin lopputulosta ja heiltä Reivinen on saanut hyviä ideoita kuvankäsittelyprosessiin. Reivinen kuitenkin toteaa haastattelussaan, että tärkein kuvankäsittelyprosessiin vaikuttaneet asiat tulevat Internetistä. Internetissä on muun muassa paljon sivustoja, joista voi etsiä, kuinka muut ammattilaiset ympäri maailmaa käsittelevät kuviaan. Reivisen mukaan siellä on erittäin kovantason mainoskuvankäsittelijöitä, jotka tietävät vielä enemmän ja tarkemmin, mitä kuvalle on mahdollista tehdä. Lisäksi jotkut kirjat ovat auttaneet kuvankäsittelyprosessin toteuttamisessa. ”*Se on aika monen jutun summa*”, toteaa Reivinen. (2012, haastattelu.)

4.2 Asiakkaan toiveet

Kuvankäsittelyprosessin tavoitteena on toteuttaa kuva, joka miellyttää asiakasta kaikin puolin; kuvan tulee olla asiakkaan toiveiden mukainen. Aina ei ole kuitenkaan mahdollista toteuttaa kaikkia asiakkaan toiveita. Reivinen kertoo haastattelussaan, että he ovat tietoisesti rajanneet asiakkaan mahdollisuuden vaikuttaa lopputulokseen pieneksi. Asiakas voi halutessaan valita väri-, mustavalko- tai seepiakuvan. Mikäli asiakkaalle annettaisiin enemmän valinnanvaraa ja mahdollisuuksia esittää toiveita, tarkoittaisi se paljon enemmän työtä ja säätelyjä. Kuvien toteuttamisessa lopputuotteeksi kestäisi paljon kauemmin aikaa. Lisäksi asiakkaalle tulisi valinnanvaikeus ja asiakas saattaisi stressaantua sen myötä. Reivisen mielestä on paras, että ammattilainen tekee muutaman hyvän vaihtoehdon, josta asiakas voi turvallisesti mielin valita mieleisensä. Tällöin asiakas voi luottaa siihen, että kuva toimii varmasti valitulla tavalla. Mikäli asiakas itse tekisi valintoja, ei hän voisi olla varma, olisiko valinta kuitenkaan täysin toimiva. (Reivinen 2012, haastattelu.)

4.3 Ammattimainen kuvankäsittely

Kuvankäsittely ammattilaisten ja harrastelijoiden välillä eroaa melkoisesti. Valokuvaaja Reivinen (2012, haastattelu) kertoo haastattelussaan, että ammattilainen kiinnittää jo kuvausvaiheessa huomiota valaisuun ja itse pääkohteeseen, kun taas amatöörit keskittyvät enemmän erilaisiin kikkoihin ja käyttävät valmiita Internetistä ladattavia presettejä ja efektejä. Ammattilaisella on jo kuvausvaiheessa joku idea, jota kohti pyrkii. Mikäli idea ei onnistunut toiveiden mukaisesti, yritetään sitä korjata kuvankäsittelyllä. Yleisesti ottaen ammattilainen kuitenkin pyrkii siihen, että kuvausvaiheessa kuvasta tulisi jo mahdollisimman täydellinen. Aina ei ole kuitenkaan mahdollista saada pelkällä valokuvaamisella tietynlaista tunnelmaa aikaan, joten silloin on pakko käyttää kuvankäsittelyä apunaan.

4.4 Kolmen ohjelman kokonaisuus

Valokuvaamo Klik käyttää kuvankäsittelyprosessissaan kolmea eri ohjelmaa: Lightroomia, Photoshopia ja ProSelectia. Haastattelussa Reivinen (2012, haastattelu) harmittelee, että kuvankäsittelyprosessissa ohjelmia on käytössä kolme, eikä esimerkiksi vain yhtä, jolla voisi toteuttaa koko prosessin. Hän kuitenkin perustelee valintojaan sillä, että kukin näistä ohjelmista on hyödyllinen ja jokaisessa näistä on jotain, mitä toisella ohjelmalla ei voi tehdä. Esimerkiksi Lightroom-ohjelma on ylivoimaisesti nopein ohjelma kuvien massakäsittelyyn verrattuna vaikka Adobe Bridgeen, kun taas Photoshopilla voi toteuttaa pikselitasolla paljon enemmän kuin Lightroomilla. ProSelect-ohjelma on puolestaan enemmänkin myyntiin vaikuttava ohjelma, jonka avulla on helppo näyttää asiakkaalle kuvat ja valmiit tuotteet. ProSelectiin syötetään halutut kuvat ja niitä on helppo raahata valmiiksi luotuihin kuvapohjiin. Näin asiakas näkee heti, miltä tuote tulisi näyttämään. Esimerkiksi kuvakollaasien kohdalla on näppärä asetella kuvat vierekkäin ja nähdä minkälainen kuvakokonaisuus niistä syntyisi. Lisäksi ProSelectin avulla on kätevä tehdä tilaus. Tilaukseen tulostuvat valitut tuotteet ja niiden hinnat. Tilauksen myötä kuvankäsittelijöiden on helppo toteuttaa asiakkaan tilaamat tuotteet, koska ne näkyvät kuvissa juuri sellaisella rajauksella kuin ne on asiakkaan kanssa tilattu.

4.4.1 Lightroom

Adobe Photoshop Lightroom on erittäin hyödyllinen ohjelma valokuvaamoalalla työskenteleville. Se on toiminnallisuudeltaan niin laaja, että käytännössä pelkästään sen avulla on mahdollista toteuttaa kuvia aina lopputuotteeksi asti (mikäli ei ole tarvetta alkaa korjailla kuvasta virheitä tai tarkoitusta luoda fiktiivistä kuvaa). Valokuvaamo Klik käyttää Lightroomia päivittäin.

Reivisen (2012, haastattelu) mukaan kuvankäsittelyprosessi alkaa siitä, kun muistikortti laitetaan koneeseen kiinni ja kuvat tuodaan koneelle Lightroom-ohjelman avulla. Kuvat tuodaan oikeaan paikkaan oikealla päivämäärällä ja nimellä, joten ne ovat helposti löydettävissä vielä myöhemmässäkin vaiheessa (esimerkiksi, mikäli asiakas vielä kuukausien jälkeen haluaa tehdä tilauksen, on kyseisen asiakkaan kuvauskansio helposti löydettävissä). Kuvien tuonnin yhteydessä kuviin toteutetaan valmiiksi asetetut esisäädöt, jonka myötä koneelle tuotu kuva on siinä vaiheessa jo 80 prosenttisesti valmis.

Jokainen kuvausessio on erilainen valaisultaan ja toteutustavaltaan. Siksi kuviin on toteutettava myös käsin erilaisia säätöjä. Lightroomin avulla kuviin yleensä lisätään kontrastia ja tarvittaessa säädetään valoisuutta. Lisäksi erilaiset värikorjailut toteutetaan tässä vaiheessa. Kun kuva on säädetty halutunlaiseksi Lightroomissa, on kuva silloin 90 prosenttisesti valmis. Loput 10 prosenttia toteutetaan Photoshop-ohjelmassa. (Reivinen 2012, haastattelu.)

Lightroom-ohjelman avulla valokuvaamo toteuttaa myös asiakkailleen vedokset. Lightroomissa on kätevät työkalut juuri vedosten tekemiseen. Kun valokuvaustilanne on ohi, kuvat avataan Lightroomiin ja niistä valitaan vedoksiin pääsevät kuvat suodattimien avulla (Filters). Tämän avulla on helppo suodattaa niin sanotut hyvät kuvat huonojen seasta pois. Vedoksiin pääsevien kuvien rajauksia ja niiden värisävyjä yms. on kätevä muuttaa Lightroomissa ja asetuksia on helppo kopioida muihin kuviin. Eli mikäli kuvat ovat kaikki suurin piirtein saman sävyisiä (esimerkiksi liian tummia), on helppo toteuttaa vain yhteen kuvaan sävyn korjaus ja kopioida sen säädöt kaikkiin muihin.

Kun kaikki kuvat on valittu ja niihin on toteutettu tarvittavat värikorjailut, toteutetaan kahdesta kuvasta mustavalko- ja seepiakuva. Mustavalko- ja seepiakuva toteutetaan sen vuoksi, että asiakas saa hieman laajemman mielikuvan siitä, minkälaisia kuvia on mahdollista tilata. Mustavalko- ja seepiakuville Valokuvaamo Klik on toteuttanut valmiit presetit. Näiden jälkeen kuvista tehdään vedokset. Print-osiossa on jälleen valmis preset, joka asettaa kuvat arkeille sopivaan kokoon vedoksiksi.

4.4.2 Photoshop

Lightroom-ohjelmassa tehtyjen värikorjailujen ja säätöjen jälkeen kuva avataan Photoshop-ohjelmaan. Photoshopilla kuvasta toteutetaan lopullinen asiakkaan toiveiden mukainen kuva. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että kaikkiin kuviin tehdään edes jotain Photoshop-ohjelmalla riippumatta siitä, onko kyseessä normaali lapsikuvaus tai sitten ammattimainen glamour-kuva. Photoshop-ohjelmassa toteutetaan lopulliset korjailut ja säädöt. Photoshopin avulla muun muassa poistetaan kuvasta ylimääräiset roskat ja näppylät. Lisäksi on hyvä häivyttää valon aiheuttamia heijastuksia kasvoilta, ihon juonteita sekä tarvittaessa muitakin elementtejä. (Reivinen 2012, haastattelu.)

Valokuvaamo Klik on toteuttanut myös Photoshoppiin valmiita toimintoja, makroja. He käyttävät muun muassa makroa, joka tuo erilaisia tasoja, joihin kuvankäsittelijä voi toteuttaa tarvittavia säätöjä/muutoksia. Tämä makro tuo muun muassa vaalennus-, tummennus-, pehmenys- ja terävöintitasot. Näiden tasojen avulla kuvasta toteutetaan yrityksen toimintamallien mukainen kuva.

Photoshopin avulla kuvasta kaivetaan juuri ne kohteet esiin, johon katsojan katseen on tarkoitus ensimmäisenä kiinnittyä. Yleensä muotokuvauksessa kohde on ihmisen kasvot. Tarkoituksena on siis saada ihmisen kasvot esille kuvasta tummentamalla esimerkiksi henkilön kaulaa, rintakehää sekä käsiä. Kuvaa on hyvä myös elävöittää erilaisin tekniikoin. Esimerkiksi henkilön vaatteita tai eläimen turkkia on kannattavaa hieman vaalennella, jotta vaatteet/turkki saavat kolmiulotteisuutta. (Reivinen 2012, haastattelu.) Mikäli asiakas on toivonut mustavalko- tai seepiakuvaa lopputuotteeksi, toteutetaan se Photoshop-ohjelmassa (vedoksiin mustavalko- ja seepiakuvat toteutetaan Lightroomis-

sa). Näillekin toiminnoille yritys on toteuttanut omat makrot, jotta työnkulku olisi mahdollisimman nopeaa.

Kuva tullaan myös rajaamaan oikeaan kokoon Photoshopissa. Rajauskoille on myös toteutettu omat makrot, joiden avulla kuvankäsittelijä saa kuvan suoraan haluttuun kokoon. Rajauskokoja ovat muun muassa 12x15 ja 14x18.

4.4.3 ProSelect

Valokuvaamo Klik käyttää ProSelect-ohjelmaa pääsääntöisesti kahdessa eri vaiheessa. Aluksi valokuvaaja valitsee asiakkaan kanssa ohjelman avulla mieleiset kuvat ja toteuttaa niistä asiakkaan toiveiden mukaiset tilattavat tuotteet. Kun tilaus on tehty, kuville tehdään normaalit käsittelyt Lightroomin ja Photoshopin avulla.

Mikäli asiakas tilaa canvas-työkalun tai kuvakollaasin, tulee ProSelect uudelleen käyttöön. Vaikka ProSelect-ohjelma ei ole niinkään kuvankäsittelyohjelma (enemmänkin myyntiä lisäävä ohjelma), on sen avulla mahdollista luoda aseteluita tilattuihin kuviin. Muokatut kuvat vietään ProSelectiin, jossa ohjelma tekee niistä automaattisesti oikeankokoiset ja -muotoiset (esimerkiksi kuvakollaasissa ohjelma osaa asettaa kuvat oikeaan kohtaan tehdyn tilauksen perusteella). Tämän jälkeen on vielä mahdollista muokata kuvia uudelleen kerran Photoshopissa, mikäli kuvakollaasin tai canvas-työkaluyhdistelmän kuvat eivät olekaan täysin saman sävyisiä. Näiden toimenpiteiden jälkeen kuvat ovat valmiita tulostettaviksi. (Reivinen 2012, haastattelu.)

5 OPPIMATERIAALIN TOTEUTTAMINEN

5.1 Oppimateriaalin perusteet

Oppimateriaalin tarkoitus on opastaa ja opettaa oppimateriaalin lukijaa toteuttamaan materiaalissa käsiteltäviä asioita ja menetelmiä. Oppimateriaalin avulla mahdollistetaan se, että jokainen oppimateriaalin käyttäjä voi toteuttaa oppimateriaalissa käytyjä asioita samalla tavalla. Oppimateriaali on mahdollista esittää monella eri tavalla. Yleisimpiä esitystapoja oppimateriaaleille ovat kirjat ja kansiot. Näiden lisäksi oppimateriaali voi olla esimerkiksi digitaalisessa muodossa, kuten PDF-tiedostona, videona, WWW-sivustona tai interaktiivisena ohjelmana.

Oppimateriaalin toteuttamisessa on tärkeää tiedostaa oppimateriaalin kohderyhmä. Oppimateriaalin toteuttamiseen vaikuttavat erilaiset kohderyhmän tekijät, kuten esimerkiksi kohderyhmän ikä, koulutus, kiinnostus ja aikaisempi kokemus aiheesta. Iän vaikutus oppimateriaalin luomiseen on suuri, koska nuoret sisäistävät asioita vanhoja ihmisiä helpommin, kuten myös koulutetut ihmiset. Oppimateriaalin on oltava kohderyhmän mielenkiintoa herättävä, oli aihe sitten kohderyhmää kiinnostava tai ei. Mikäli aihe ei ole kohderyhmälle entuudestaan tuttu, on oppimateriaalin sisällettävä kattava määrä aiheen perusteita eikä se saa sisältää liikaa teknistä sanastoa. (WikiHow 2012.)

Oppimateriaalin toteuttamiseen vaikuttaa sen haluttu laajuus sekä esitystapa. Oppimateriaalilla voi olla rajalliset vaatimukset muun muassa sisällön ja sivumäärän suhteen. Siksi oppimateriaalin laatijan onkin oltava erittäin huolellinen, että kaikki oleellinen tulee kerrottua, mutta tieto ei saa paisua liian suureksi. Oppimateriaalin esitystapa rajoittaa sen sisältöä. Mikäli kyseessä on esimerkiksi video, on hyvä, ettei oppimateriaali kestä liian kauan, koska tällöin käyttäjä ei välttämättä jaksaa katsoa koko videota loppuun. Lisäksi liian pitkät kirjat ja tekstitiedostot voivat tuntua puuduttavilta.

Oppimateriaalin esitystapaa miettiessä tulee ottaa myös huomioon oppimateriaalin käyttöpaikka. Oppimateriaalia saattaa tarvita monessa eri paikassa kuten esimerkiksi työpaikalla ja kotona, joten isojen kansioiden ja kirjojen kantaminen tuntuu työläältä. Siksi

monessa paikassa tarvittava oppimateriaali onkin hyvä olla esimerkiksi digitaalisessa muodossa, joka on helppo avata kannettavalla tietokoneella tai tabletilla. (WikiHow 2012.)

Oppimateriaalin toteuttamisessa (tämän opinnäytetyön tapauksessa opas) tulee ottaa huomioon monia asioita. Oppaaseen on hyvä laatia kaksi eri versiota opastettavasta materiaalista, lyhyt sekä pitkä versio. Lyhyt versio opastaa sellaisia lukijoita, jotka jo ennestään tuntevat aiheen tai ovat nopeita oppimaan. Lyhyessä versiossa aihe on selitetty yksinkertaisesti ja jouhevasti, kun taas pitkässä versiossa asiat selitetään tarkemmin ja tueksi on liitetty kuvia ja kaavioita. Pitkän version avulla aiheesta tietämätönkin lukija kykenee ymmärtämään aiheen syvällisesti. Lyhyen ja pitkän version tarkoituksena ovat tukea toisiaan ja luoda lukijalle mahdollisimman helppolukuinen ja ymmärrettävä kokonaisuus. (Metaopas 2000.)

Oppaan ulkoasussa on otettava huomioon käyttäjän tarpeet. Oppaan tulee sisältää kansilehti, josta käyttäjä näkee automaattisesti oppaan tarkoituksen; kansilehti kertoo oppaan nimen sekä sen kirjoittajan. Oppaan sisällön tulee olla helposti luettavaa, joten valitulla fontilla on suuri merkitys. Fontteja tulee kuitenkin käyttää maltillisesti, eikä niitä saa olla monia erilaisia samassa materiaalissa. Mikäli opas on tulostettava versio (esimerkiksi käsikirja), on oppaan sidontakin otettava ulkoasussa huomioon varsinkin silloin, jos opas on tarkoitettu kolmannelle käyttäjälle. Muussa tapauksessa opas voi olla esimerkiksi nidottu kulmasta kiinni. (WikiHow 2012.)

Oppaaseen on hyvä liittää sisällysluettelo ja johdanto. Sisällysluettelo auttaa käyttäjää löytämään tarvitsemansa asiat nopeasti ja sen avulla saa helposti käsityksen oppaan sisällöstä. Johdannon avulla käyttäjä ymmärtää, mistä oppaassa on kyse. Johdanto toimii eräänlaisena suunnanantajana, jonka pohjalta lukijan on helppo siirtyä tutkimaan itse opasta. Opas on hyvä jaotella selkeisiin osioihin, joita myötäilevät kuvaavat otsikot. Näin käyttäjän on helppo navigoida oppaassa haluamaansa kohtaan ilman suurempia vaivoja. (Metaopas 2000; WikiHow 2012.)

Kirjoitetun tekstin lisäksi oppaassa on hyvä olla havainnollistavia kuvia ja kuvatekstejä. Joitakin asioita on vaikea selittää sanoin, joten tekstin tueksi on hyvä liittää aiheeseen

liittyviä kuvia (esimerkiksi kuvankaappauksia ohjelmasta). Näiden kuvien avulla käyttäjä saa selkeämmän kokonaiskuvan tekstissä käsiteltävistä asioista. Kuvaan on suositeltavaa lisätä kuvateksti, jossa selitetään lyhyesti, mitä kuvalla on tarkoitus havainnollistaa. Tekstissä olisi hyvä olla viittauksia lisättyihin kuviin, jotta käyttäjän on helppo hakea tekstiin tukea viitatuista kuvista. (WikiHow 2012.)

Opas on hyvä testauttaa muutamalla testikäyttäjällä ennen sen julkaisua. Testikäyttäjien palautteen avulla kirjoittaja saa selville, onko oppaassa jotain muutettavaa tai lisättävää ja onko se sisällöltään järkeenkäypä. Testikäyttäjien on hyvä olla eri tasoisia käyttäjiä ja niitä tulisi olla niin monta kuin mahdollista, jolloin monipuolisen palautteen avulla kirjoittaja saa parhaan mahdollisen käsityksen oppaan toimivuudesta. (eHow 2012.)

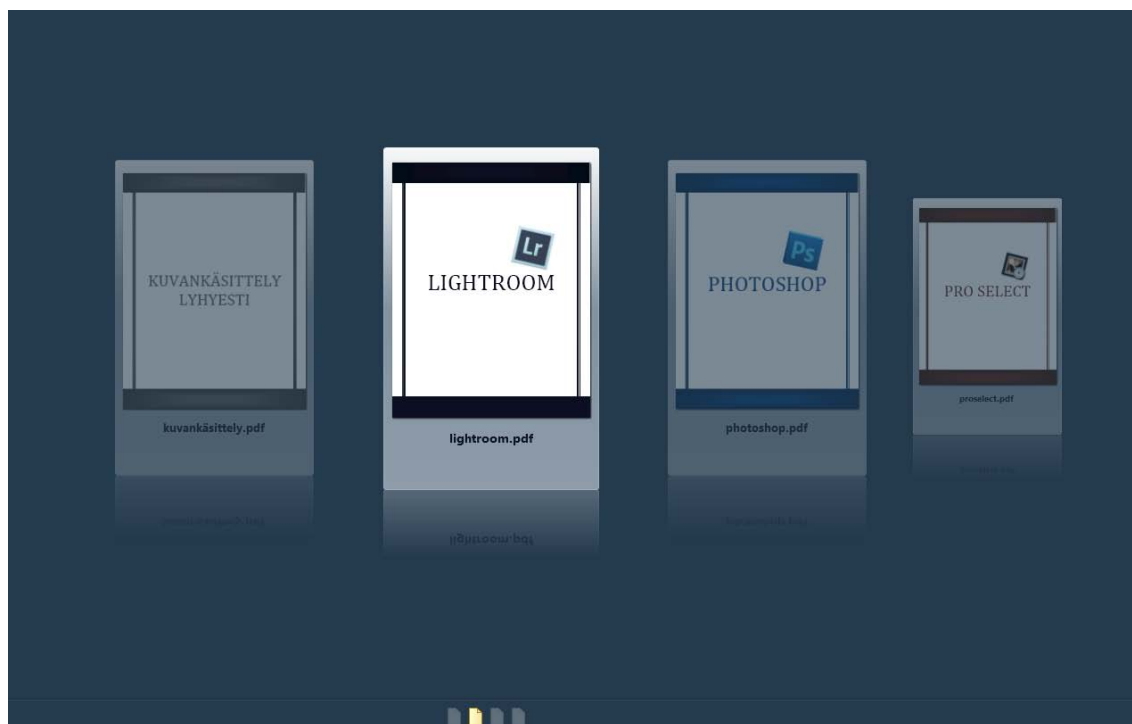
5.2 PDF-formaatti

PDF on Adobe Systemsin kehittämä tiedostomuoto, joka on lyhenne sanoista Portable Document Format. Sitä käytetään yleisesti ottaen erilaisten julkaisujen lopulliseen esittämiseen tai tulostamiseen ja se pystytään luomaan kaikista tiedostoista, joita on mahdollista tulostaa, kuten esimerkiksi Word-, PowerPoint- ja Excel-tiedostoista. Se säilyttää alkuperäisen tiedoston muotoilut, joten käyttäjän ei tarvitse omistaa kuin PDF-tiedostolle tarkoitettua katseluohjelman (esimerkiksi Adobe Reader). Monilla Internet-selaimilla on PDF-tuki, joka mahdollistaa tiedoston katselemisen selaimessa. Tämän ansiosta käyttäjä ei välttämättä tarvitse edes PDF:lle tarkoitettua katseluohjelmaa. (Wryte Stuff 2007.)

PDF-tiedoston käytössä on monia erilaisia hyötyjä. Se on mahdollista avata monella eri käyttöjärjestelmällä ja se säilyttää muotoilunsa käyttöjärjestelmästä riippumatta. Jokaiselle käyttöjärjestelmälle löytyy ilmainen ohjelma, jonka avulla voi avata PDF-tiedostoja. PDF-tiedosto voidaan luoda monesta eri tiedostomuodosta, kuten esimerkiksi DOCX, XLSX ja PPTX ja se sisältää alkuperäiseen tiedostoon toteutetut muotoilut ja asetelut (esimerkiksi kuvat, tekstit ja taulukot). (Wryte Stuff 2007.)

PDF-tiedostoon voi lisätä kirjanmerkkejä (Bookmarks), joiden avulla PDF-tiedostossa on helppo navigoida. Käyttäjä voi painaa kirjanmerkkiä, jonka ansiosta tiedosto siirtyy painettuun kohtaan. Kirjanmerkit toimivat samalla eräänlaisena PDF-tiedoston sisällysluettelona. Esimerkiksi Word-tiedoston muuttaminen PDF-tiedostoksi on kannattavaa varsinkin silloin, jos tiedosto sisältää paljon erilaisia otsikoita, jotka PDF osaa muuntaa suoraan kirjanmerkeiksi.

PDF-tiedosto voidaan toteuttaa monesta eri tiedostosta. Siihen on mahdollista yhdistää esimerkiksi Excelin taulukoita, PowerPointin diaesityksiä ja Wordin tekstiä. Yhdistelmällä eri ohjelmien sisältöjä voidaan saavuttaa helpommin käsiteltäviä kokonaisuuksia. Adobe Acrobat -ohjelman avulla on muun muassa mahdollista toteuttaa yksinkertainen ja selkeä monen tiedoston yhdistelmä, portfolio (kuva 17). Portfolioon voidaan liittää esimerkiksi laskentataulukkoja, videoita, WWW-sivuja, CAD-piirustuksia ja kokonaisia kansioita. (Adobe 2012f.)

KUVA 17. Esimerkki PDF-portfolioista (Adobe Acrobat 2012, kuvankaappaus)

PDF-tiedosto voidaan suojata monella eri tavalla. Tiedosto on mahdollista suojata joko kokonaan tai osittain. Tiedoston kokonaan suojaaminen tarkoittaa sitä, ettei tiedostoa

ole mahdollista avata ilman salasanaa. Osittainen suojaaminen voi olla esimerkiksi tulostamisen tai leikepöydälle kopioimisen estämistä. (Wryte Stuff 2007.)

PDF-tiedoston toteuttamisessa on myös haittapuolensa. Suurimpana haittana voidaan pitää PDF-tiedoston vaikeaa editointia ja päivittämistä, koska PDF-tiedoston on periaatteessa vain pelkkä kuva alkuperäisestä tiedostosta. Se ei siis sisällä itsessään tekstiä yms., vaikka alkuperäinen tiedosto olisikin ollut tekstidokumentti. Editointi on kuitenkin jollain tasolla mahdollista, mutta sen toteuttamiseen vaaditaan usein maksullinen ohjelma (esimerkiksi Adobe Acrobat). Mikäli PDF-tiedostoon on tarvetta toteuttaa päivityksiä, on se yleensä helpoin tehdä alkuperäiseen tiedostoon (joka tämän jälkeen tulee muuttaa uudelleen PDF-tiedostoksi). (Investintech 2012.)

5.3 Kuvankäsittelyoppaan synty

Opinnäytetyössä toteutettiin yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas. Opas sisältää yrityksen toimintamallien mukaisen kuvankäsittelyn, jonka avulla jokainen työntekijä voi toteuttaa oikeanlaisen kuvankäsittelyn. Lisäksi opas mahdollistaa sen, että jokainen työntekijä tekee kuvat samalla menetelmällä ja täten kaikista kuvista tulee suhteellisen samanlaisia (kuvissa säilyy siis yritykselle ominainen tyyli riippumatta siitä, tekeekö kuvia monta eri henkilöä).

Toimeksiantaja antoi melko vapaat kädet oppaan toteuttamiseen. Järkevin vaihtoehto tuntui olevan digitaalisen oppaan luominen. Se toteutettiin alustavasti Google-dokumenttina, jonka ansiosta opasta oli helppo kirjoittaa toimeksiantajan tiloissa sekä päivän päätteeksi kotikoneelle ilman, että tarvitsisi huolehtia tiedostoista, niiden siirtämisistä ja varmuuskopioinneista. Kaikki kirjoitettu oli vain Internet-yhteyden päässä. Google-dokumentti oli erittäin hyvä ratkaisu tässä vaiheessa, koska sitä oli helppo päivittää.

Google-dokumentti ei ole kuitenkaan Microsoft Office Wordin veroinen. Google-dokumentissa muun muassa kuvien asetteleminen oli hyvin rajallista ja sen vuoksi opas toteutettiin loppuun Microsoft Office Word 2007 -ohjelmaa käyttäen. Wordilla oli help-

po asetella oppaassa olevat kuvat paikoilleen siististi ja selkeästi. Kuvien asetelulla oli kuitenkin erittäin suuri merkitys, koska opas koostui pääsääntöisesti erilaisista ohjekuvista.

Oppaan Word-tiedosto sisältää kansilehden, sisällysluettelon, johdannon, lyhyen ja pitkän version. Näiden avulla lukija saa pikaisen nopeasti selville, mistä oppaassa on kyse. Mikäli toimeksiantajan työntekijä on aloittelija, voi hän käydä koko oppaan läpi pitkän version avulla, kun taas kokeneet kuvankäsittelijät voivat pikaisesti tarkistaa lyhyestä versiosta, mitä seuraavaksi tulikaan tehdä. Opas sisältää paljon havainnollistavia kuvankaappauksia ohjelmista, joiden avulla käyttäjä voi toteuttaa kuvankäsittelyn Step by Step -menetelmällä.

Oppaan alkuperäisestä Word-tiedostosta toteutettiin myös PDF-portfolio helpottamaan tiedon etsimistä. PDF-portfolio sisältää neljä eri osiota (kuvankäsittely lyhyesti, Lightroom, Photoshop ja ProSelect), joiden avulla käyttäjä voi selata jokaista osiota erikseen. Osiot sisältävät samat vaiheet kuin alkuperäinen pitkä Word-tiedosto, mutta PDF-portfolion avulla selaaminen on paljon helpompaa ja nopeampaa. Osioiden välillä liikkuminen on vaivatonta ja niistä on helppo löytää tietoa aina kyseisestä ohjelmasta (mikäli esimerkiksi haluaa tarkistaa Lightroom-ohjelman kohdalta, kuinka toteutetaan vedokset).

6 POHDINTA

6.1 Tavoitteen ja tarkoituksen saavuttaminen

Opinnäytetyön tavoitteena oli käydä läpi yrityksen kuvankäsittelyprosessissa ilmeneviä ohjelmia ja kertoa yrityksen kuvankäsittelyprosessista ja sen synnystä. Lisäksi opinnäytetyönä toteutettavan oppaan tavoite oli opastaa sekä vanhoja että tulevia yrityksen työntekijöitä kuvankäsittelyssä ja siihen liittyvissä eri vaiheissa.

Opinnäytetyönä toteutettava opas koostui kolmesta eri ohjelmasta ja jokaisesta tuli opinnäytetyössä kertoa riittävä määrä ohjelman ominaisuuksia. Opinnäytetyön rajaaminen tuottikin paljon vaikeuksia, koska jokainen ohjelma tuli kuitenkin selittää siten, että lukija saa kattavan käsityksen sen toiminnallisuudesta (esimerkiksi Photoshop on jo yksinään niin laaja ohjelma, josta voisi jo pelkästään kirjoittaa oman opinnäytetyön). Opinnäytetyön kuuluu olla rajattu tiiviisti, joten oli vaikea päättää, mitkä asiat mistäkin ohjelmista ovat niitä kaikista tärkeimpiä ja mainitsemisenarvoisia asioita. Tämän vuoksi opinnäytetyön tavoite jäi ehkä hieman etäälle, koska ohjelmista olisi voinut kirjoittaa vielä hieman enemmän.

Opinnäytetyönä toteutettiin yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas, jonka avulla yrityksen työntekijät kykenevät vaivattomasti ja nopeasti toteuttamaan yrityksen määritelmien mukaisen kuvankäsittelyn. Opas sisältää ohjeet yrityksen käytössä olevista kolmesta eri ohjelmasta, jonka avulla yrityksen työntekijä voi toteuttaa alusta alkaen kuvankäsittelyn aina lopputuotteeseen asti. Käytännössä työntekijä kykenee siis tekemään koko kuvanmuokkausprosessin oppaan avulla. Opas onnistui erittäin hyvin. Siinä käsitellään peruskuvankäsittelyssä tarvittavat vaiheet selkeästi ja johdonmukaisesti, joiden avulla kuvankäsittelijä kykenee toteuttamaan perus studiokuvasta onnistuneen lopputuotteen. Reivinen antoi suullista palautetta oppaasta. Hänen mielestään opas on erittäin hyvä ja se sisältää kaiken tarvittavan kuvankäsittelyprosessia silmällä pitäen. Kiireellisen opinnäytetyöaikataulun vuoksi en kuitenkaan ehtinyt saada käytännönpalautetta oppaasta muilta toimeksiantajan työntekijöiltä (ts. jonkun harjoittelijan olisi tullut testata opas käytännössä).

6.2 Kehittämisehdotukset

Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas sisältää tällä hetkellä pelkästään peruskuvankäsittelyä. Siinä opastetaan muun muassa, kuinka toteutetaan asiakkaille lähetettävät luonnokset, kuville peruskuvankäsittelyt ja kuvien lopputuotteeksi toteuttamisen. Oppaasta selviää myös erikoisten tuotteiden, kuten kuvakollaasien ja canvas-taulujen toteuttaminen.

Opasta olisi kuitenkin mahdollista laajentaa. Siihen voisi esimerkiksi kirjata ylös, kuinka toteutetaan vaativampia kuvankäsittelyjä kuten esimerkiksi heijastusten poistaminen silmistä, kehon eri osien muokkaaminen, kahden kuvan yhdistäminen sekä erilaisten makrojen ja presetten luominen. Oppaasta ei myöskään käy ilmi se, kuinka kehon eri osien sävyjä voitaisiin muokata. Lapsilla saattaa esimerkiksi olla usein erittäin punaiset kasvot, joten niiden punaisuutta olisi hyvä vähentää.

6.3 Oppaan toteutustavan valinta

Tekniikka kehittyi ja niin kehittyvät myös ohjelmat ja työtavat. Siksi yrityksen sisäisen kuvankäsittelyoppaan PDF-portfolio tulee tarvitsemaan päivitystä jonain päivänä (mahdollisesti hyvin pian, koska markkinoille on tullut uusi Photoshop CS6, jonka yritys ottaa mahdollisesti jossain vaiheessa käyttöön). Päivitettävyyden vuoksi toimeksiantajalle tuli siis antaa alkuperäinen docx-tiedosto, koska PDF-portfoliota ei ole mahdollista muokata. DOCX-tiedostoon toimeksiantaja voi itse jatkossa toteuttaa tarvittavia muutoksia ja lisätä uusia kohtia, mikäli yrityksen kuvankäsittelyprosessi muuttuu.

Oppaan toteuttaminen ja muokkaaminen Word-tiedostoksi oli mahdollista harjoittelupaikassa sekä kotikoneella, koska se voitiin saattaa alulle Google-dokumenttina, joka maksimoi tehokkaan oppaan toteuttamisen sen saatavuuden ja päivitettävyyden vuoksi. PDF-tiedoston toteuttaminen on mahdollista esimerkiksi Word-tiedostosta. PDF-tiedosto on selkeä ja sen toteuttaminen tuntui hyvältä ratkaisulta siksi, koska PDF-tiedosto on mahdollista avata millä koneella tahansa (oli kyseessä sitten esimerkiksi PC tai MAC). PDF-tiedosto on myös mahdollista tarvittaessa tulostaa, mikäli toimeksiantaja

ja haluaa oppaastaan paperisen version. Lisäksi toteutustavan valintaan vaikutti sen toteuttamisen helppous. Mikäli opas olisi tehty esimerkiksi opasvideona, olisi ensimmäisenä ongelmana tullut sen toteuttaminen. Opasvideo olisi tarvinnut toteuttaa jollakin videoeditointiohjelmalla, joten sen yhteen kasaaminen olisi rajautunut koulun tiloihin. Lisäksi videota toteuttaessa olisi pitänyt tietää tarkalleen, mitä missäkin vaiheessa tulee tehdä. Toki videoita olisi voinut jakaa eri osioihin, kuten Lightroom, Photoshop ja Pro-Select, mutta tässäkin tapauksessa olisi pitänyt tietää, mitä missäkin työvaiheessa tulee opastaa. Mikäli jokin osio olisi jäänyt puuttumaan, olisi video tullut toteuttaa alusta uudelleen. Tämän vuoksi Word-tiedoston toteuttaminen tuntui helpommalta, koska materiaalia eteenpäin työstäessä oli mahdollista lisätä unohtuneita kohtia. Opasvideossa on myös käyttäjän kannalta huono puoli se, että käyttäjä ei voi selata videota nopeasti ja etsiä sieltä juuri tietyn ohjeen, jonka haluaa tarkistaa.

6.4 Kuvankäsittelyoppaan hyödyllisyys

Kuvankäsittelyoppaan toteuttaminen yrityksen toimintamallien mukaisesti auttaa yrityksen työntekijöitä erittäin paljon. Reivinen (2012, haastattelu) toteaa haastattelussaan, että kokee oppaan erittäin hyödylliseksi sen vuoksi, että on hyvä vakioida asioita. Vakioinnin ansiosta toiminnot tapahtuvat joka kerta samalla lailla. Lisäksi kuvankäsittelyprosessi nopeutuu ja tämän vuoksi kate kasvaa. Lisäksi oppaan avulla on mahdollista saada tasalaatuista lopputulosta. Valokuvaamo ottaa paljon harjoittelijoita kuvankäsittelyhommiin ja sen vuoksi oppaasta on erittäin paljon hyötyä heitä ajatellen. He voivat tarvittaessa itsekseen tutkia, kuinka yrityksen toimintamallien mukainen kuvankäsittely toteutetaan.

Reivinen (2012) on myös sitä mieltä, että vaikka yritys ottaisi harjoitteluun henkilön, joka on aikaisemminkin ollut tekemisissä kuvankäsittelyn kanssa, on oppaasta heille hyötyä. Tällaisille kokeneille kuvankäsittelijöille saattaa olla jo kehittynyt jonkinlaisia manereita ja tapoja, joista he itse pitävät, mutta ne eivät välttämättä sovi yrityksen kuvankäsittelylinjaan. Reivisen mukaan olisi erittäin tärkeää, että jokainen joka käsittelee samoja kuvia, tekisi niistä samanlaisia ja toteuttaisi niihin tulevat toiminnot samassa järjestyksessä. Jokaisella tulisi olla mielessä samat peruseriaatteet, joiden avulla saa-

daan tasainen yhtenevä lopputulos. Lisäksi Reivinen uskoo, että kuvankäsittelyprosessin kirjoittamisesta tulostettavaan muotoon on paljon hyötyä. Silloin on mahdollista huomata helpommin, jos jossain toiminnassa ei olekaan järkeä tai jos jotain osiota olisikin hyvä muuttaa.

Oppaan toteuttamisessa oli myös minulle itselleni paljon hyötyä. Oppaan avulla sain erittäin paljon hyödyllistä kokemusta kuvankäsittelystä, koska jouduin perehtymään kuvankäsittelyyn hyvin tarkasti. Uskon, että tästä eteenpäin kykenen tuottamaan paljon laadukkaampia ja parempia kuvia kuin ennen oppaan toteuttamista.

LÄHTEET

Adobe. 2012a. Adobe Photoshop -tuoteperhe. Luettu: 13.2.2012
<http://www.adobe.com/fi/products/photoshopfamily.html>

Adobe. 2012b. Photoshop CS5. Luettu: 13.2.2012
<http://www.adobe.com/fi/products/photoshop.html>

Adobe. 2012c. Photoshop / Tasoja koskevaa perustietoa. Luettu: 15.8.2012
http://help.adobe.com/fi_FI/photoshop/cs/using/WSfd1234e1c4b69f30ea53e41001031ab64-78e3a.html

Adobe. 2012d. Photoshopin ohje / Tasojen maskaaminen. Luettu: 28.8.2012
<http://helpx.adobe.com/fi/photoshop/using/masking-layers.html>

Adobe. 2012e. Photoshop / Makrojen toistaminen ja hallitseminen. Luettu: 28.8.2012
http://help.adobe.com/fi_FI/photoshop/cs/using/WSfd1234e1c4b69f30ea53e41001031ab64-7451a.html

Adobe. 2012f. Acrobat X Pro / PDF-portfolioiden luonti. Luettu 20.8.2012
<http://www.adobe.com/fi/products/acrobatpro/online-eportfolios-multimedia-presentations.html>

Demotus. 2012. Photoshop: Työkalut. Luettu: 1.4.2012
<http://www.demotus.com/photoshop-tyokalut>

eHow. 2012. How to Make a User Manual. Luettu: 24.8.2012
http://www.ehow.com/how_5109953_make-user-manual.html

Eismann, K & Duggan, S. 2008. Luova kuvankäsittely. Suom. Viljanen, J. Jyväskylä: Docendo.

Evening, M. 2009. Photoshop & Raw valokuvaajille. Suom. Svärd, P. Jyväskylä: Docendo.

Investintech.com. 2012. Why Use PDF - A Backgrounder on PDFs Advantages and Disadvantages. Luettu: 15.08.2012
<http://www.investintech.com/resources/articles/pdfadvantages/>

Järvinen, J. 2008. Kuvat ojennukseen Lightroomilla. Tietokone. Luettu: 8.6.2012
http://www.tietokone.fi/lehti/tietokone_6_2008/kuvat_ojennukseen_lightroomilla_811

Medianurkka. 2012. Roskien poisto. Luettu: 15.8.2012
<http://digikuvaus.medianurkka.com/?p=321>

Metaopas. 2000. Lyhyen ohjeen tekeminen. Luettu: 22.8.2012
<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/metaopas/lyhyt.html>

Moonsoft Adobe Photoshop CS5. Luettu: 13.2.2012

<http://www.moonsoft.fi/products/000492.aspx>

Paananen, P. 2010. Photoshop CS5 kuvankäsittely. Jyväskylä: Docendo.

Potka, P. 2007. Photoshop Lightroom valokuvaajille. Jyväskylä: Docendo.

Potka, P. 2012. Photoshop Lightroom 4 valokuvaajille. Jyväskylä: Docendo.

Reivinen, S. 2012. Yrittäjävalokuvaaja, Valokuvaamo Klik. Haastattelu 26.4.2012. Haastattelija Siltala, T. Litteroitu.

Steve's Digicams. 2012. An Overview of ProSelect Portrait Studio. Luettu 9.7.2012.
<http://www.steves-digicams.com/knowledge-center/how-tos/photo-software/an-overview-of-proselect-portrait-studio.html>

Time-Exposure. 2005a. ProSelect - Portrait Studio Software. Luettu: 13.2.2012
<http://www.timeexposure.com/portraitstudiosoftware.php>

Time-Exposure. 2005b. ProSelect's simple yet powerful user interface. Luettu: 14.8.2012
http://www.timeexposure.com/ps_interface.php

Valokuvaamo Klik. 2012. Luettu: 13.2.2012
<http://valokuvaamoklik.fi/>

WikiHow. 2012. How to Create a User Manual. Luettu: 24.8.2012
<http://www.wikihow.com/Create-a-User-Manual>

Wryte Stuff.com. 2007. Why to Convert Word to PDF: 10 Advantages of PDF Files. Luettu: 15.08.2012
<http://abby.wrytestuff.com/swa138404.htm>

LIITTEET

Liite 1. Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas

Yrityksen sisäinen kuvankäsittelyopas

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Kuvankäsittelyprosessi lyhyesti.....	5
2.1	Lightroom	5
2.2	Photoshop	5
2.3	Pro Select	6
3	Lightroom	8
3.1	Kuvien tuonti Lightroomiin.....	8
3.2	Kuvien tähdittäminen.....	10
3.3	Kuvien suodattaminen.....	11
3.4	Kuvien rajaus	12
3.5	Kuvien sävyjen ym. säätäminen.....	14
3.6	Kuvan muuttaminen mustavalkoiseksi tai seepiaksi	16
3.6.1	Mustavalkokuva	17
3.6.2	Seepiakuva	18
3.7	Kuvien tekeminen vedoksiksi.....	20
3.8	Hyödyllisiä pikanäppäimiä.....	23
4	Photoshop	24
4.1	Kuvan tuonti	24
4.2	Virheiden korjaus	26
4.2.1	Näppyjen poisto	26
4.2.2	Juonteiden ja ryppyjen häivytyt.....	28
4.2.3	Heijastusten poisto.....	30
4.3	Perussäädöt.....	32
4.3.1	Pehmennys.....	33
4.3.2	Terävöinti	34
4.3.3	Tummennus.....	35
4.3.4	Vaalennus.....	36
4.3.5	Kasvojen kontrasti.....	37
4.3.6	Koko kuvan kontrastin säätäminen	38
4.4	Mustavalkokuvan toteuttaminen.....	40
4.5	Seepiakuvan toteuttaminen.....	43
4.6	Roskien yms. poistaminen valkoisesta taustasta	45
4.7	Taustan jatkaminen.....	47
4.8	Rajaus.....	52
4.8.1	12x15 ja 14x18 rajaus.....	52
4.8.2	20x25 rajaus	56
4.8.3	Facebook-kuva	62
4.9	Hyödyllisiä pikanäppäimiä.....	68
5	ProSelect.....	69
5.1	Kuvakollaasin toteuttaminen	69
5.2	Canvas-taulun toteuttaminen	83
	LÄHTEET	99

1 Johdanto

Valokuvaaja osaa ottaa valokuvaustilanteessa huomioon monia erilaisia kuvaan liittyviä asioita. Hän kykenee näkemään jo kuvaustilanteessa minkälaisen kuvan haluaa ottaa ja toteuttaa. Valokuvaamalla pystytään vaikuttamaan sommitteluun ja rajaukseen, mutta kuvan kontrastiin, värisävyihin ja pinnan rakenteeseen kannattaa keskittyä vasta kuvankäsittelyssä. Onnistunut kuva sisältää monia eri kuvankäsittelyn vaiheita. Valokuvaustilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat merkittävästi, mutta ennen kaikkea kuvankäsittelyllä on suuri merkitys.

Kuvankäsittelyllä on mahdollista vaikuttaa kuvan rajaukseen ja sommitteluun. Kuvaa on mahdollista rajata uudelleen ja on usein suotavaakin, koska kuvaustilanteessa otetaan yleensä ylimääräistä tilaa reunoille (uuden luominen on vaikeampaa kuin vanhan poistaminen). Mielenkiintoinen kuva syntyy, kun kuvassa on jännitettä. Jännite saadaan aikaa esimerkiksi epäsymmetrisellä sommittelulla. Sommittelu ei kuitenkaan saa olla liian epätasainen, koska silloin se ei ehkä miellytä silmää.

Kontrastilla, pinnan rakenteella ja värikylläisyydellä on erittäin suuri merkitys onnistuneessa kuvassa. Kontrasti tarkoittaa kuvan tummimman ja vaaleimman kohdan valoisuuden eroa. Kontrastin avulla kuvaan tuodaan lisää syvyyttä. Pinnan rakenteen (esim. pehmentys ja terävöinti) avulla voidaan puolestaan häivyttää/korostaa kuvan eri kohteita. Pehmentämällä esimerkiksi kuvan taustaa saadaan kuvan pääkohde paremmin näkyviin. Värikylläisyyden myötä kuvaan saadaan erilaisia tunnelmia (esimerkiksi, jos kuva on värikylläisyydeltään kovin niukka, kuvaan tulee vanhahtava tunnelma).

Valaisulla on suurin merkitys valokuvauksessa. Valokuvaajan tulee kontrolloida valaisua erilaisissa kuvaustilanteissa, oli kyseessä sitten studio- tai miljöökuvauks. Studiokuvauksessa valaisua on helppo kontrolloida, koska valo tulee vain sieltä mistä valokuvaaja sen antaa tulla. Luonnossa valo tulee monesta eri suunnasta ja se heijastelee erilaisista pinnoista eri tavalla. Lisäksi luonnossa valaisuun on vaikeampi vaikuttaa.

Onnistuneen kuvan perusta on valaisu. Valon suunnalla ja sen määrällä on suuri merkitys ja valon pitäisi tulla monesta eri suunnasta. Tärkein valo on päävalo, jonka avulla valaistaan kuvattavasta kohteesta tärkeimmät osat (esimerkiksi kasvot). Täytevalo pehmentää päävalon tuottamaa rajaa. Taustavaloilla valaistaan tausta puhki ja saadaan kohde paremmin näkyviin.

Valaisun avulla on mahdollista muotoilla kohdetta. Pääsääntönä voidaan sanoa, että henkilön kasvojen tulee olla vaaleampi kuin reunojen. Lisäksi kasvojen tulee vaaleimman kohdan lisäksi (paitsi puhkivalkoinen tausta) kontrastisin kohta

kuvasta. Mikäli näitä ominaisuuksia ei kuvaustilanteessa onnistuta toteuttamaan tai ne jäävät liian laimeiksi, täytyy niitä parantaa kuvankäsittelyn avulla.

2 Kuvankäsittelyprosessi lyhyesti

2.1 Lightroom

1. Tuo kuvat Import -painikkeella.
2. Tähditä onnistuneet kuvat painamalla 3.
3. Suodata tähdittämäsi kuvat (suodattimet saa esille komennolla Command + L).
4. Rajaa (R) kuvat 4x5 suhteessa.
5. Vaalenna/tummenna kuvia tarvittaessa (tarkastele kaikki kuvat kerrallaan painamalla G).
6. Aseta yksi kuvista mustavalkoiseksi ja yksi seepiaksi painamalla D ja valitsemalla Preset-valikosta MV tai Sepia.
7. Valitse kaikki kuvat komennolla Command + A.
8. Tallenna kuvat komennolla Command + S.
9. Mene Print-tilaan ja valitse Preset-valikosta Vedokset.
10. Tallenna vedosarkit painamalla Print to File -painiketta.
11. Tallenna vedosarkit polkuun: Sami Reivinen/tulostus/tekemättömät vedokset/kansion_nimi.
12. Ilmoita, että tähdet voi poistaa.

2.2 Photoshop

1. Tuo muokattava kuva Lightroomista komennolla Command + E (varmista, että kuva on rajaamaton).
2. Poista roskat, finnit ym. häiritsevät kohteet kuvasta esimerkiksi Clone Stamp tai Patch -työkalun avulla.
3. Häivytä juonteita ja heijastuksia kuvasta.
4. Valitse perussäädöt -toiminto.
5. Valitse pehmennys-tason maski ja säädä siveltimen opacity-arvo 10-20 prosentiksi.
6. Pehmennä kuva kaikkialta muualta paitsi kasvoilta ja sen välittömästä läheisyydestä.
7. Valitse terävöinti-tason maski ja säädä siveltimen opacity-arvo 100 prosentiksi.
8. Terävöi kuvasta henkilön silmät, kulmakarvat ja suu.
9. Valitse tummennus-tason maski ja säädä siveltimen opacity-arvo 10-20 prosentiksi.
10. Tummenna kuvasta alueita, jotka ovat selkeästi vaaleampia kuin kasvot (kasvojen tulisi olla se kohta, johon katse ensimmäisen kiinnittyy). Esimerkiksi kaulaa, käsivarsia, vaatteita.
11. Valitse vaalenna-tason maski ja säädä siveltimen opacity-arvo 10-20 prosentiksi.
12. Vaalenna henkilön toista silmää, mikäli sen on varjossa. Lisäksi mustia vaatteita kannattaa hieman vaalentaa.

13. Valitse kasvojen kontrasti-tason maski ja säädä siveltimen opacity-arvo 100 prosentiksi.
14. Lisää kasvojen kontrastia maalaten kasvoihin kolmion (silmit ja suu toimivat kolmion kulmina).
15. Klikkaa Flatten Image.
16. Tallenna kuva komennolla Command + S (tallennetaan kansioon, jossa on alkuperäinenkin kuva).
17. Valitse oikea rajauskoko Actions-paneelistä.
18. Rajaa kuva sopivaksi ja paina ENTER.
19. Valitse sopiva logo ja aseta se jompaan kumpaan alareunaan (jätä reunoille hieman ylimääräistä tilaa).
20. Paina punaiseksi muuttunutta valitsemaasi rajauskoko.
21. Nimeä kuva esim. 0123 1x2. (0123 on kuvan numero, 1 on kuvan määrä ja 2 on kuvan koko) ja paina OK.
Kuvakoot:
 - 12 x 15 =2
 - 14 x 18 = 4
 - Kiitoskortti = KK
22. Älä tallenna enää rajattua kuvaa, vaan sulje se suoraan komennolla Command + W.

2.3 Pro Select

1. Valitse Lightroomissa kuvat, joista on tarkoitus toteuttaa kuvakollaasi tai canvas-taulu.
2. Klikkaa Export-painiketta, valitse ProSelect VALMIS ja klikkaa uudelleen Export.
3. Korvaa jo olemassa olevat kuvat klikkaamalla Overwrite.
4. Avaa ProSelect-ohjelmassa uusi albumi (File -> Open Album).
5. Valitse psa-tiedosto oikeasta kansioista.
6. Klikkaa Layouts-välilehti aktiiviseksi.
7. Valitse Production -> Produce High-Res Images.
8. Mikäli asiakas on tilannut kuvakollaasin, löytyy se Composite Prints - välilehdeltä. Canvas-taulutilaus löytyy puolestaan suoraan Single Image Prints - välilehdeltä.
9. Valitse tilattu tuote ja klikkaa se aktiiviseksi.
10. Paina ReLink All -painiketta.
11. Viimeistele toiminto painamalla Make High-Res Images -painiketta.
12. Avaa työpöydällä sijaitseva proselect output -kansio.
13. Avaa luomasi psd-tiedosto/tiedostot.
14. Vertaile kuvien sävyjä ja tee tarvittavia värikorjailuja, jotta kuvat olisivat yhtenäinen kokonaisuus.
15. Avaa työpöydällä logot sisältävä tiedosto.
16. Valitse sopivan värinen 2cm logo, raahaa se muokattavaan kuvaan ja aseta sopivaan paikkaan.
17. Klikkaa Action-paneelissa => sRGN -painiketta.

18. Tallenna tiedosto uudella nimellä polkuun: Sami Reivinen/tulostus/A-print/Epson tulosteet.
19. Mikäli tiedosto on kuvakollaasi, voi sen nimetä esimerkiksi: 64x27 tuloste + pohjustus.jpg. Canvastaulun voi nimetä puolestaan: 3315 30x30 canvas.jpg.

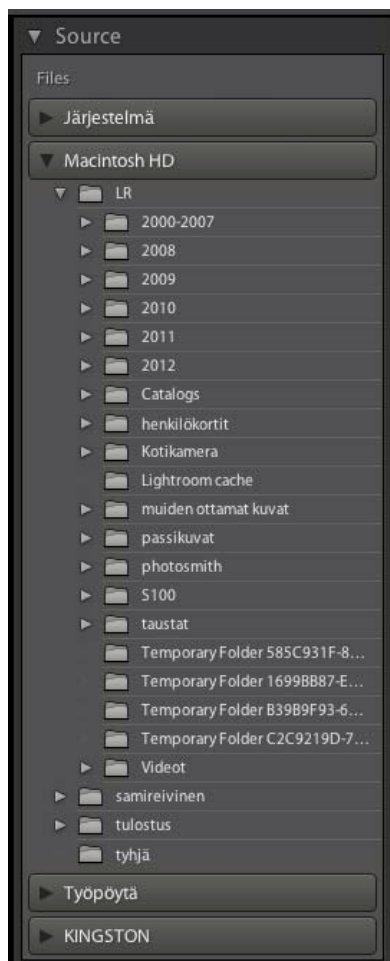
3 Lightroom

3.1 Kuvien tuonti Lightroomiin

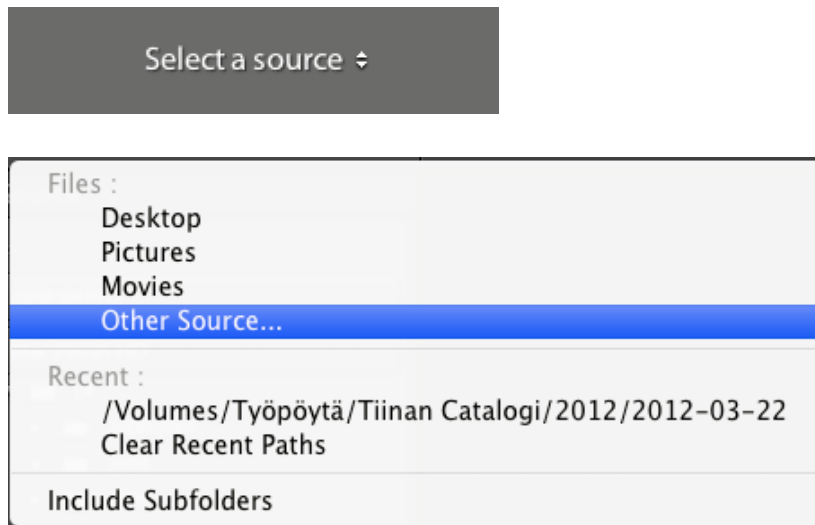
Klikkaa **Import**-painiketta vasemmassa alakulmassa (Import-painike näkyy library-tilassa).

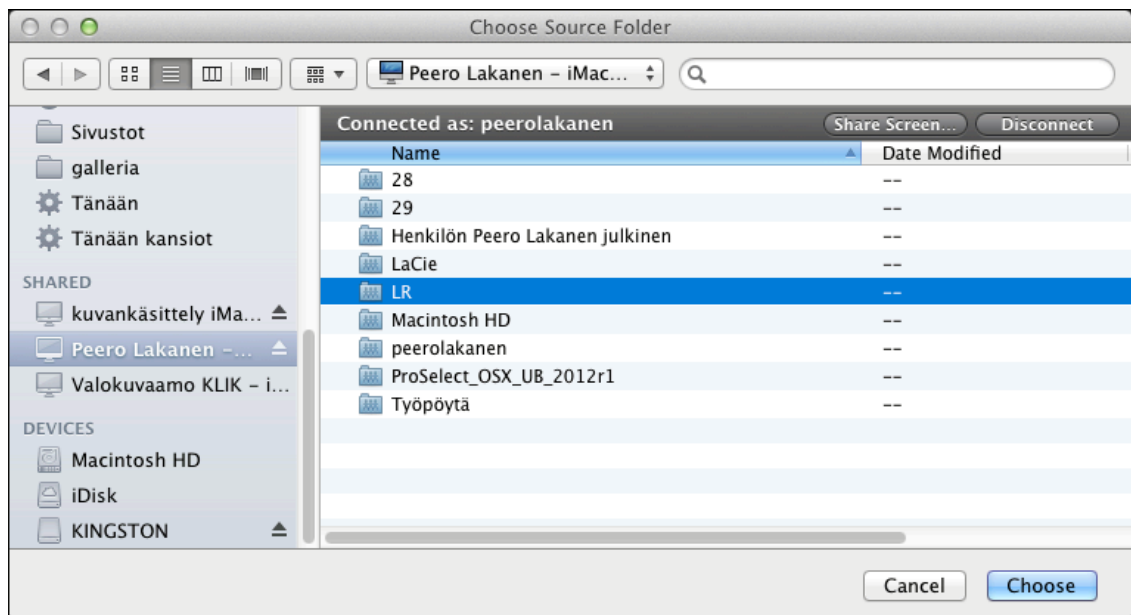
Valitse haluttu kansio listasta.

Mikäli oikea kansio ei ole listassa, valitse ylävalikosta **Select a source -> Other Source**.

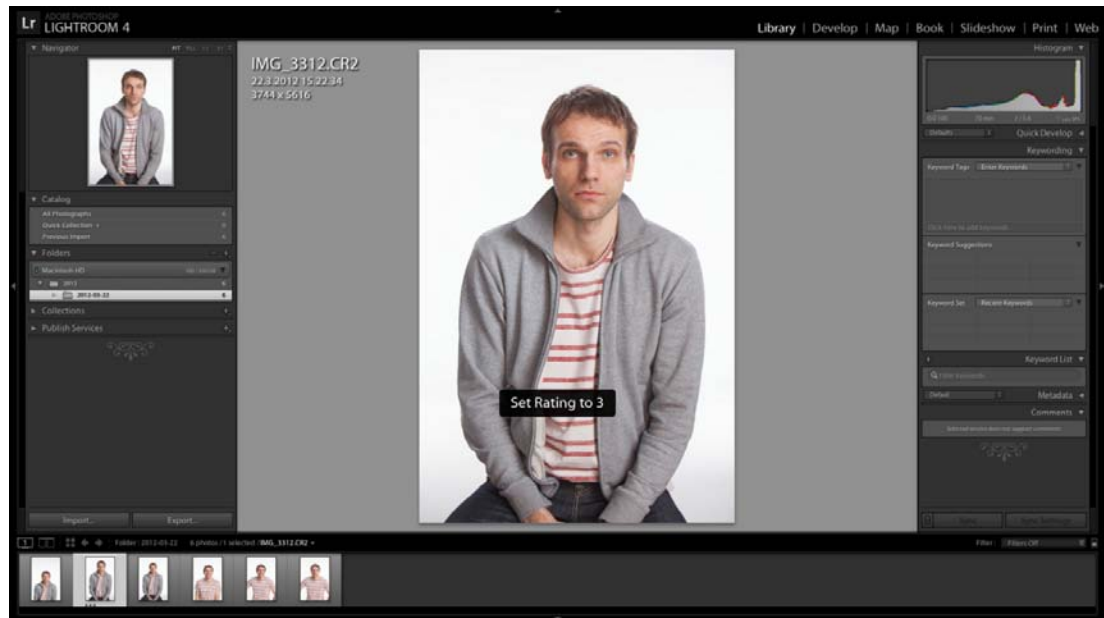
Valitse haluttu kansio (esimerkiksi Peeron kuvat sijaitsevat Peero Lakanen - iMac 27"/LR kansiossa).

Tuodessasi kuvia huomioi, että yläreunassa lukee **Add**. Paina **import**-painiketta oikeassa alanurkassa.

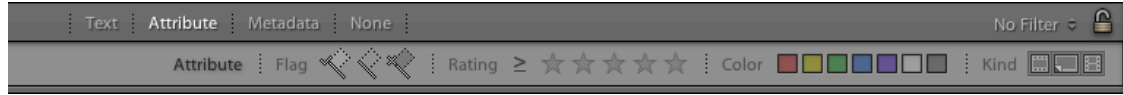
3.2 Kuvien tähdittäminen

Kuvat tähditetään siten, että kolme tähteä saa se kuva, joka pääsee koevedoksiin. Tähtiä annetaan numeroilla **1-5**. Nolla poistaa kuvasta tähtiluokittelun.

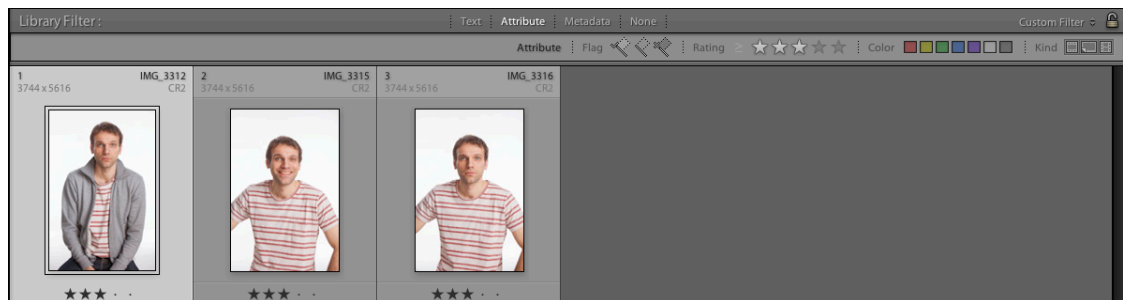

3.3 Kuvien suodattaminen

Suodattimet saa esille komennolla **Command + L**.

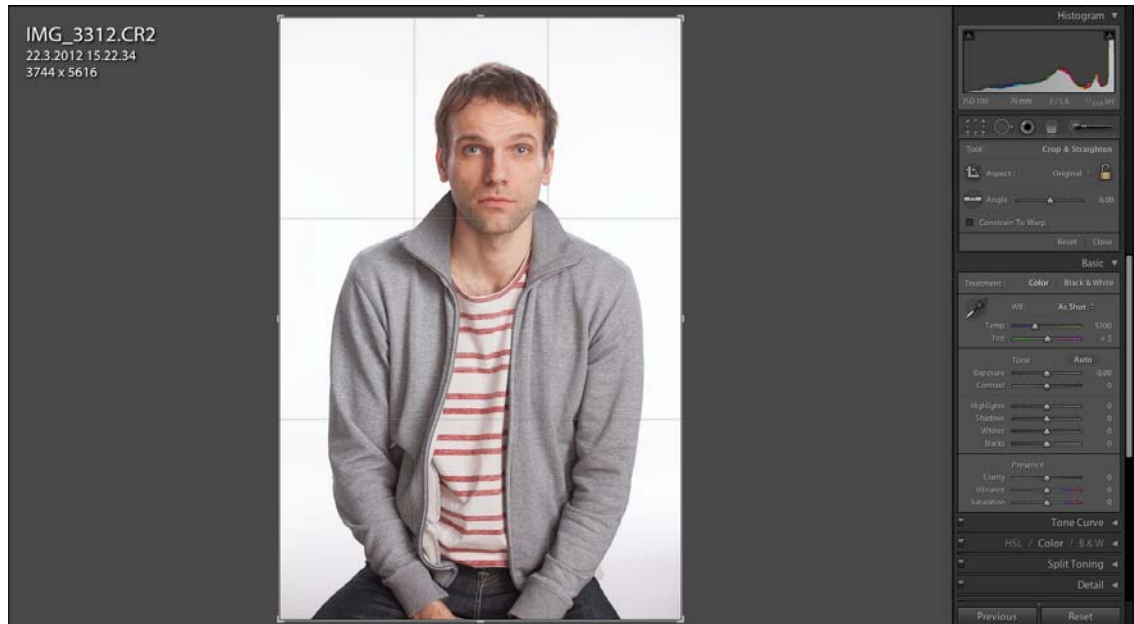

Suodattimien avulla voidaan esimerkiksi suodattaa kolmella tähdellä merkityt kuvat.

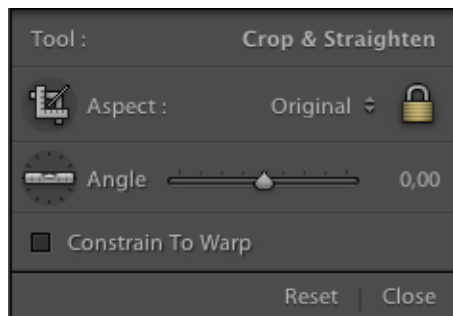

3.4 Kuvien rajaus

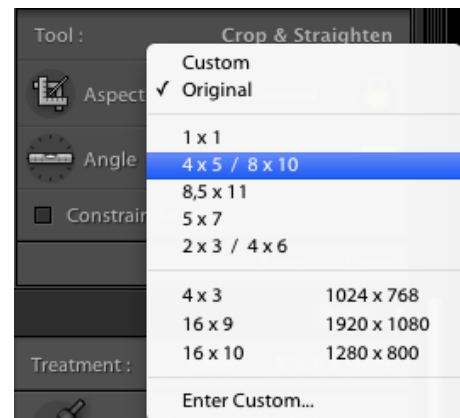
Alkurajaustila. Pikanäppäin rajaustilaan on **R**.

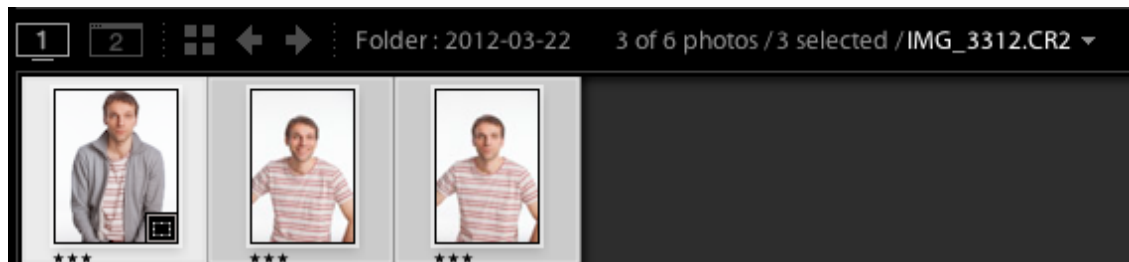
Rajausvalikko.

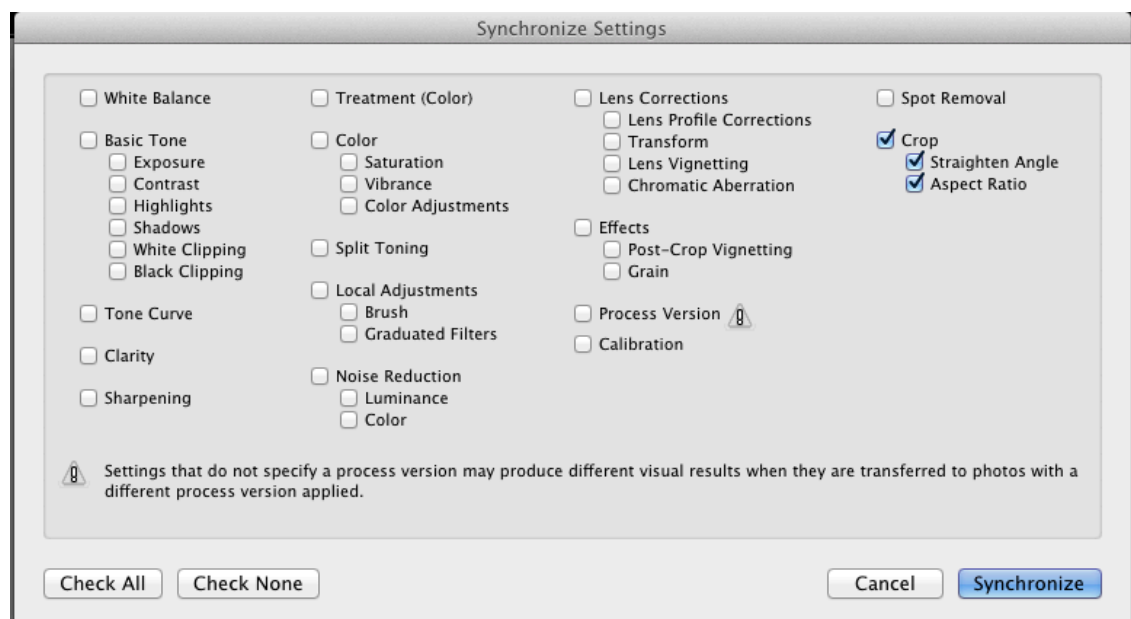
Koevedokset rajataan suhteessa **4 x 5**.

Rajaus on mahdollista synkronoida moneen kuvaan valitsemalla ensin kaikki kuvat.

Synkroinointi-ikkuna aukeaa komennolla **Command + Shift + S**. Valitse Crop-toiminto ja paina **Synchronize**.

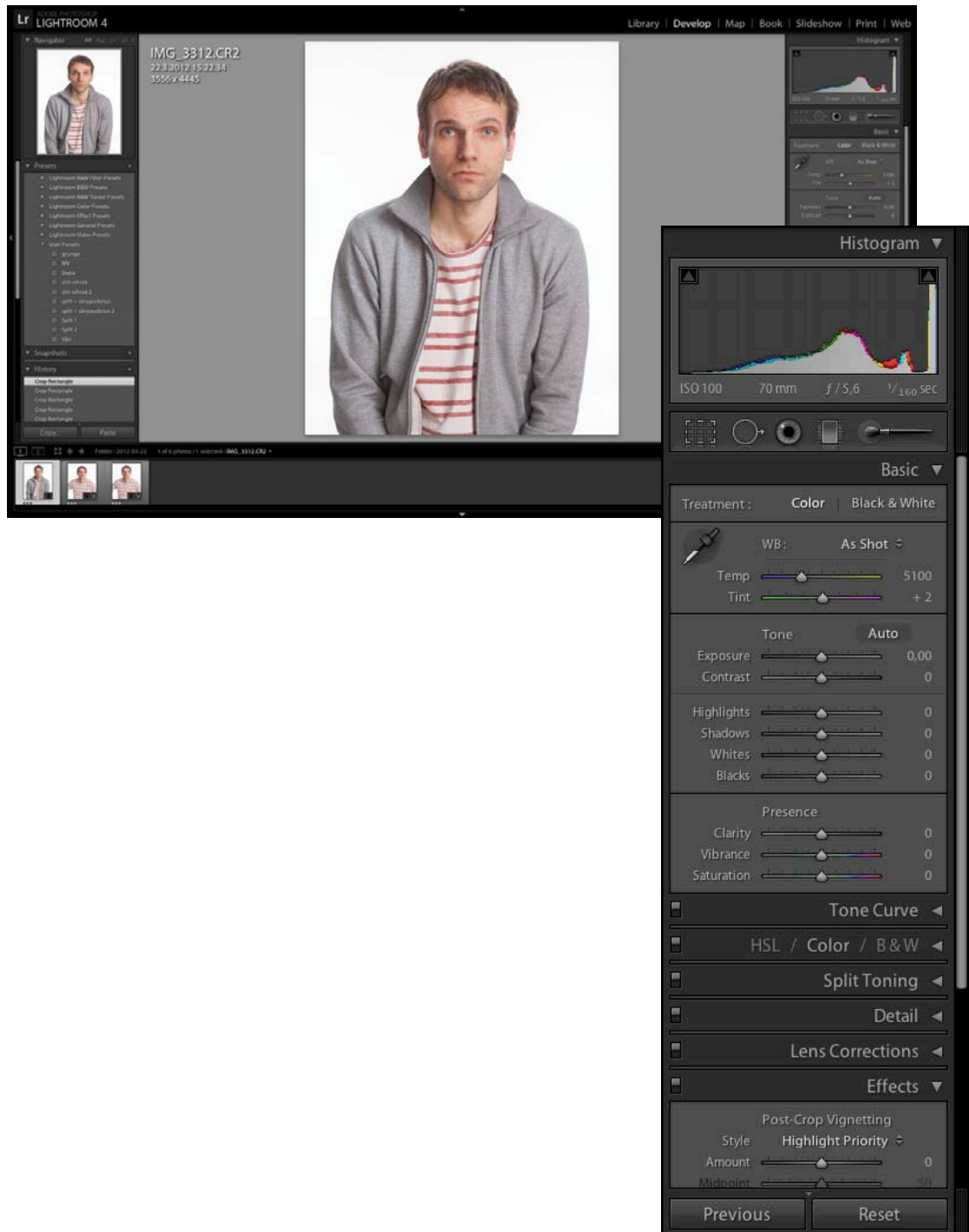

Koevedokset voidaan rajata tiukasti, mikäli ne tulostetaan paperille (tällöin asiakas näkee kuvat paremmin). Kuvat voivat olla löysemmin rajattuja, mikäli ne tulevat nettigalleriaan.

3.5 Kuvien sävyjen ym. säätäminen

Kuvien sävyjä ym. asetuksia voi säätää Develop-tilassa. Develop-tilaan pääsee painamalla **D**.

Develop-tilan perusnäkyä ja toimintavalikko.

Kuvasta voi säätää esimerkiksi sen valoisuutta (Exposure) ja kontrastia (Contrast).

Alkuperäinen

Lisätty kontrastia

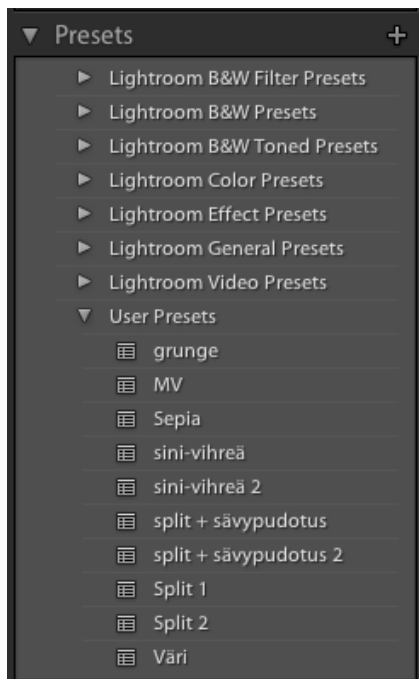

3.6 Kuvan muuttaminen mustavalkoiseksi tai seepiaksi

Mene Develop-tilaan.

Oikeassa reunassa on lista **Preset**-toiminnoista.

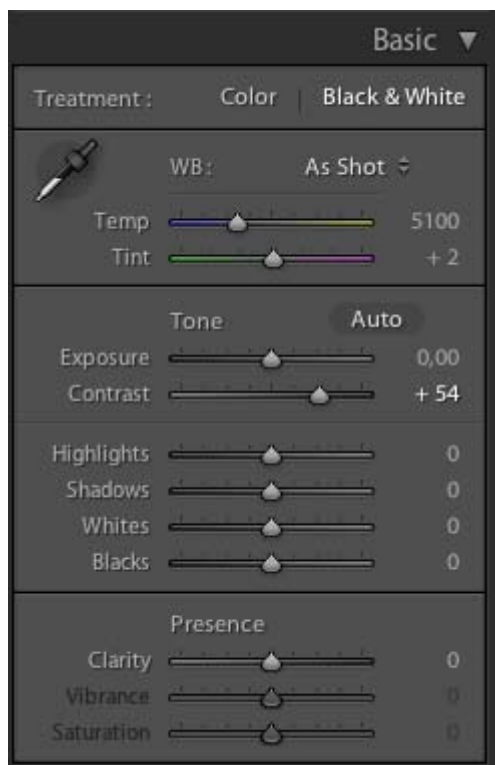

3.6.1 Mustavalkokuva

Valitse kuva, josta haluat toteuttaa mustavalkokuvan ja klikkaa **MV**-toimintoa Preset-valikossa.

Säädä kuvan kontrastia tarvittaessa Develop-tilassa.

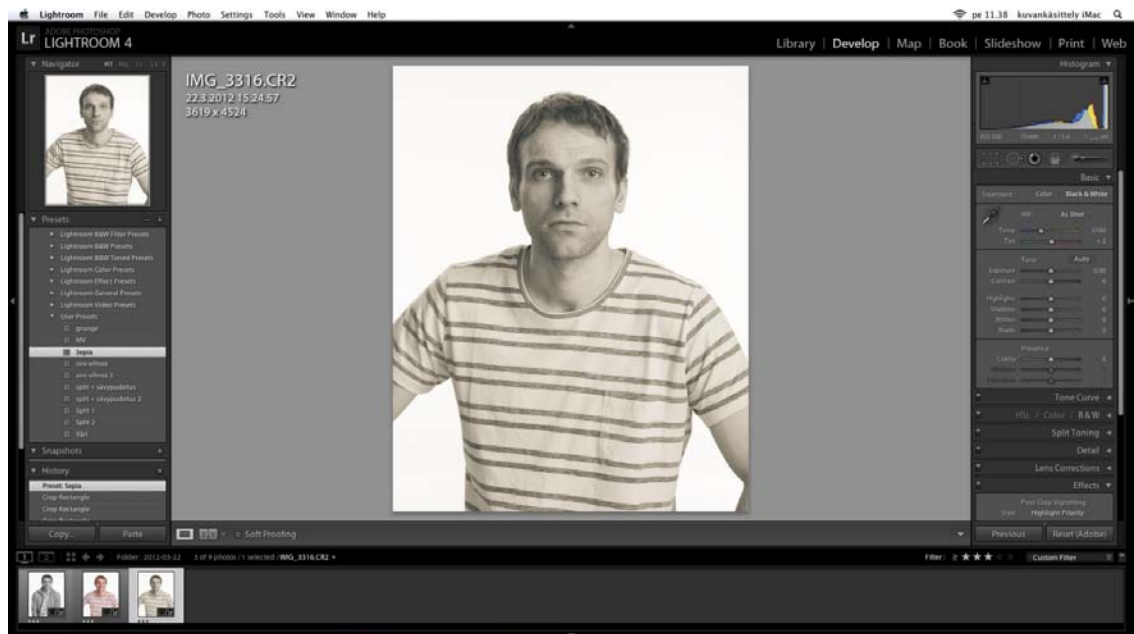

Säädetty mustavalkokuva.

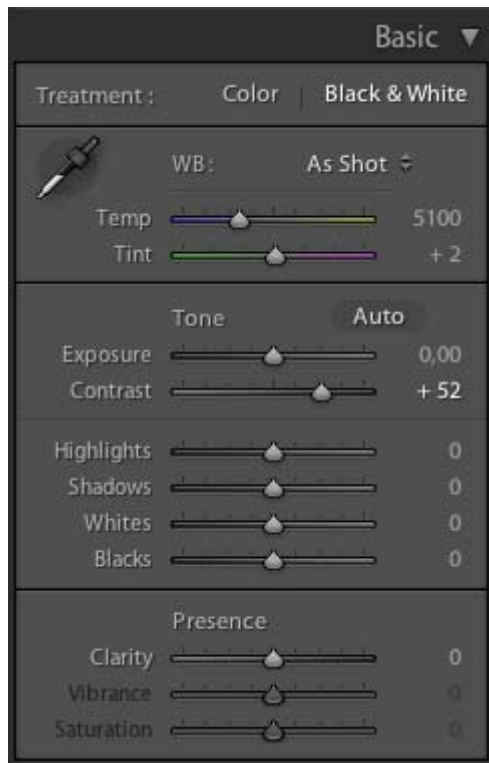

3.6.2 Seepiakuva

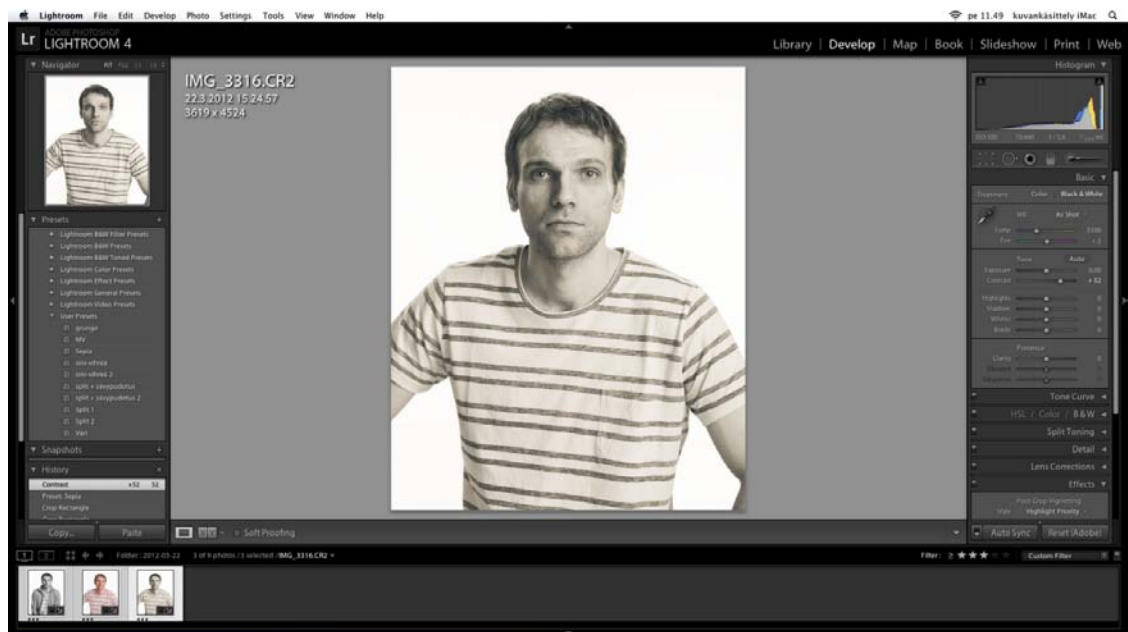
Valitse kuva, josta haluat toteuttaa seepiakuvan ja klikkaa **Sepia**-toimintoa Preset-valikossa.

Säädä kuvan kontrastia tarvittaessa Develop-tilassa.

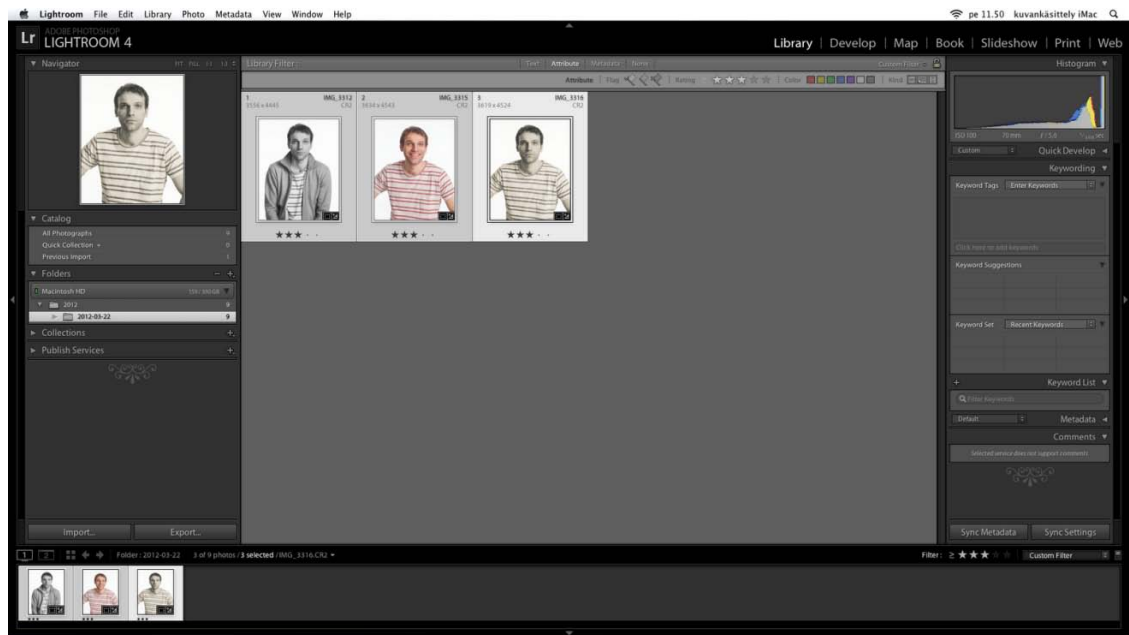
Säädetty seepiakuva.

3.7 Kuvien tekeminen vedoksiksi

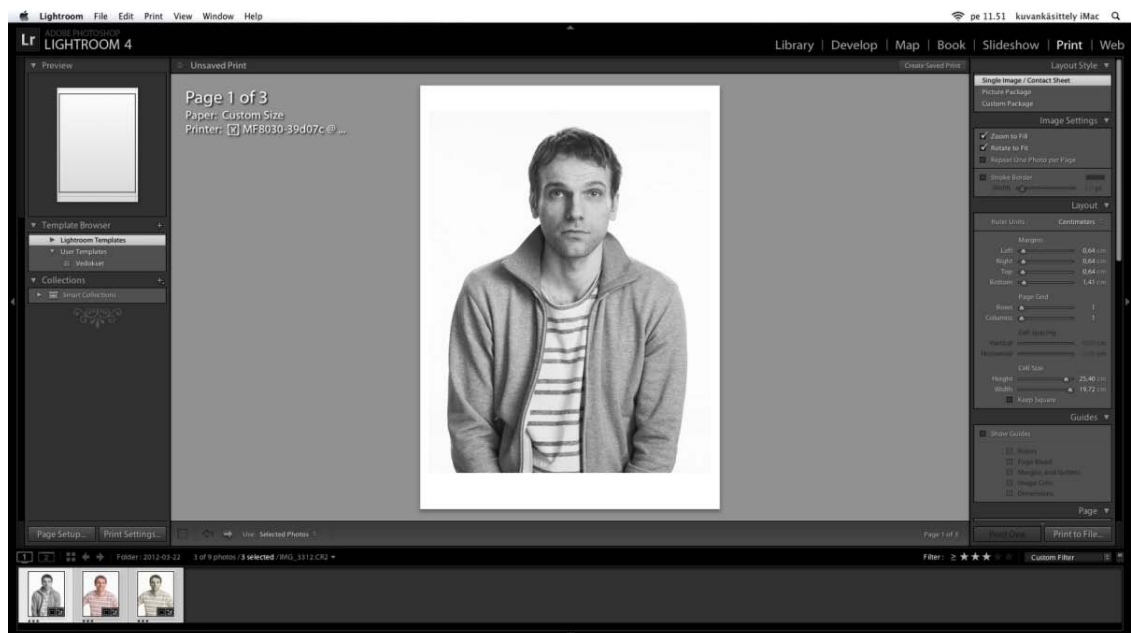
Kun kuvat on tähditetty, rajattu, värit säädetty ja kaksi kuvaa on muutettu mustavalkoiseksi ja seeppiaksi, toteutetaan niistä vedokset.

Valitse kaikki kuvat komennolla **Command + A**.

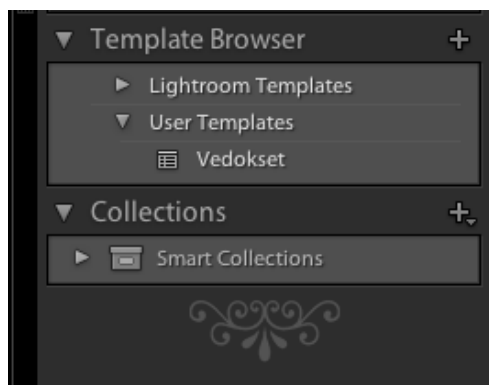

Valitse ylävalikosta **Print** tai komennolla **Command + P**.

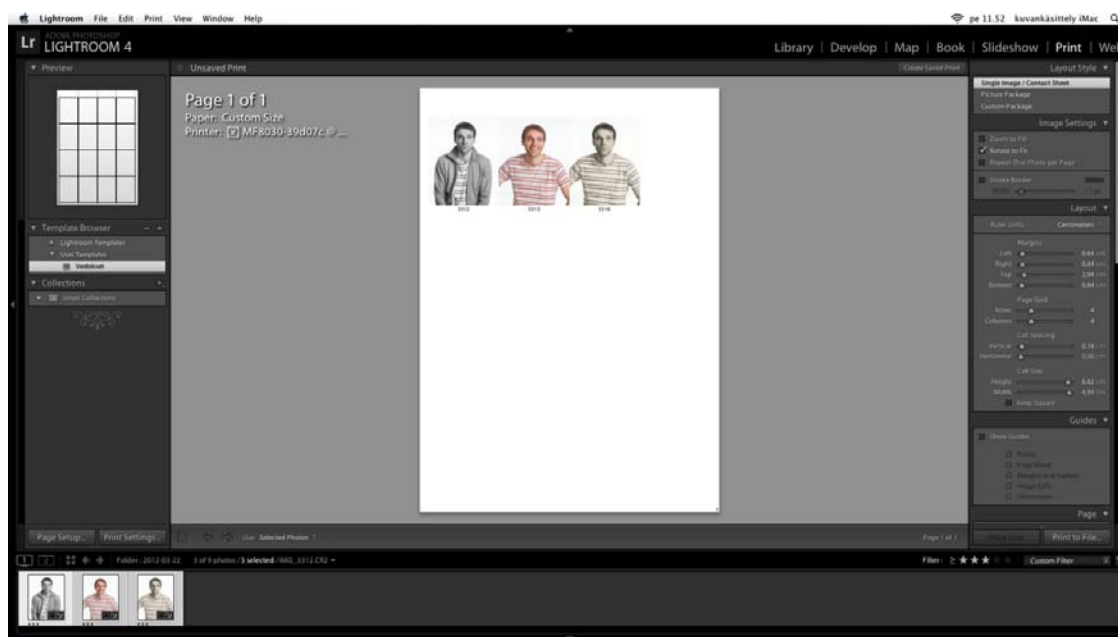
Print-tilan perusnäkö.

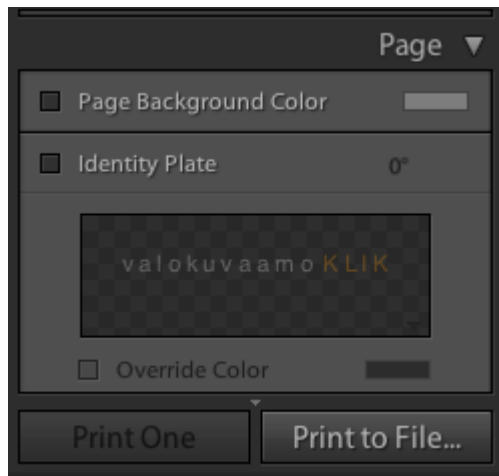
Valitse vasemmasta reunasta **Vedokset**-toiminto.

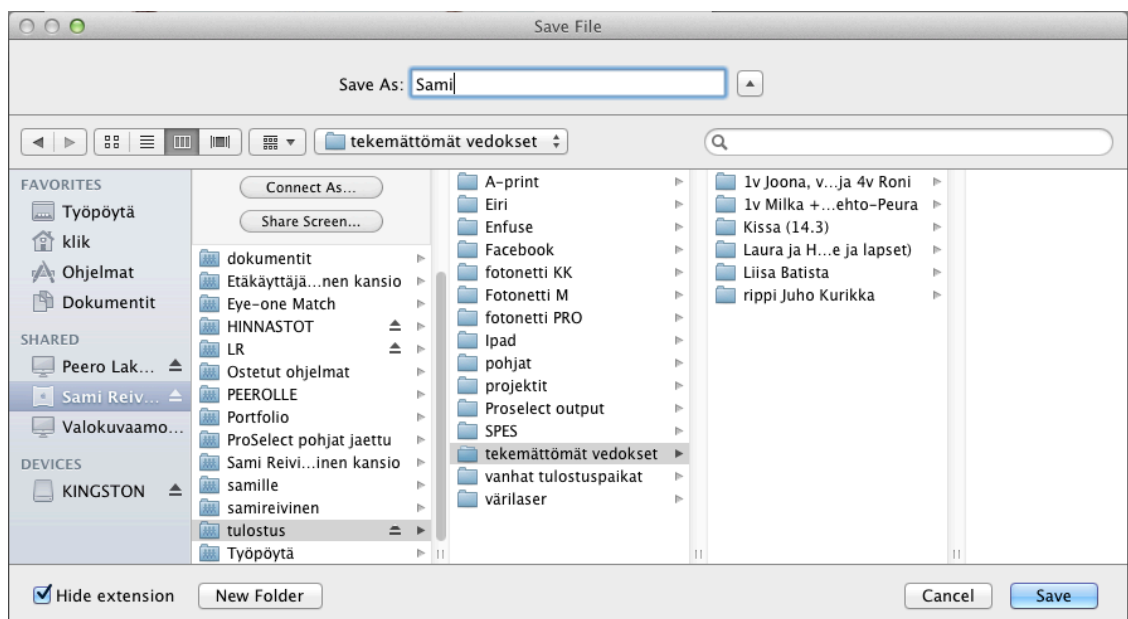
Vedokset-toiminto asettaa kuvat automaattisesti oikeaan kokoon siististi arkille (mikäli kuvat eivät heti ensimmäisellä kerralla tule oikein, kannattaa palata Library-tilaan painamalla **G** ja yrittämällä uudelleen).

Arkit tallennetaan **Print to File** -painikkeella.

Kuvien tallennuspaikka (Sami Reivinen/tulostus/tekemättömät vedokset/kansion_nimi).
Vedokset tallennetaan asiakkaan nimellä.

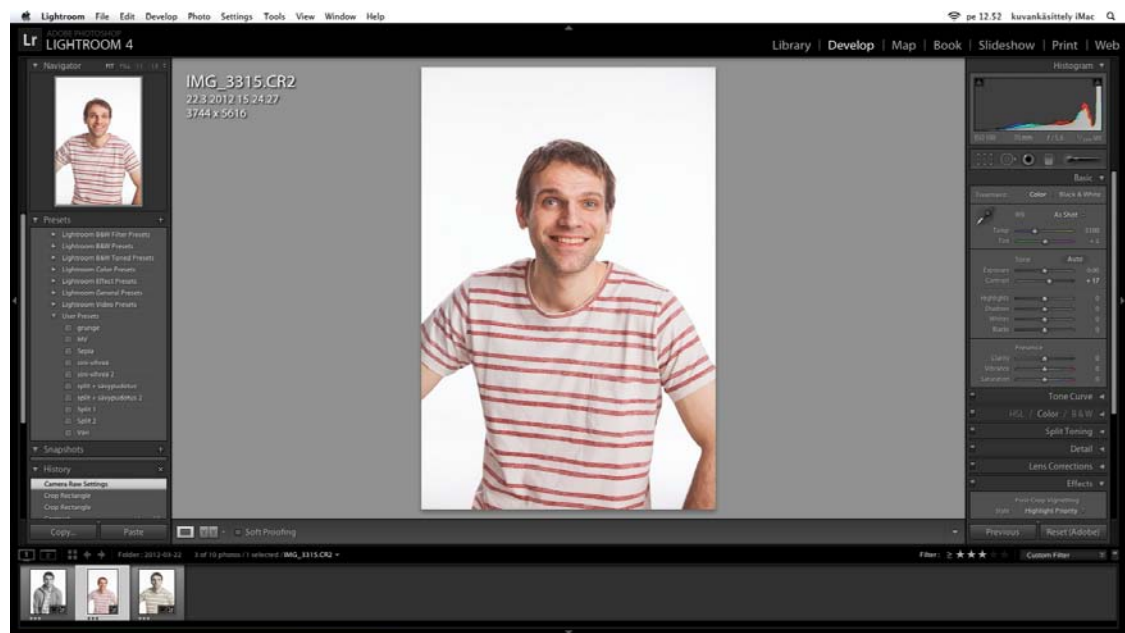
3.8 Hyödyllisiä pikanäppäimiä

Kuvaus	Komento
Suurena	Space
Piilota sivupaneelit	Tab
Piilota kaikki paneelit	Shift + Tab
Library -tilaan	G
Develop -tilaan	D
Print -tilaan	Command + P
Vertaile -tila	C
Valot pois -tila	L
Valitse kaikki kuvat	Command + A
Poista valinta	Command + D
Tallenna	Command + S
Aseta tähtiluokittelu	1-5
Poista tähtiluokittelu	0
Aseta värileima	6-9
Suodattimet	Command + L
Synkronoi	Command + Shift + S
Rajaus -työkalu	R
Muokkaa Photoshop-ohjelmassa	Command + E

4 Photoshop

4.1 Kuvan tuonti

Valitaan Lightroomissa haluttu kuva aktiiviseksi ja **poistetaan siihen toteutettu 4x5 raja**us painamalla **R** ja muuttamalla raja **Original**-tilaan.

Kuva avataan Photoshop-ohjelmaan komennolla **Command + E**.

Ohjelma herjaa, etteivät Lightroom ja Photoshop ole täysin yhteensopivat. Klikkaa **Render using Lightroom**.

Kuva on avattu Photoshop-ohjelmaan ja on valmis muokattavaksi.

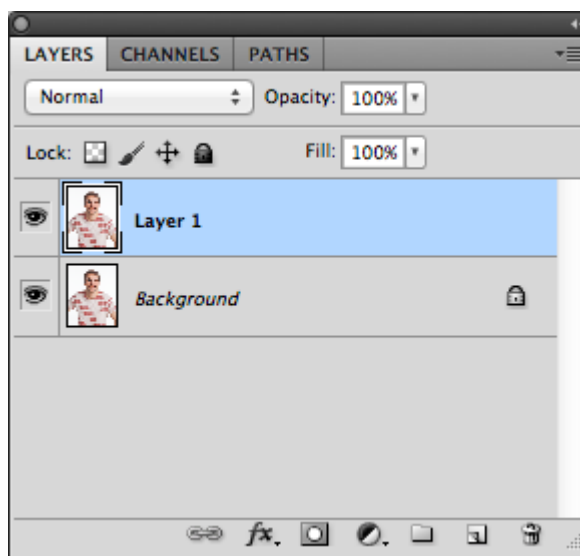
4.2 Virheiden korjaus

Kuvasta tulee aluksi poistaa ylimääräiset roskat, finnit, heijastukset ym. huomattavat virheet.

Lisäksi on hyvä häivyttää ryppyjä ja arpia, etteivät ne ponnahta lopullisesta tuotoksesta liiaksi silmille.

Jokainen toimenpide toteutetaan uudelle tasolle (ei background tasolle), koska silloin tasolle voi tehdä tarvittavia muutoksia (esim. säätää opacity-arvoa) tai sen voi tarvittaessa poistaa.

Uusi taso (kopio valitusta tasosta) luodaan komennolla **Command + J**.

4.2.1 Näppyjen poisto

Näpyt voi poistaa monella eri tavalla, mutta kätevimmit työkalut ovat **Patch Tool** ja **Clone Stamp Tool**. Tässä on käytetty **Patch Tool** -työkalua.

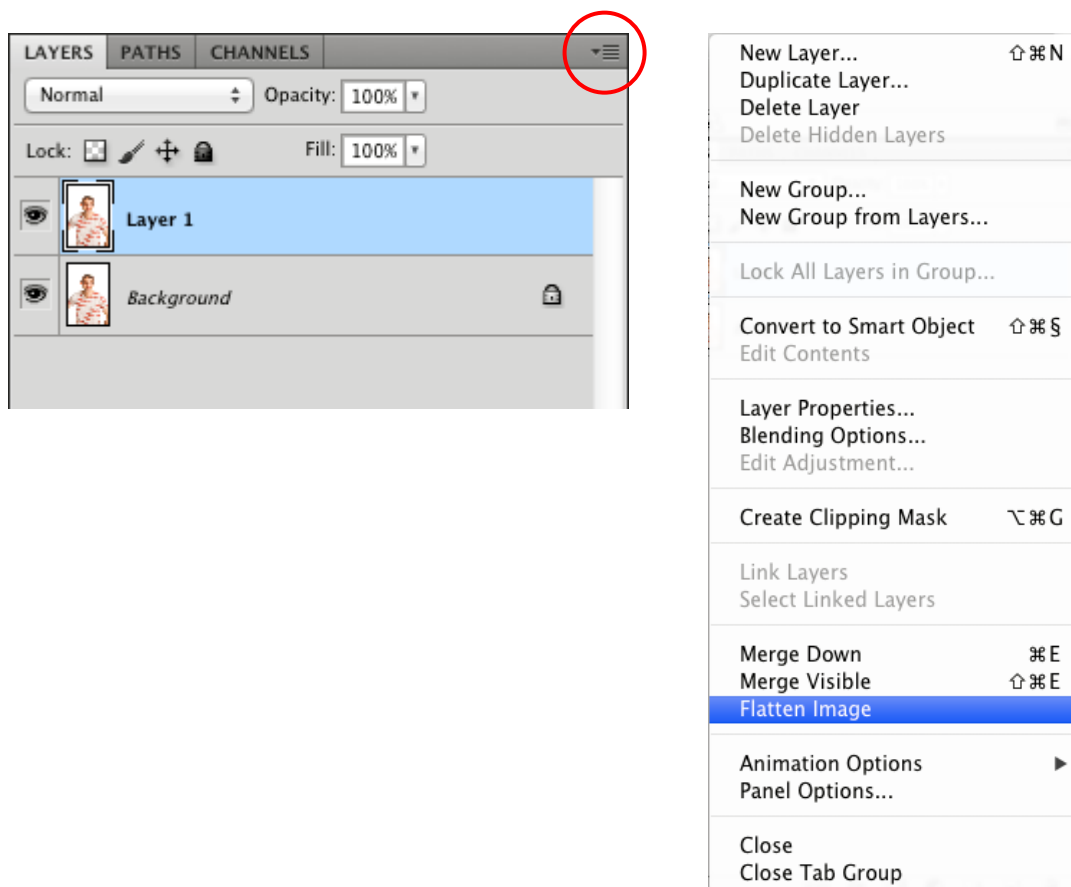
Rajaa korjattava alue ja vedä alue kohtaan, jossa iho on kunnossa.

Näpät poistettu **Patch Tool** -työkalulla.

Yhdistä tasot **Flatten Image** -toiminnolla.

4.2.2 Juonteiden ja ryppyjen häivytytys

Juonteet, rypyt ja tummat silmäanaluset on kätevin häivyttää **Clone Stamp** -työkalulla. Clone Stamp monistaa kuvapisteitä.

Clone Stamp -työkalun **siveltimen Opacity**-arvoksi kannattaa asettaa 50%.

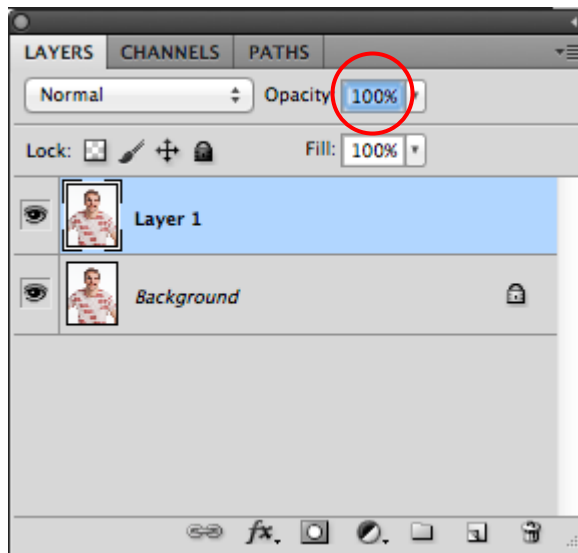

Ota näyte painamalla **ALT + hiiren klikkaus** halutusta kohtaa (jossa iho on kunnossa). Maalaa korjattava kohta. Ota tarvittaessa uusi näyte.

Juonteet, rypyt ja tummat silmänaluset poistettu Clone Stamp -työkälulla.

Juonteita, rypyjä ja tummia silmänalusia ei ole hyvä häivyttää kokonaan. Pienennä tason Opacity-arvoa sopivaksi.

Juonteet, rypyt ja tummat silmäalukset häivitetty Clone Stamp -työkalulla käyttäen tasossa 50% opacity-arvoa.

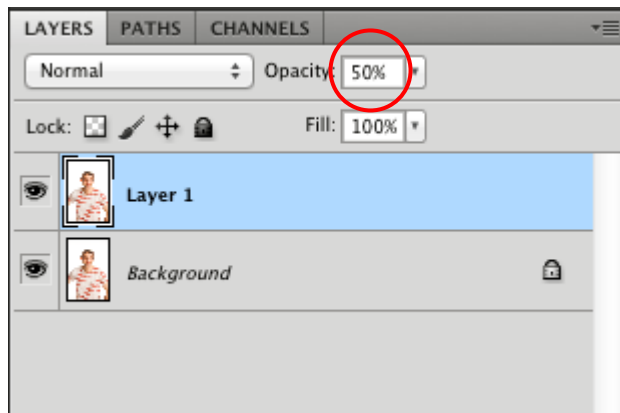
4.2.3 Heijastusten poisto

Kuvasta häivytetään nenän päällä ja otsalla olevat heijastukset.

Heijastukset häivytetty Clone Stamp -työkalulla.

Heijastusten tason opacity-arvoa on myös hyvä hieman laskea (esim. 50%), ettei kasvoista tule liian littanan näköiset.

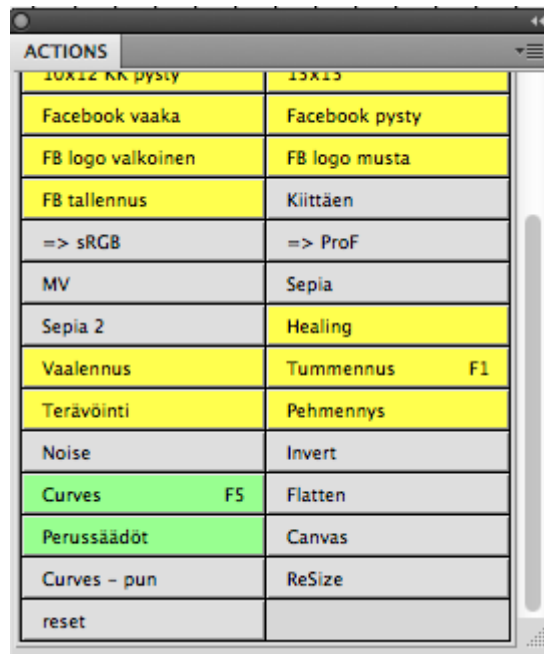

Lopullinen tulos heijastusten poiston jälkeen.

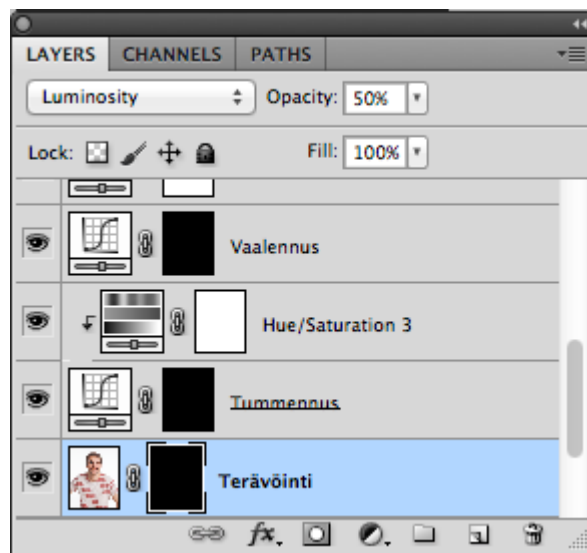

4.3 Perussäädöt

Valitse **Perussäädöt**-toiminto Actions-valikosta (ts. makro).

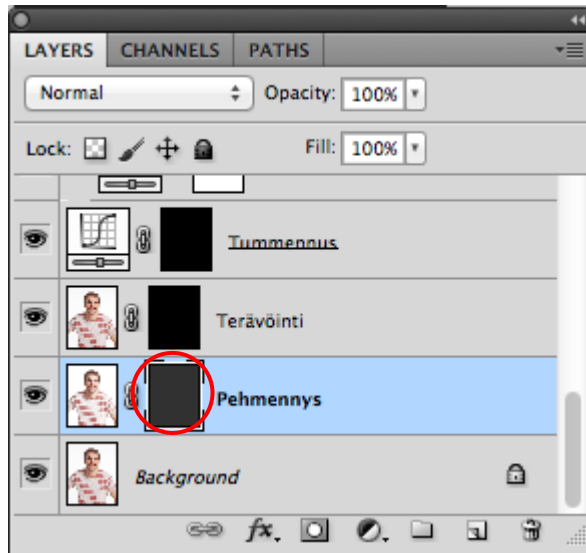

Perussäädöt kannattaa muokata alhaalta ylöspäin, jotta jokainen kohta tulee varmasti tehtyä.

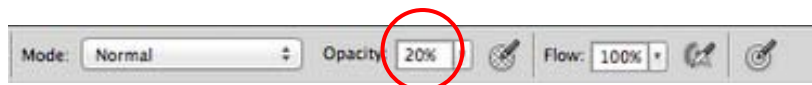

4.3.1 Pehmennys

Valitse **Pehmennys**-tason maski.

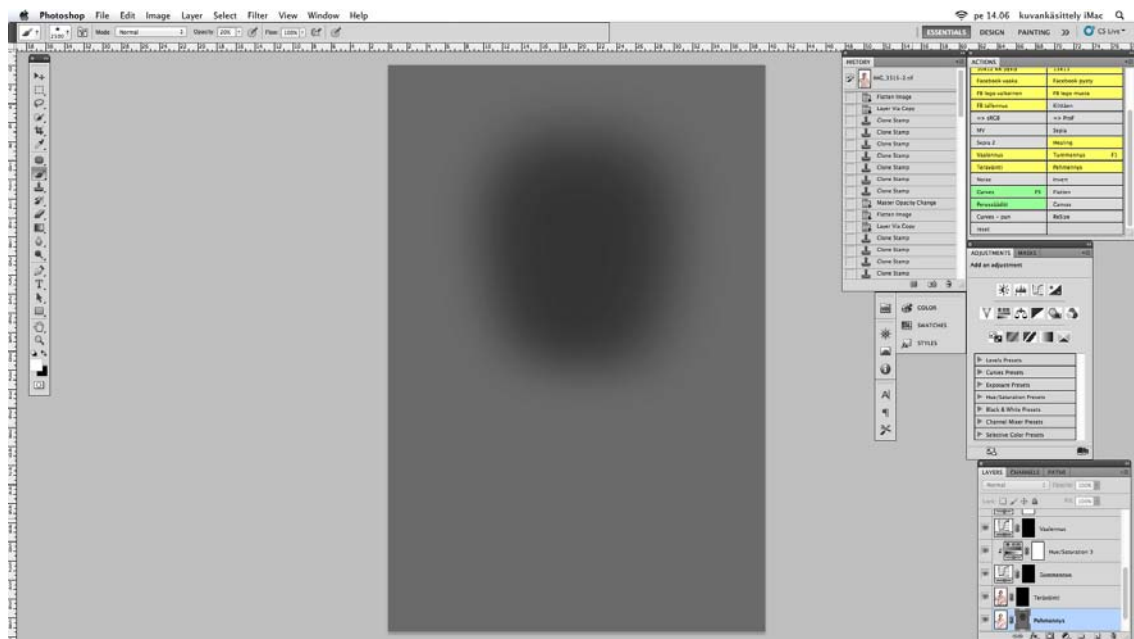
Sääda **siveltimen Opacity**-arvoksi 10-20 prosenttia.

Pehmennä kuva kaikkialta muualta paitsi kasvoista ja sen välittömästä läheisyydestä.

Pehmennys-tason maski. Maskin saa auki klikkaamalla tason maskia **ALT**-näppäin pohjassa.

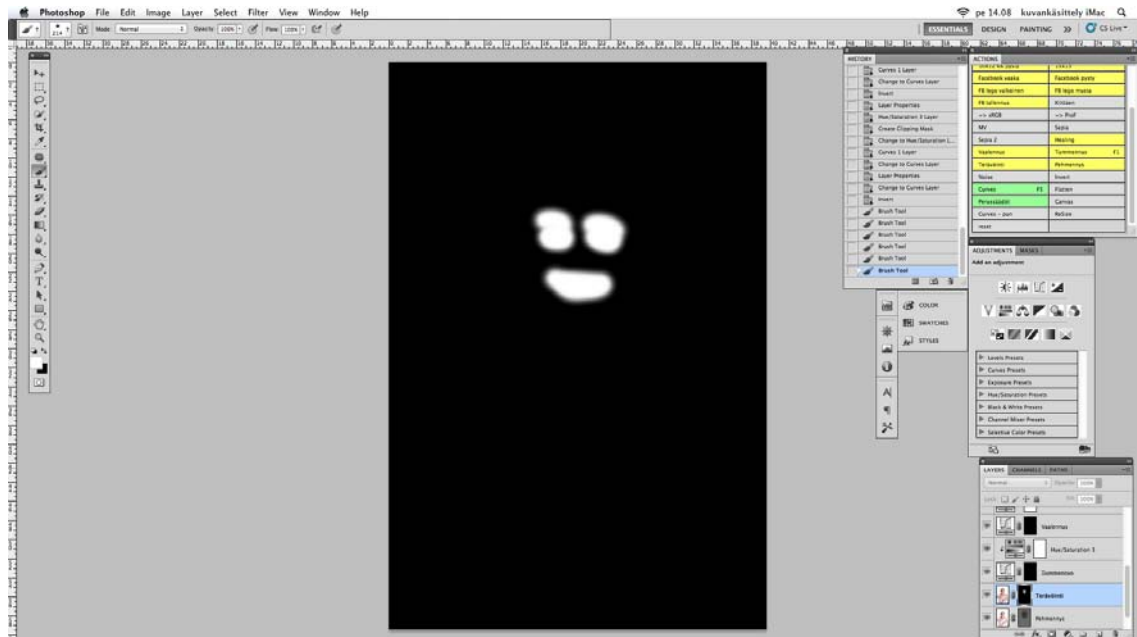

4.3.2 Terävöinti

Terävöinti toteutetaan **siveltimen Opacity**-arvolla 100 ja se tehdään silmiin, kulmakarvoihin ja suuhun.

Terävöinti-tason maski.

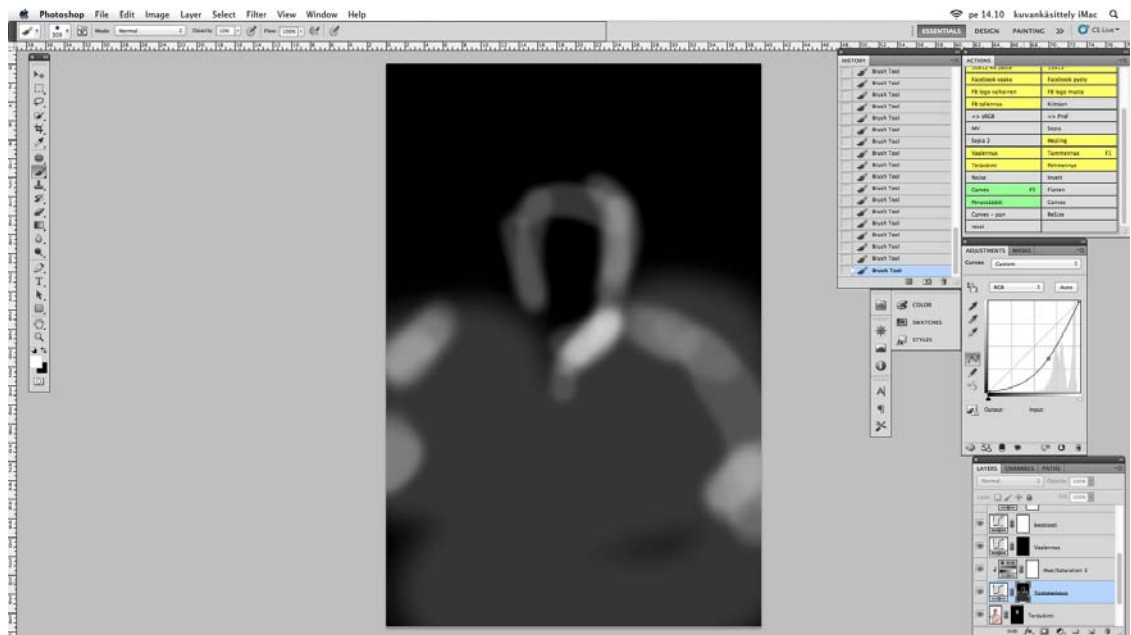

4.3.3 Tummennus

Tummennus toteutetaan **siveltimen Opacity**-arvolla 10-20. Pääideana on se, että kasvot olisivat se kohta, johon katse ensimmäisenä kiinnittyy. Siksi kasvojen tulee olla muuta kehoa vaaleampi. Tummennus toteutetaan yleensä siis kaulaan, käsiin, rintakehään ja vaatteisiin. Kasvoista voi hakea muotoja tummentamalla hieman otsaa ja posken reunoja.

Tummennus-tason maski.

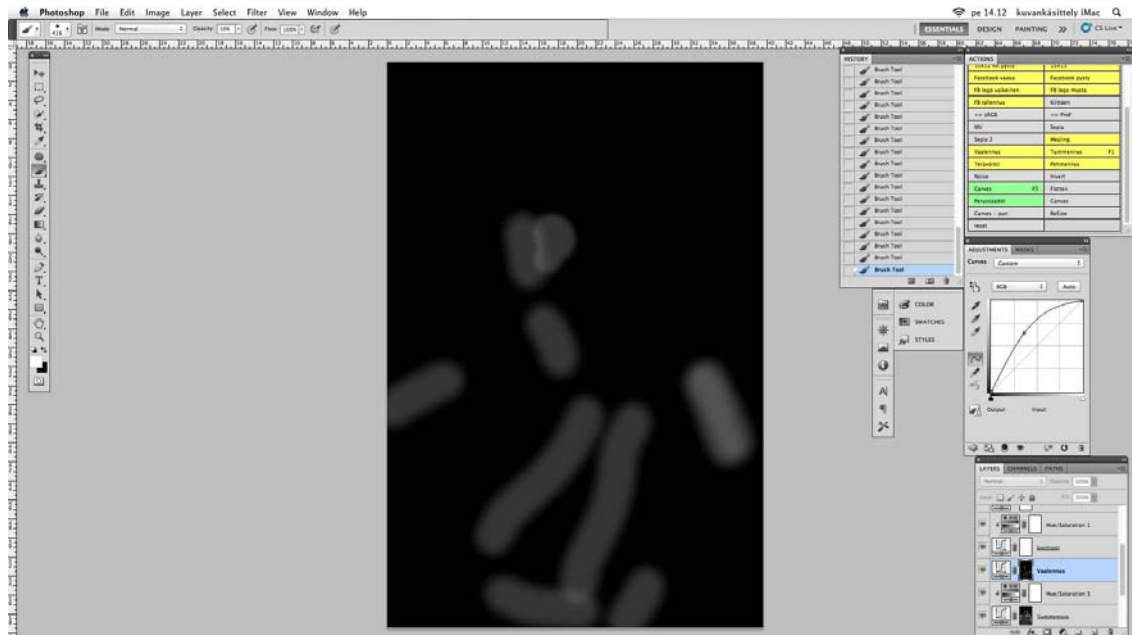

4.3.4 Vaalennus

Vaalennus toteutetaan **siveltimen Opacity**-arvolla 10-20. Vaalennettavia kohtia yleensä kuvassa ovat tummat vaatteet esim. farkut ja miehillä puvut, eläimillä tummat turkit sekä mahdollisesti toinen silmä (saattaa olla hieman varjossa).

Vaalennus-tason maski.

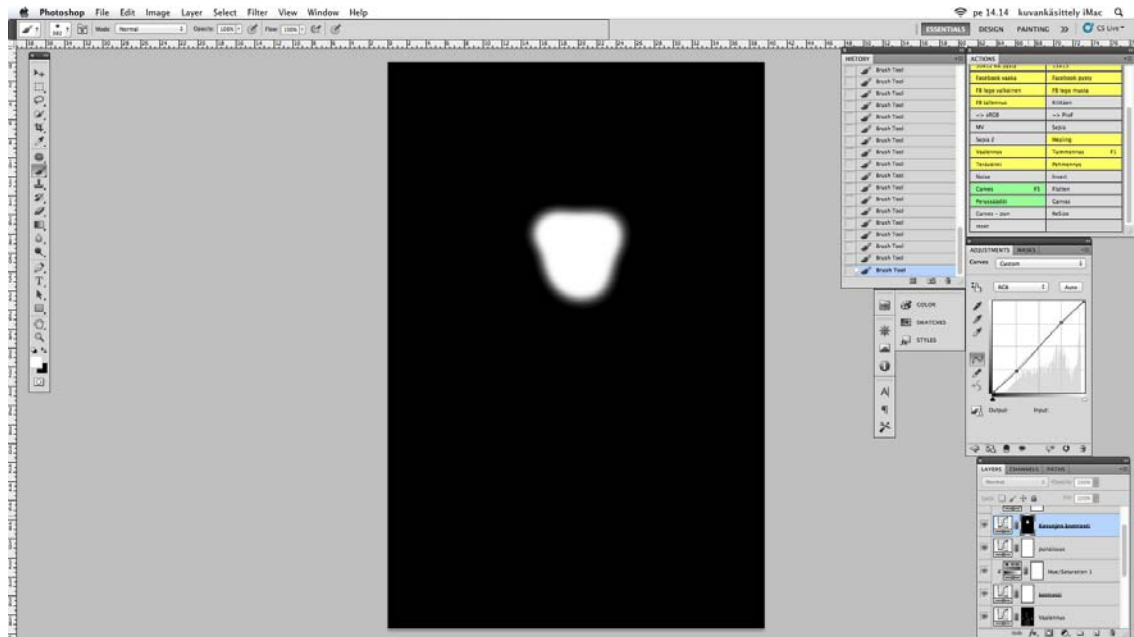

4.3.5 Kasvojen kontrasti

Kasvojen kontrasti toteutetaan **siveltimen Opacity**-arvolla 100. Kasvoihin piirretään kolmion mallinen alue siten, että silmät ja suu muodostavat kolmion kulmat.

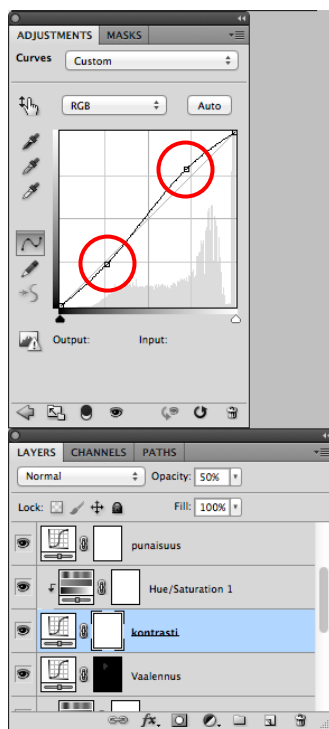

Kasvojen kontrasti -tason maski.

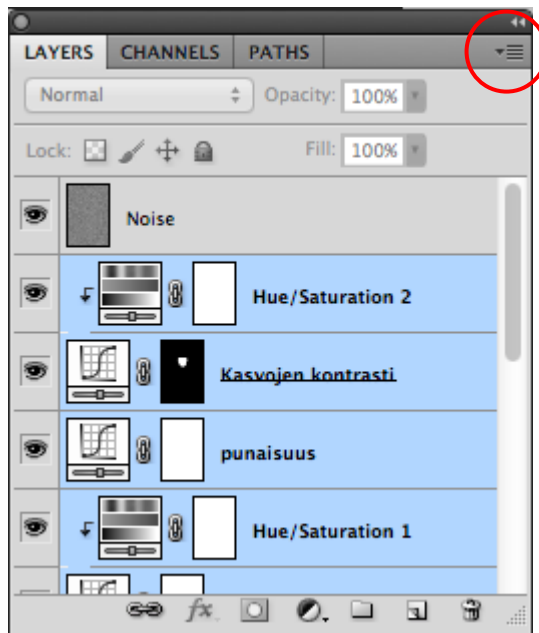
4.3.6 Koko kuvan kontrastin säätäminen

Kuva saattaa olla hieman lattean näköinen, joten sen kontrastia on hyvä säätää. Kontrastia säädetään kontrasti-tasolta. Käyrän alimmasta pisteestä otetaan kiinni ja vedetään sitä tarvittava määrä alaspäin ja ylempää pistettä puolestaan ylöspäin. **Kuvaa kannattaa säätää postimerkin kokoisena** (kuvan todellisen vaaleuden ja kontrastin pystyy näkemään objektiivisemmin).

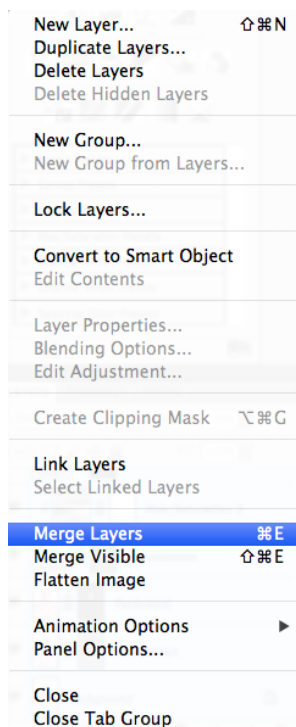

Säädä myös tarvittaessa kontrasti-tason yläpuolella olevaa Hue/Saturation 1 -tasoa (saturaatio kannattaa säätää vasta, kun kontrasti on säädetty, koska kontrasti vaikuttaa saturaatioon).

Valitse kaikki muut tasot paitsi ylin **Noise**-taso ja klikkaa Layers-paneelin oikeassa reunassa olevaa kuvaketta.

Yhdistä tasot **Merge Layers** -komennolla. **Tallenna kuva.**

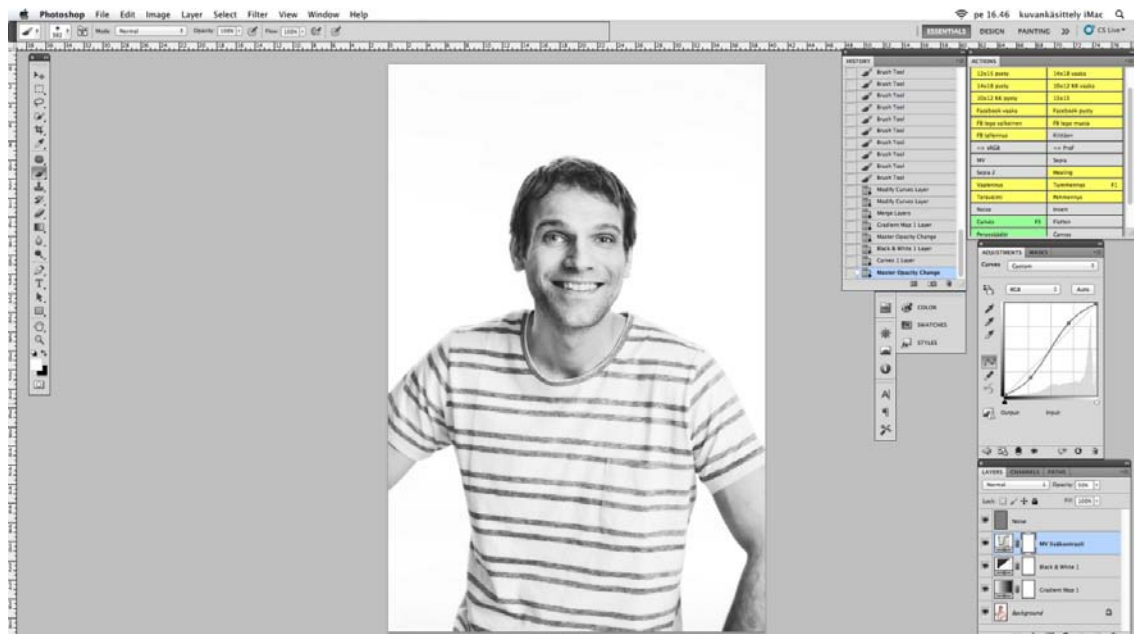

4.4 Mustavalkokuvan toteuttaminen

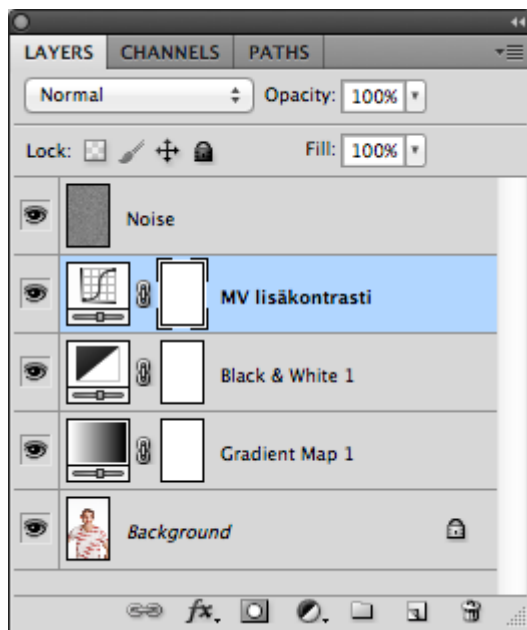
Valitse **MV**-makro Actions-paneelista.

ACTIONS	
12x15 pysty	14x18 vaaka
14x18 pysty	10x12 KK vaaka
10x12 KK pysty	15x15
Facebook vaaka	Facebook pysty
FB logo valkoinen	FB logo musta
FB tallennus	Kiittäen
=> sRGB	=> ProF
MV	Sepia
Sepia 2	Healing
Vaalennus	Tummennus F1
Terävöinti	Pehmennys
Noise	Invert
Curves F5	Flatten
Perussäädöt	Canvas

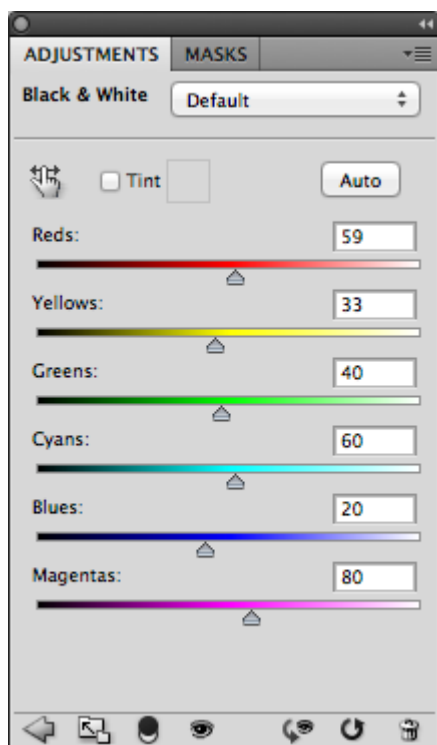
Alkutilanne.

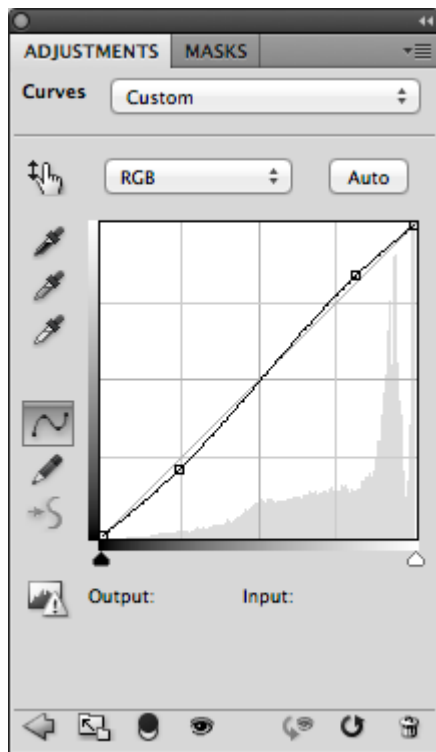
MV-makron myötä Layers-listaan ilmestyy lisää tasoja.

Säädä **Black & White 1** -tasosta punaista ja keltaista sävyä siten, että punaista on hieman enemmän kuin keltaista. Tällöin iho näyttää paremmalta. Lapsilla sävyt voivat olla toisin päin.

Säädä **MV lisäkontrasti** -tasolta pisteitä siten, että kuva näyttää hyvältä. Kuvaa voi tarkastella pienempänä (**Command + -**), jotta on helpompi huomata onko kontrastia tarpeeksi.

Säädetty mustavalkokuva.

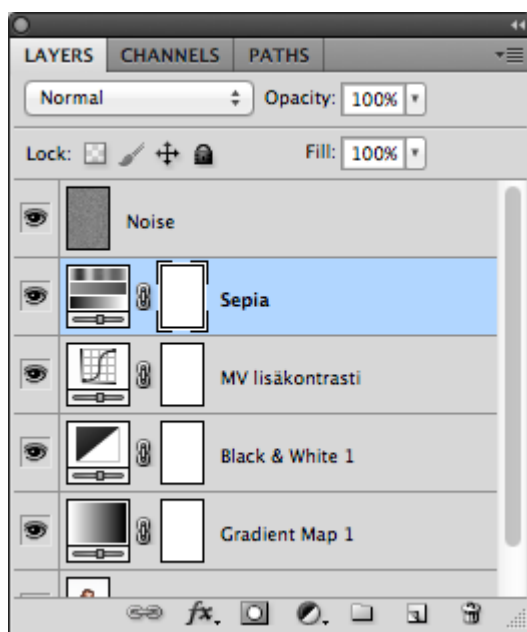
4.5 Seepiakuvan toteuttaminen

Seepia kuva toteutetaan siten, että ensin kuvasta tehdään mustavalkoinen ja sen jälkeen se muutetaan seepiaksi.

Valitse mustavalko-toimintojen jälkeen **Sepia**-makro Actions-paneelista.

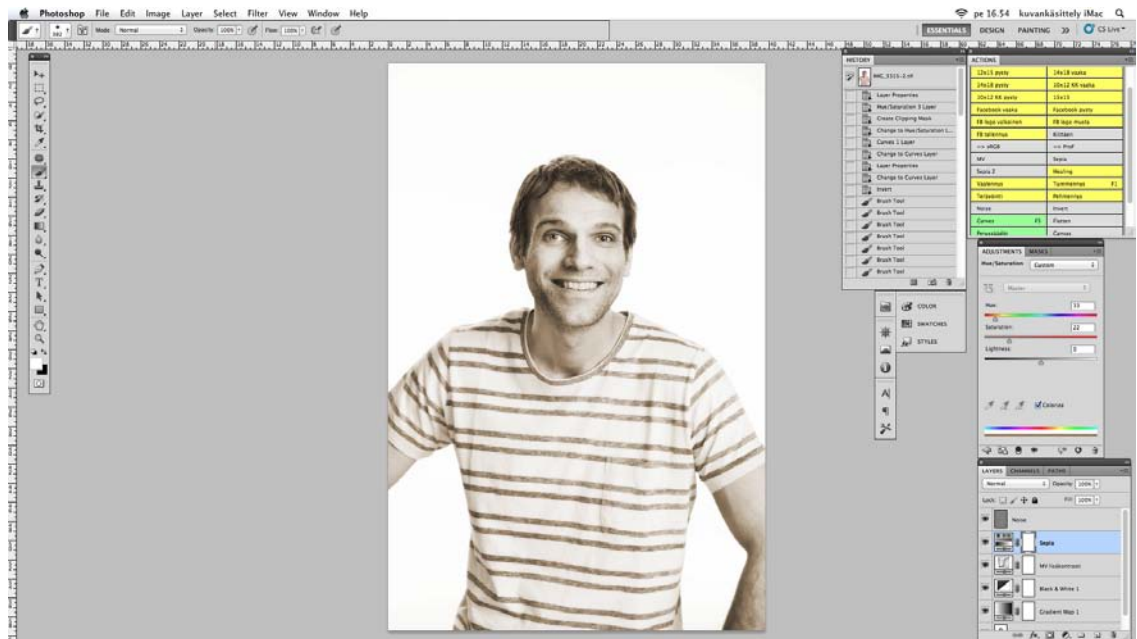

Sepia-makron myötä Layers-listaan ilmestyy Sepia-taso.

Seepiakuva on yleensä hyvä jo sinällään, mikäli mustavalkokuva on näyttänyt hyvältä.

Lopullinen Seepiakuva.

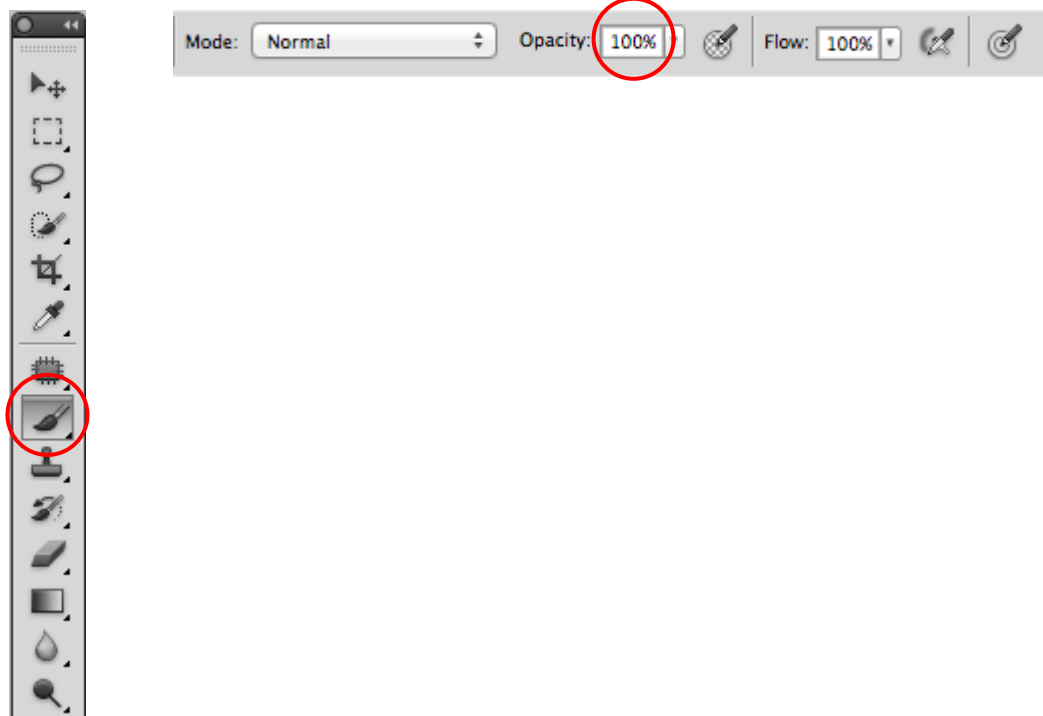

4.6 Roskien yms. poistaminen valkoisesta taustasta

Alkutilanne.

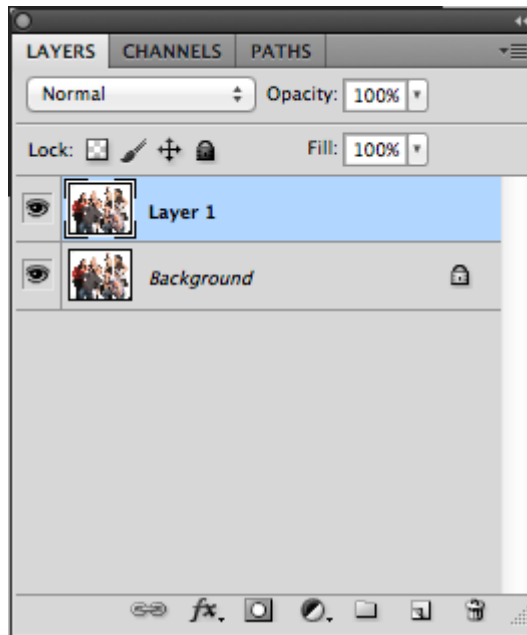
Valitse **Brush**-työkalu ja aseta sen **Opacity**-arvoksi 100 %.

Vaihda aktiivisena olevan värin paikkaa painamalla **X**-painiketta.

Lisää uusi taso painamalla **Command + J**.

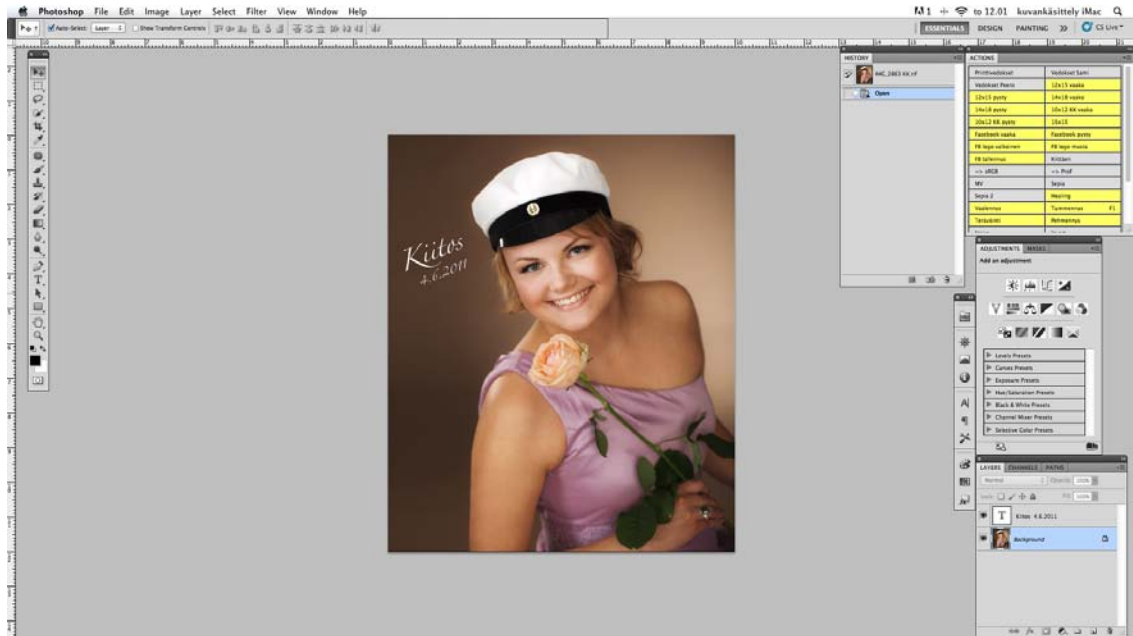

Poista ylimääräiset kohteet kuvasta siveltimen avulla.

4.7 Taustan jatkaminen

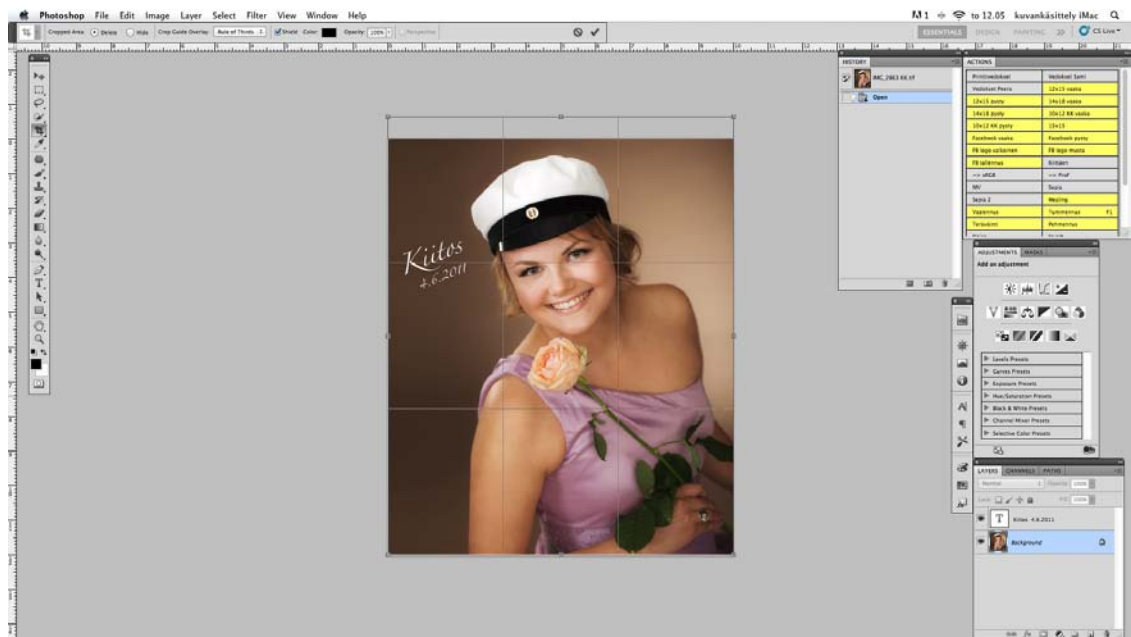
Alkutilanne.

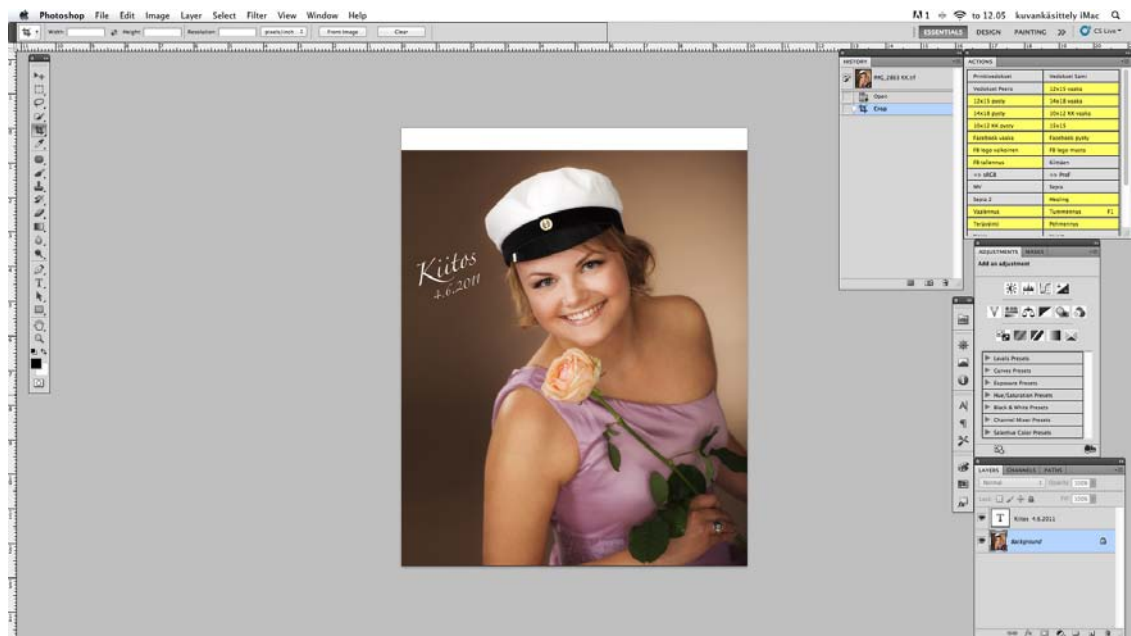
Valitse **Crop**-työkalu ja paina **Clear**-painiketta yläpaneelissa (jotta leveys-, korkeus- ja resoluutiokenttien arvot poistuisivat).

Rajaa kuva siten, että kuva tulee kokonaan valituksi sekä pieni kaistale jatkettavaa taustaa.

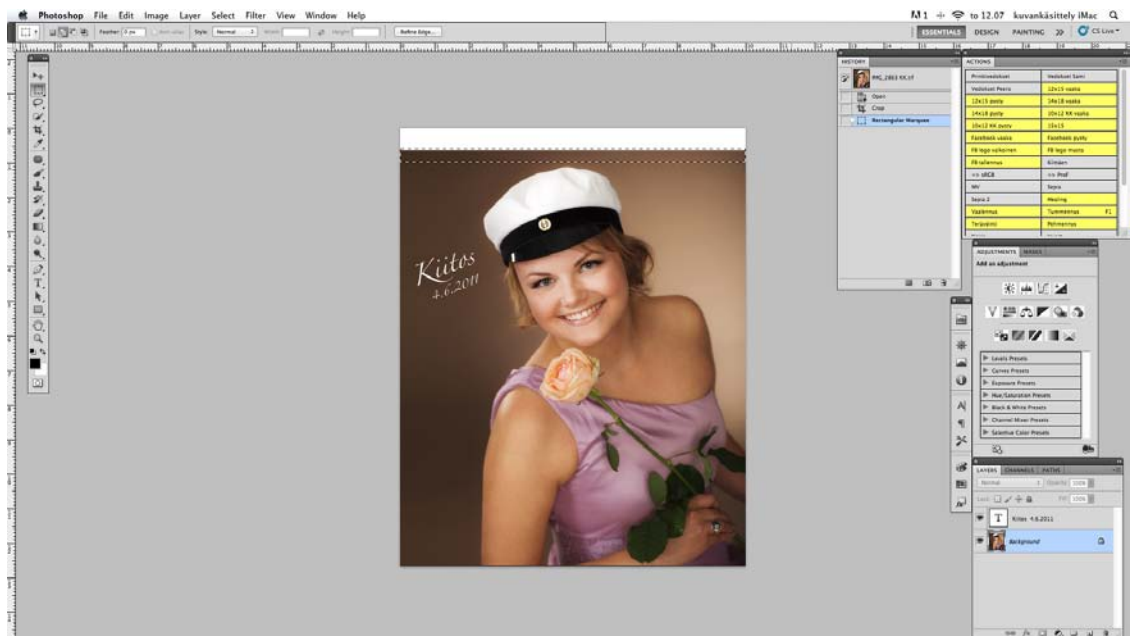
Rajaus suoritettu.

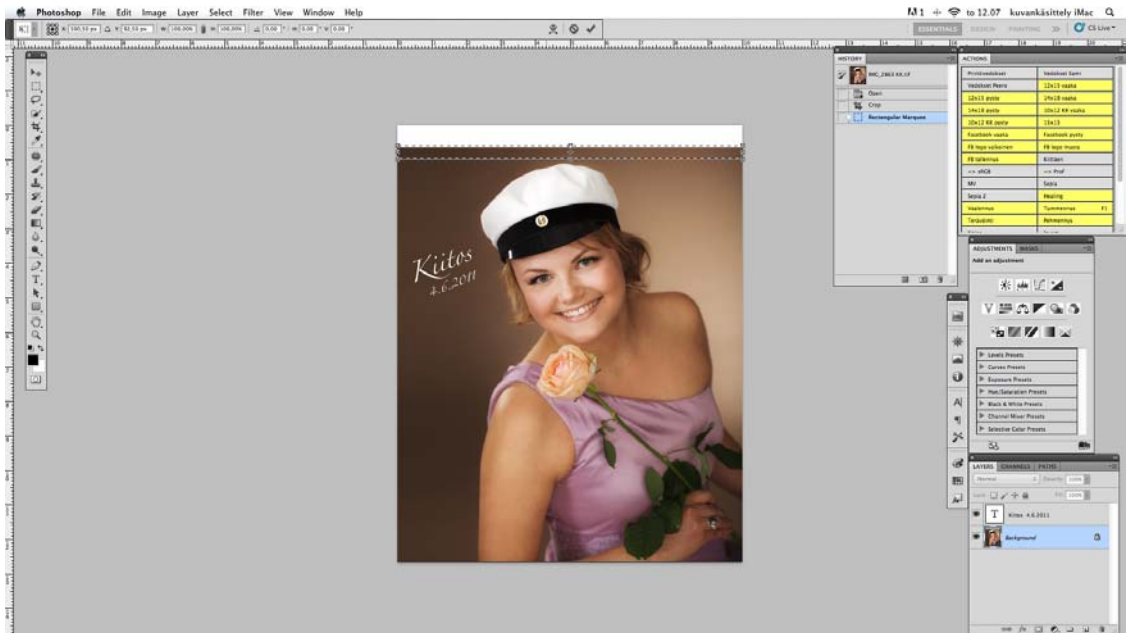
Valitse **aluevalinta**-työkalu.

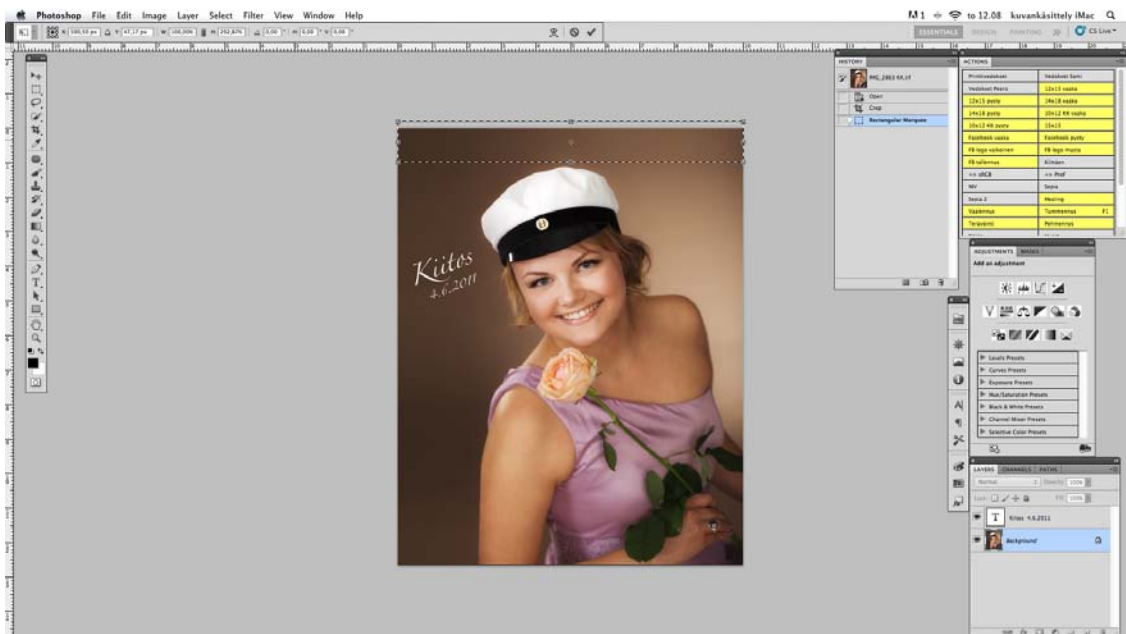
Valitse kuvan taustasta suorakulmainen alue.

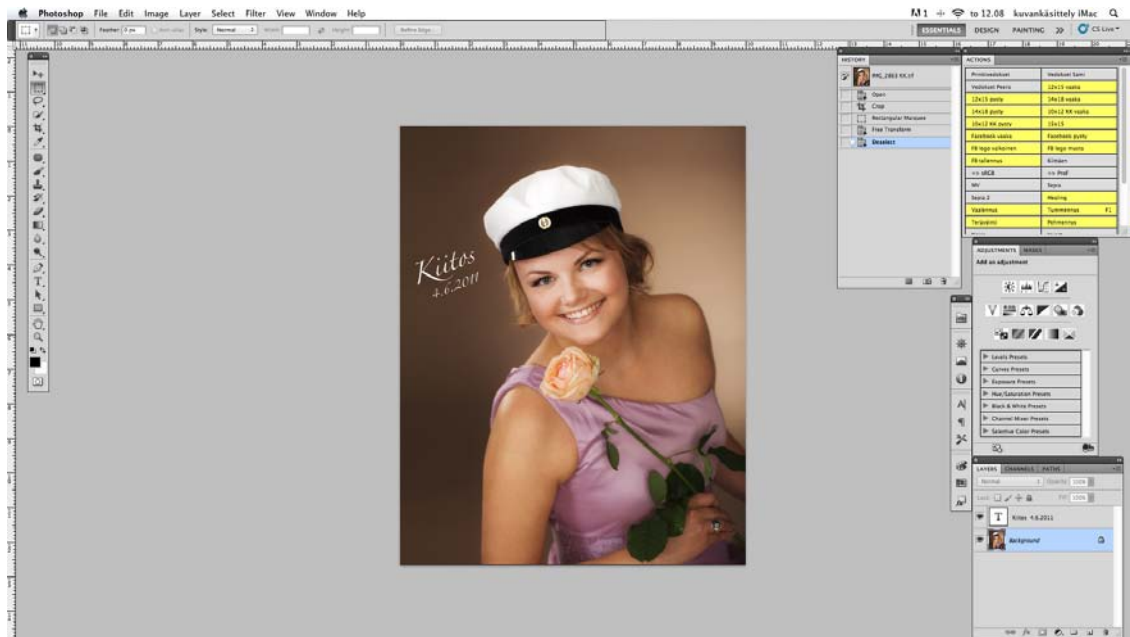
Paina **Command + T**.

Vedä yläreunaa valkoisen reunan päälle.

Lopputulokset.

4.8 Rajaus

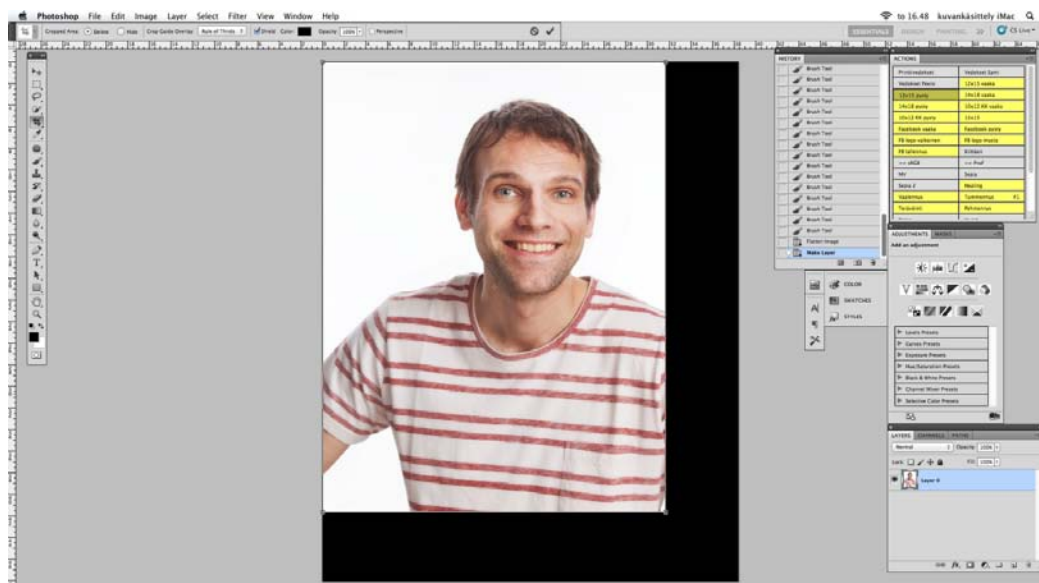
Actions-valikossa on monia eri rajausvaihtoehtoja. Rajauksista valitaan aina tarpeen mukainen makro.

ACTIONS	
Printtivedokset	Vedokset Sami
Vedokset Peero	12x15 vaaka
12x15 pysty	14x18 vaaka
14x18 pysty	10x12 KK vaaka
10x12 KK pysty	15x15
Facebook vaaka	Facebook pysty
FB logo valkoinen	FB logo musta
FB tallennus	Kiittäen
=> sRGB	=> Prof
MV	Sepia
Sepia 2	Healing
Vaalennus	Tummennus F1
Terävöinti	Pehmennys

4.8.1 12x15 ja 14x18 rajaus

Tässä esimerkissä on toteutettu 12x15 rajaus, mutta 14x18 rajaus toteutetaan samalla tavalla, paitsi valitaan 12x15 sijaan 14x18.

Valitse Actions-valikosta **12x15 pysty tai vaaka** sen mukaan, mitä asiakas on toivonut.

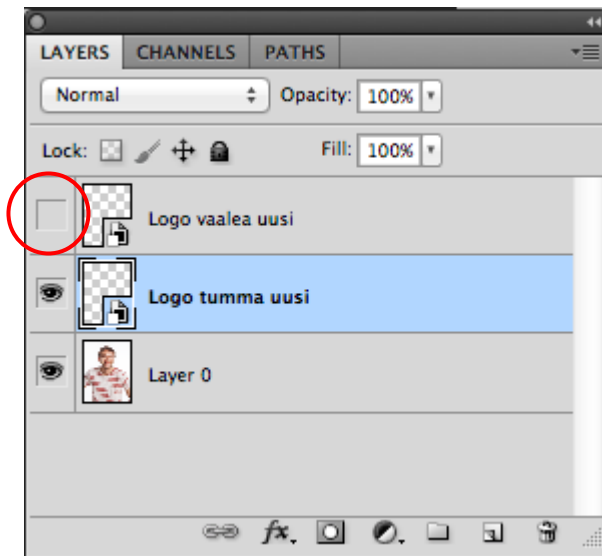
Rajaa kuva halutulla tavalla ja paina **Enter**.

Ohjelma toteuttaa makron. Kuvaan ilmestyy apuviivoja, joiden avulla on helppo määrittää kuvan näkyvät osat (mikäli kuva siis asetetaan studiopohjukkeeseen, viivojen ulkopuolella oleva osuus ei tule näkymään pohjukkeen alta). Kuvaan ilmestyy myös kaksi erilaista logoa.

Valitse sopiva logo Layers-valikosta ja piilota toinen painamalla silmä pois päältä.

Aseta logo haluttuun kohtaan.

Kuvaa voidaan vielä tarvittaessa asettaa uudelleen valitsemalla **Layer 0** -taso. Klikkaa **Command + T**. Nyt voit venyttää kuvaa kulmista pitämällä **SHIFT**-painiketta pohjassa (säilyttääksesi kuvasuhteen).

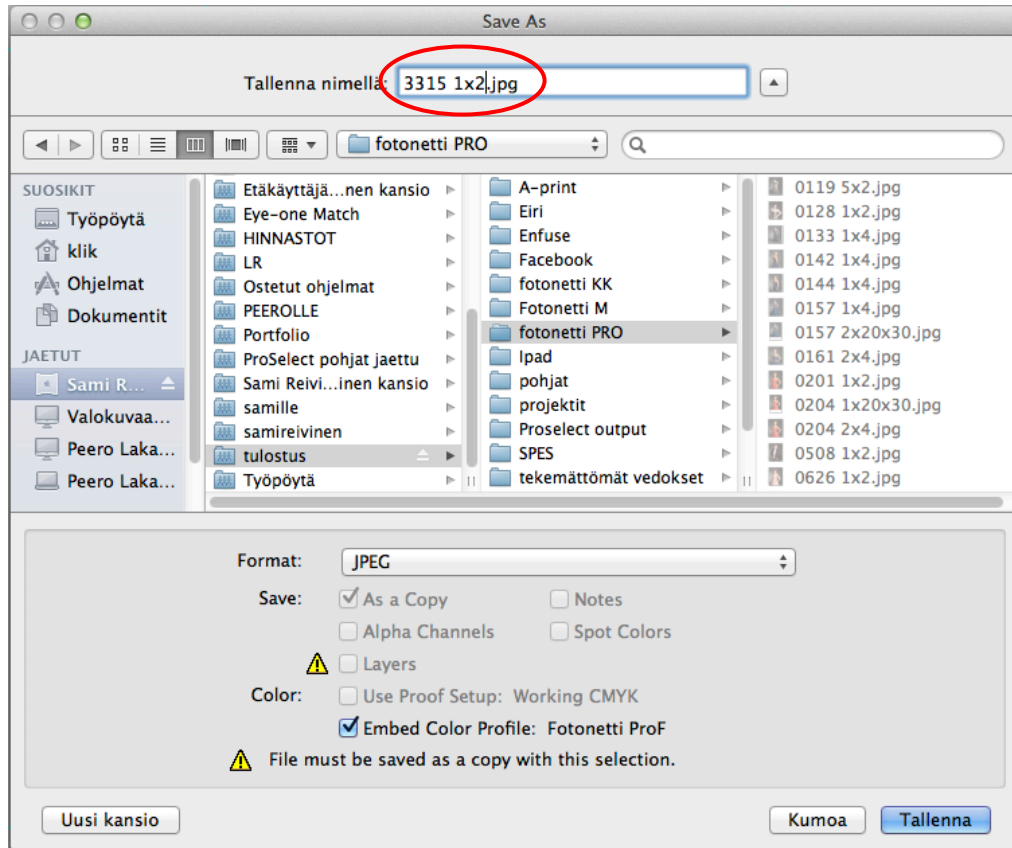
Mikäli haluat, että kuva suurenee tasaisesti jokaisesta kulmasta paina **ALT + SHIFT** pohjaan. Paina lopuksi **ENTER**.

Kun kuva on mielestäsi sopivan kokoinen ja valmis tallennettavaksi, paina valittua kuvakokoa (punaisella).

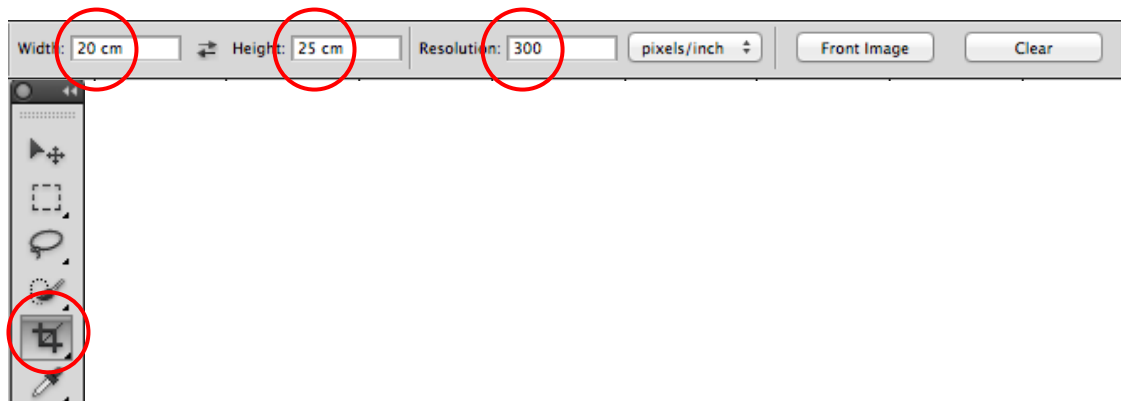

Tallenna kuva polkuun: Sami Reivinen/tulostus/fotonetti PRO/tiedoston_nimi. Tiedosto nimetään siten, että ensimmäisenä on kuvan numero, sen jälkeen kuvien määrä ja viimeisenä kuvan koko. (12x15 kuvan lyhenne on 2 ja 14x18 on puolestaan 4).

4.8.2 20x25 rajaus

Valitse Crop-työkalu ja säädä sille seuraavat arvot.

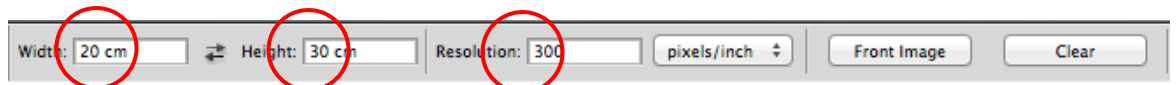
Rajaa kuva sopivaksi ja paina lopuksi **ENTER**.

Kuva on rajattu.

Säädä Crop-työkalulle uudet arvot.

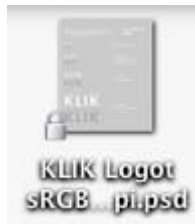
Rajaa kuva uudelleen siten, että koko kuva tulee valituksi ja reunan yli tulee ylimääräistä tilaa.

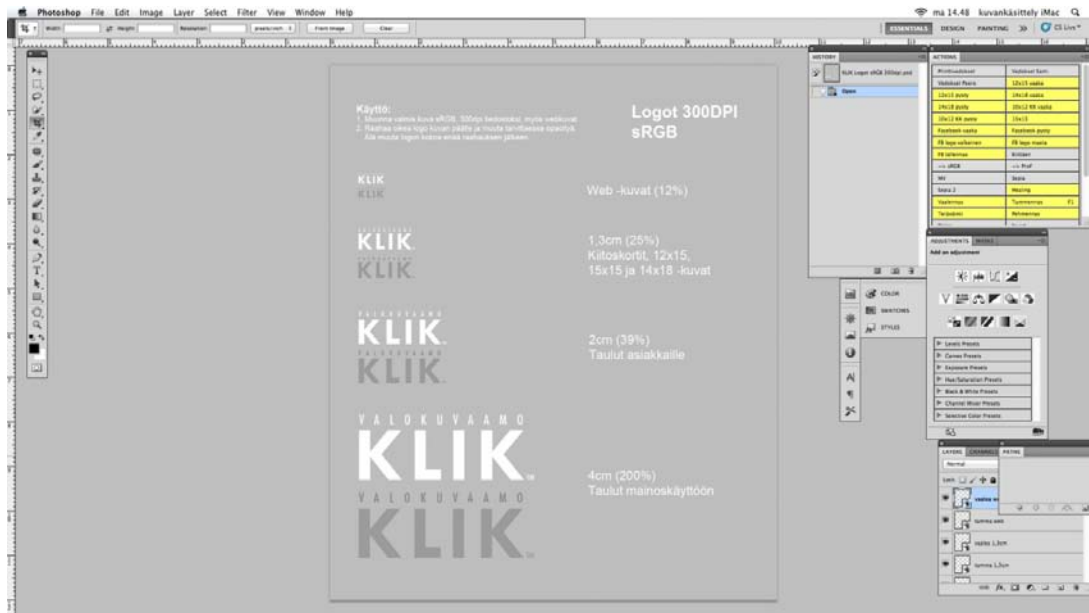
Kuva rajattu uudelleen. Huomaa, että kuvan alaosaan ilmestyy ylimääräistä valkoista reunaa (leikataan valmiista paperikuvasta lopuksi irti).

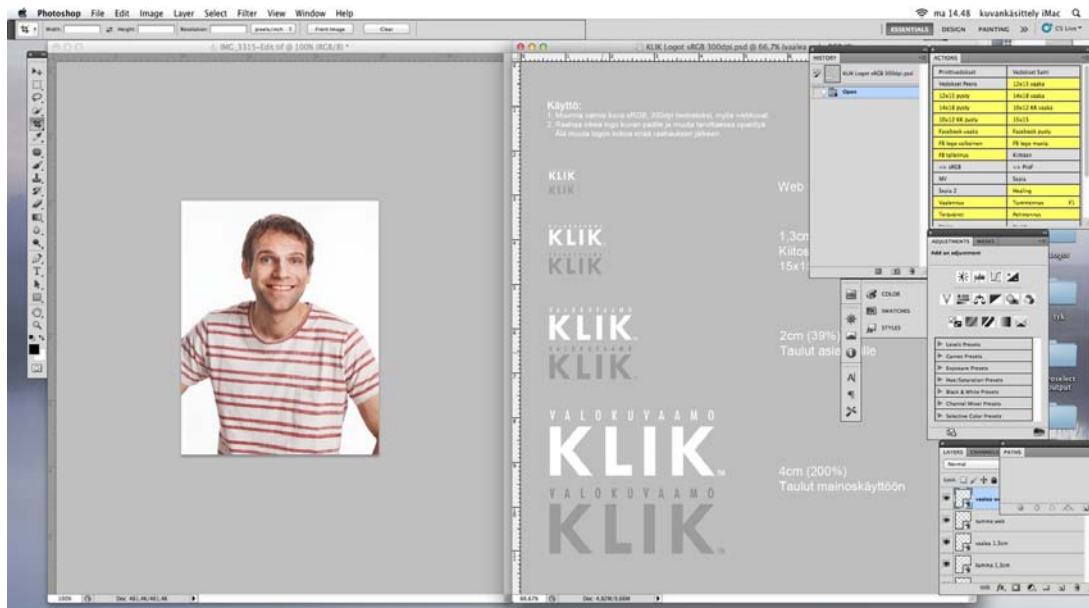
Etsi tietokoneen työpöydältä **logot sisältävä tiedosto**.

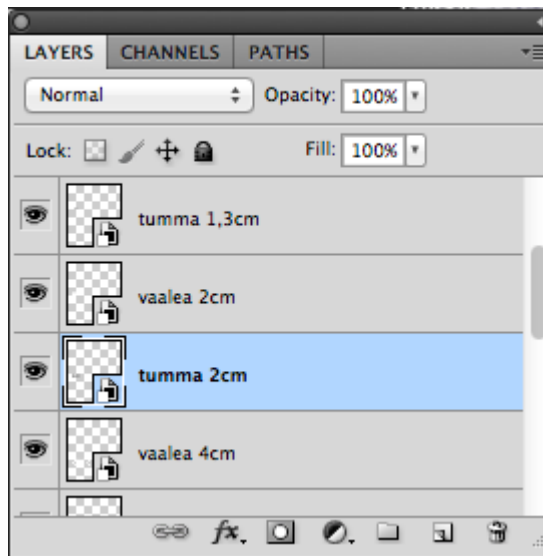
Avaa tiedosto Photoshop-ohjelmaan.

Aseta tiedostot vierekkäin painamalla **F**-painiketta pari kertaa.

Valitse mieleisen värinen logo (20x25 kokoon valitaan 2cm) ja raahaa se muokkaamaasi tiedostoon.

Aseta logo paikoilleen.

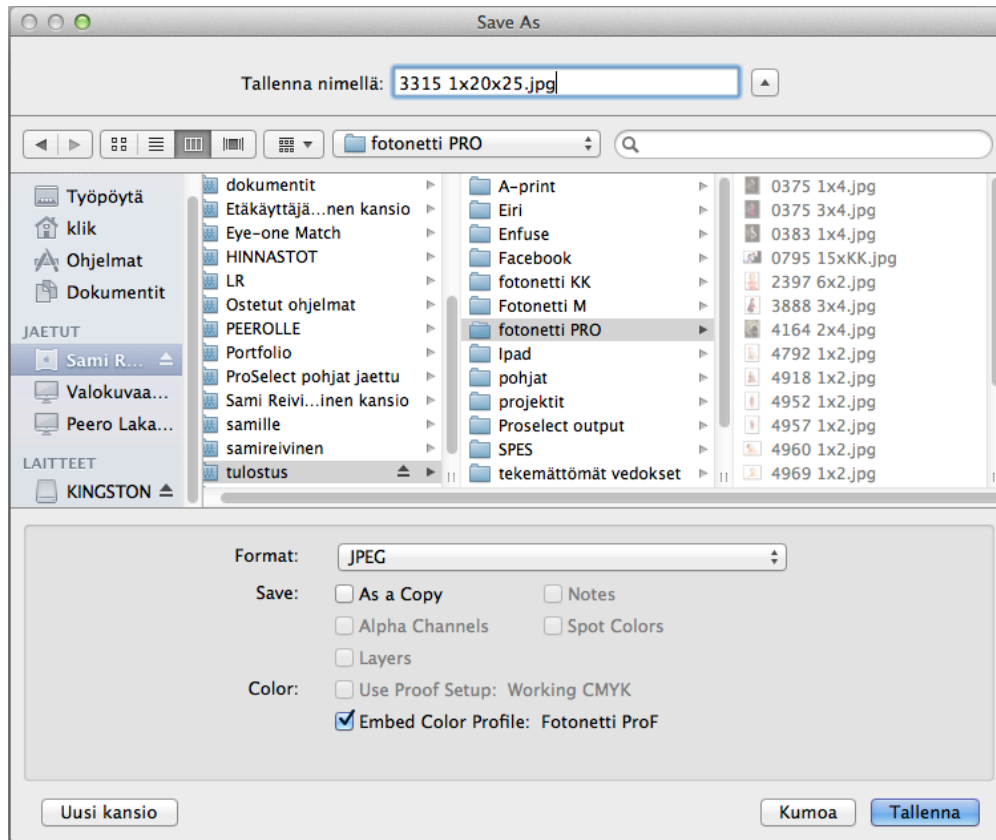
Paina Actions-valikosta => sRGB-toimintoa.

Valitse valikosta **Save As**.

Tallenna kuva polkuun: Sami Reivinen/tulostus/fotonetti PRO/tiedoston_nimi. Muista vaihtaa tiedosto **jpg**-muotoiseksi.

4.8.3 Facebook-kuva

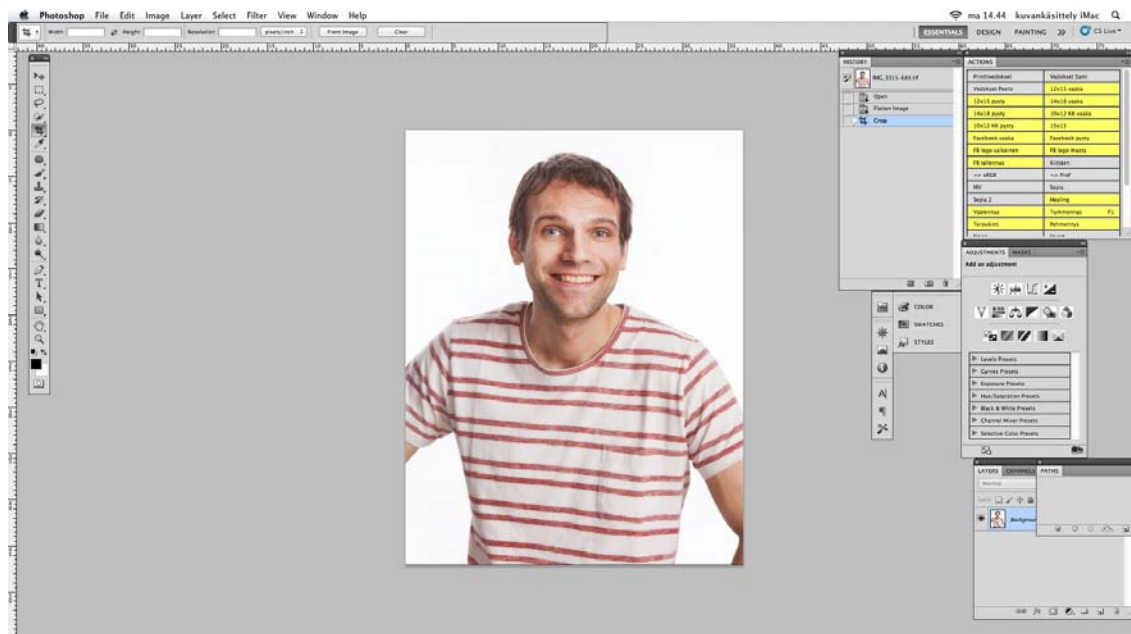
Alkutila.

Valitse **Crop**-työkalu ja rajaa kuva (Facebook-kuva saa olla melko tiukasti rajattu).

Paina **ENTER**.

Valitse Actions-valikosta joko **Facebook vaaka** tai **Facebook pysty**. Tässä esimerkissä valitaan Facebook pysty, koska kuva on pystykuva.

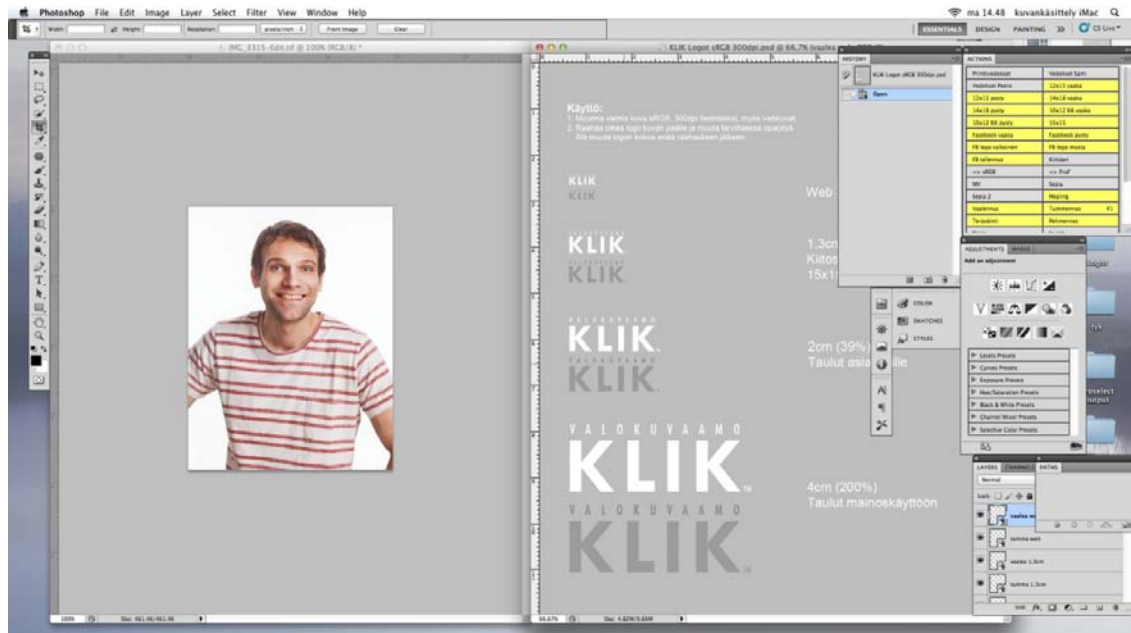
Tältä kuva näyttää valinnan jälkeen.

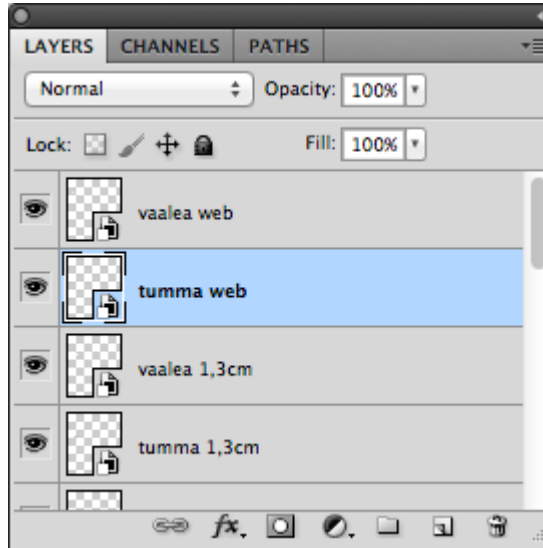
Etsi tietokoneen työpöydältä **logot sisältävä tiedosto**.

Aseta tiedostot vierekkäin **F**-painiketta painamalla pari kertaa.

Valitse mieleisen värinen logo (Facebook-kuvassa käytetään joko vaalea web tai tumma web -logoja).

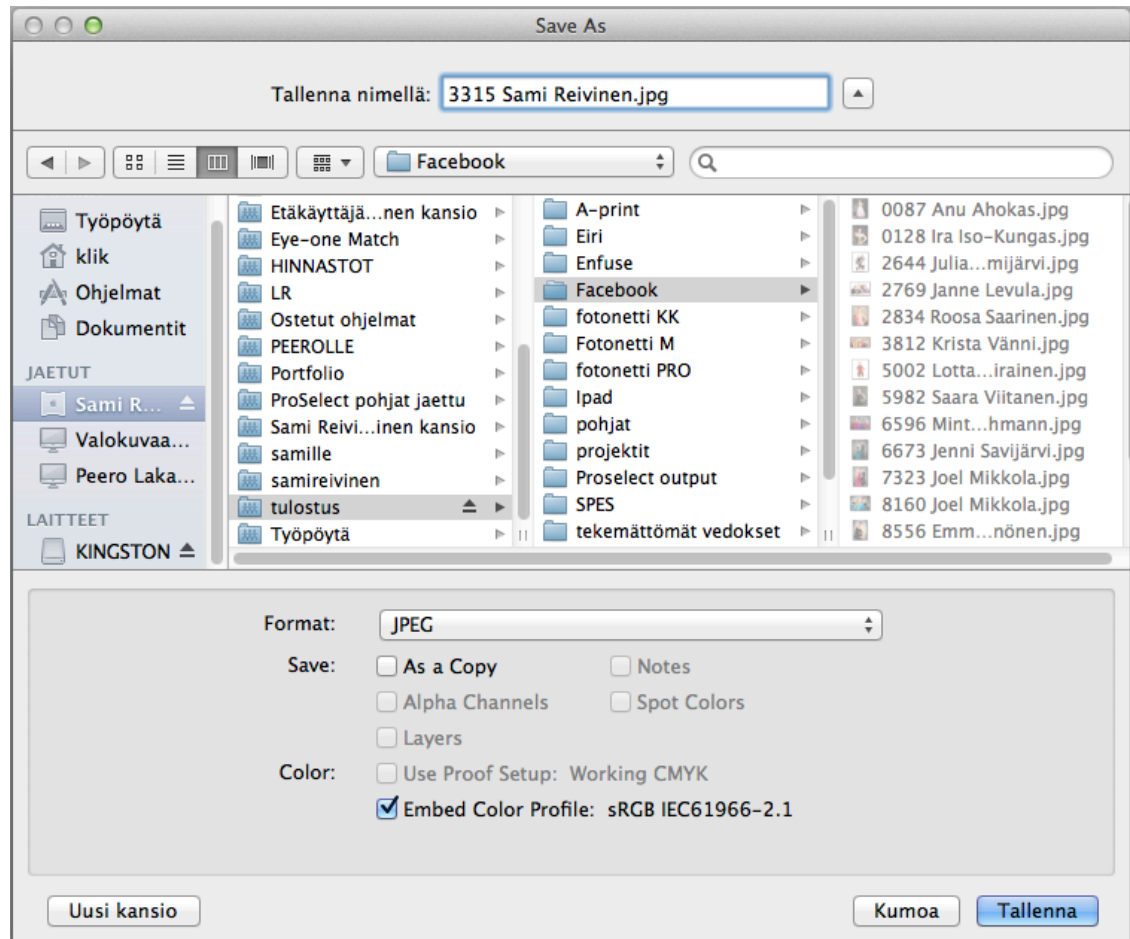
Aseta logo sopivaan kohtaan.

Klikkaa Actions-paneelissa **FB tallennus**.

ACTIONS	
Printtivedokset	Vedokset Sami
Vedokset Peero	12x15 vaaka
12x15 pysty	14x18 vaaka
14x18 pysty	10x12 KK vaaka
10x12 KK pysty	15x15
Facebook vaaka	Facebook pysty
FB logo valkoinen	FB logo musta
FB tallennus	Kiittäen
=> sRGB	=> Prof
MV	Sepia
Sepia 2	Healing
Vaalennus	Tummennus F1
Terävöinti	Pehmennys

Tallenna kuva polkuun: Sami Reivinen/tulostus/Facebook/tiedoston_nimi.
Tiedosto nimetään siten, että ensimmäisenä on kuvan numero, sen jälkeen tilaajan nimi.

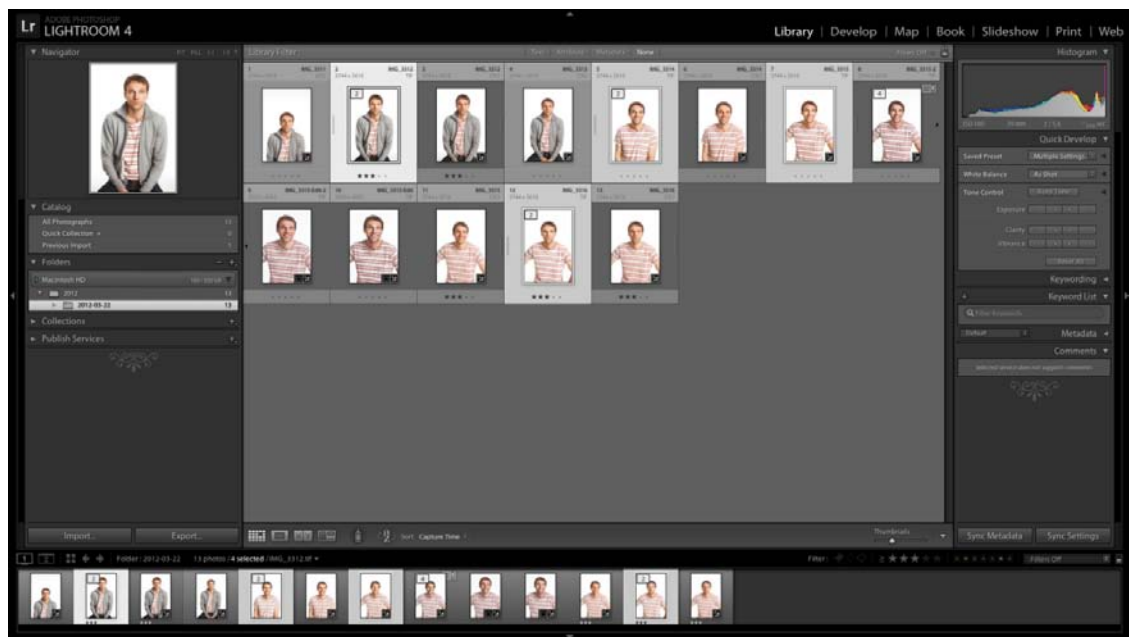
4.9 Hyödyllisiä pikanäppäimiä

Kuvaus	Komento
Koko näyttö	F
Koko 100%	Command + 0
Koko 10%	Command + 1
Lähennä	Command + +
Loitonna	Command + -
Suurena työkalun koko	Ctrl + Alt + kursorin liikutus
Kumoa	Command + Z
Kumoa monta kertaa	Command + Alt + Z
Valitse koko kuva	Command + A
Poista valinta	Command + D
Tallenna	Command + S
Kopioi valittu taso	Command + J
Move-työkalu	V
Patch-työkalu	J
Clone Stamp-työkalu	S
Crop-työkalu	C
Rectangular-työkalu	M

5 ProSelect

5.1 Kuvakollaasin toteuttaminen

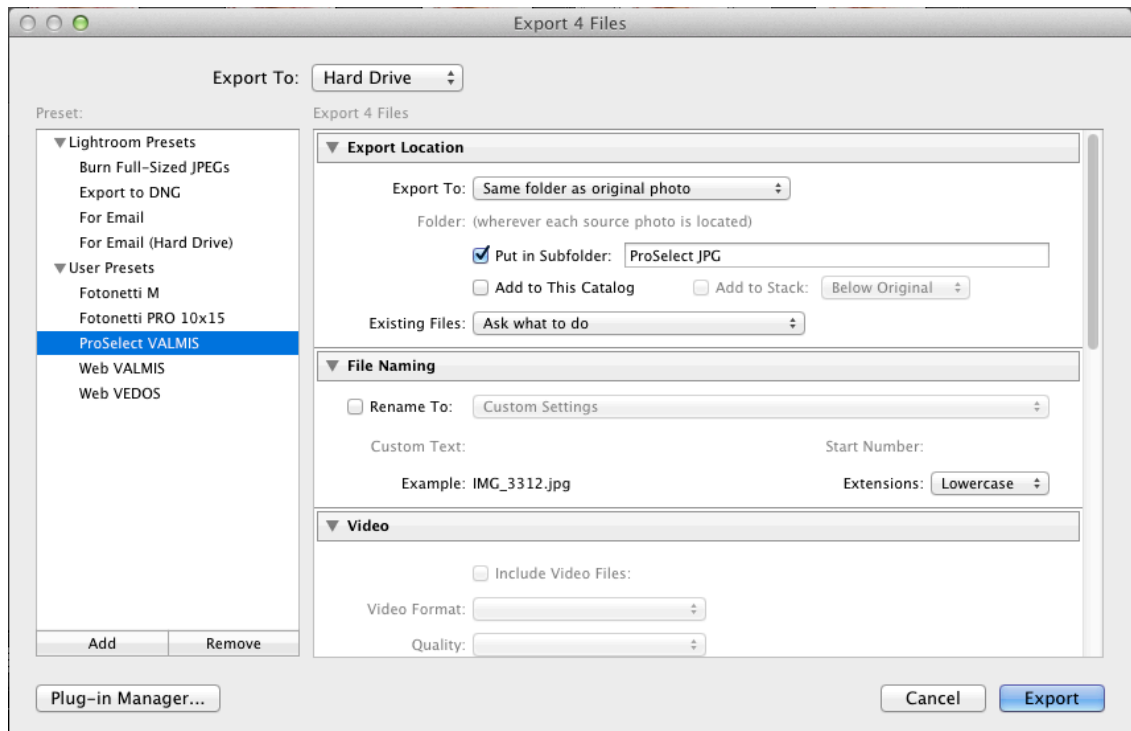
Valitse Lightroom-ohjelmassa **kaikki käsitellyt kuvat**, joista on tarkoitus toteuttaa kuvakollaasi. Muista, että kuvat tulee käsitellä rajaamattomina.

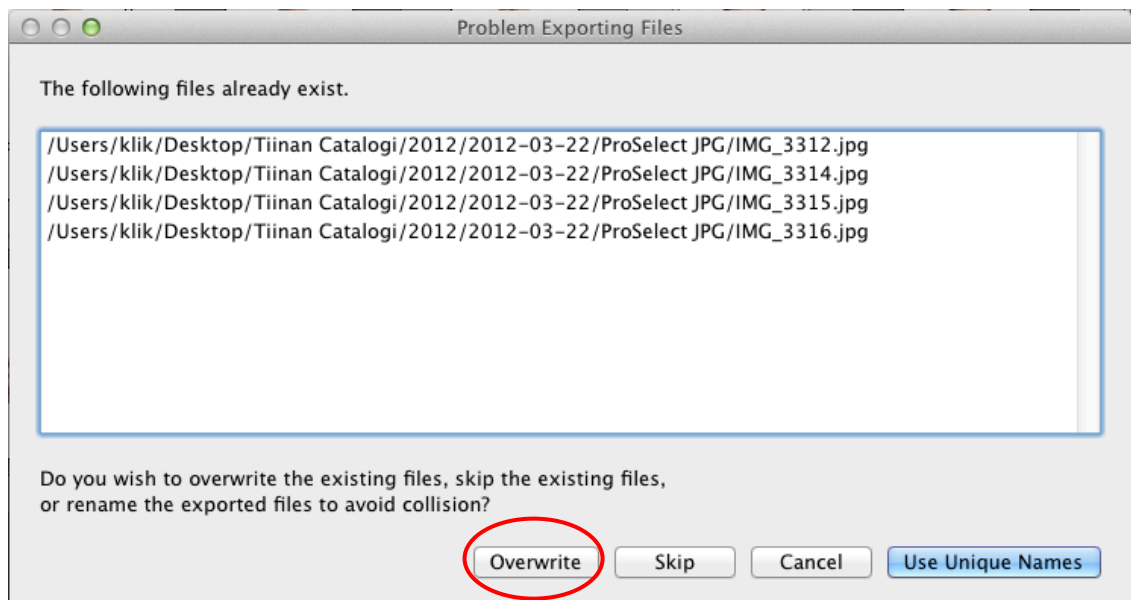
Paina vasemmassa alareunassa **Export**-painiketta.

Valitse listasta **ProSelect VALMIS** ja paina **Export**-painiketta.

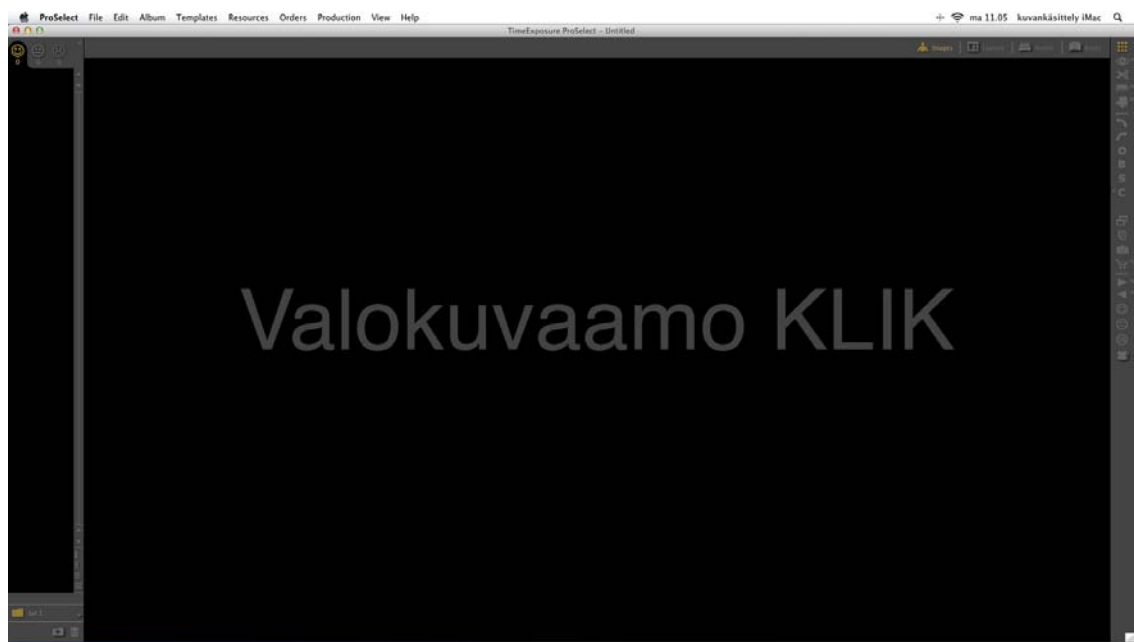
Kyseiset kuvat ovat jo olemassa. Korvaa kuvat uusilla muokatuilla kuvilla painamalla **Overwrite**-painiketta.

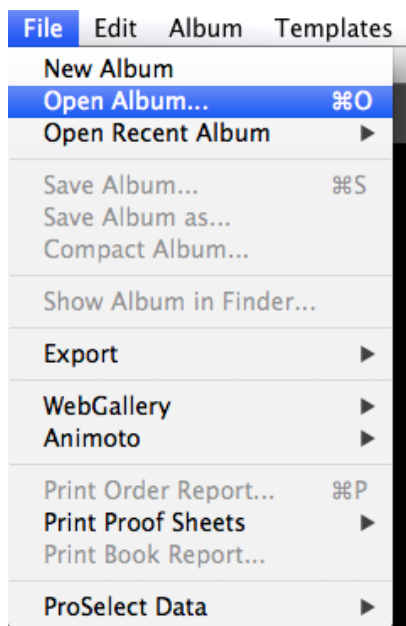
Avaa ProSelect-ohjelma.

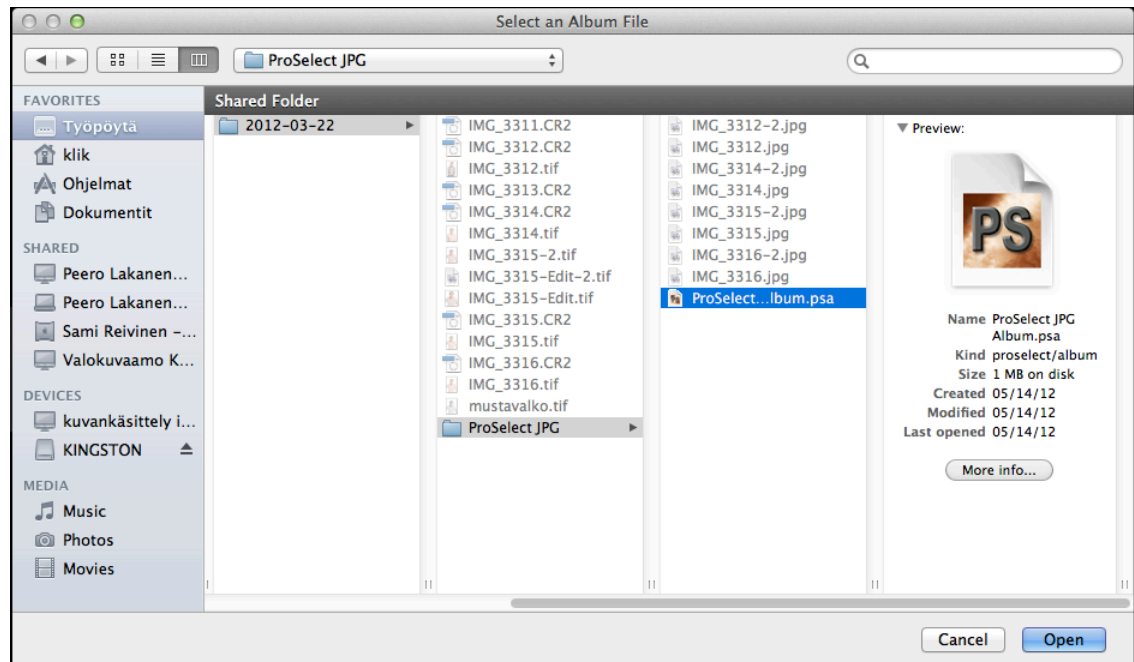
ProSelect-ohjelman alkunäkymä.

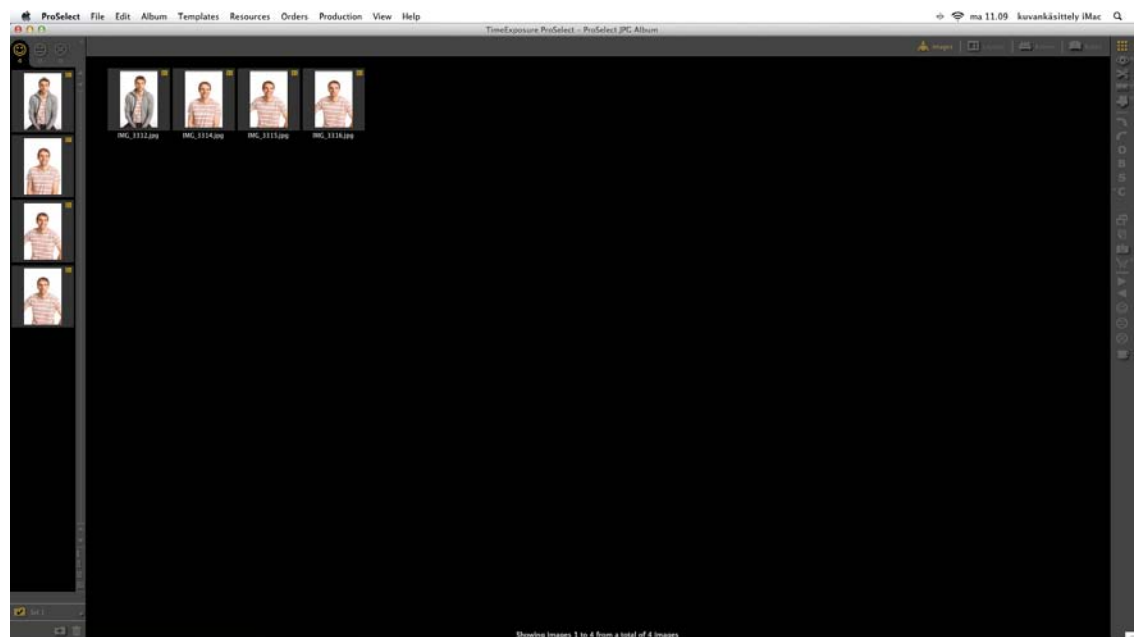
Avaa albumi klikkaamalla **Open Album** -painiketta.

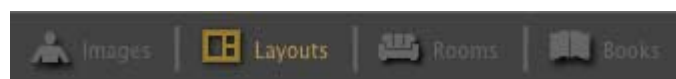
Valitse psa-tiedosto oikeasta kansioista.

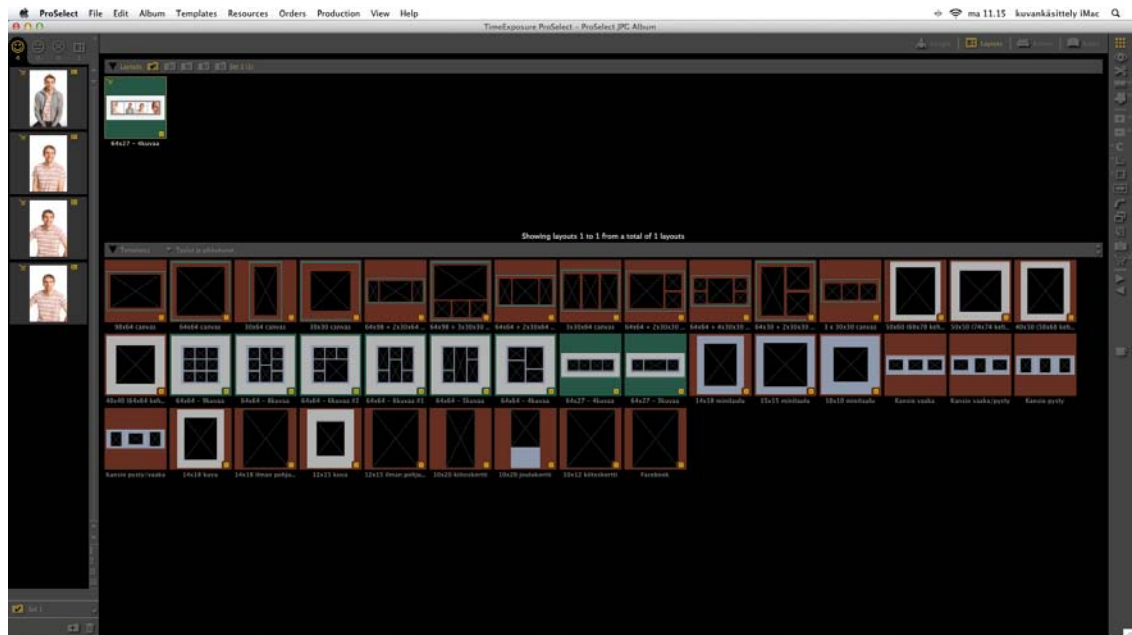
Alkunäkymä.

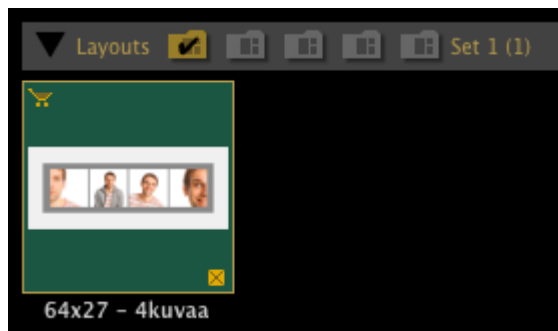
Valitse Layouts-välilehti.

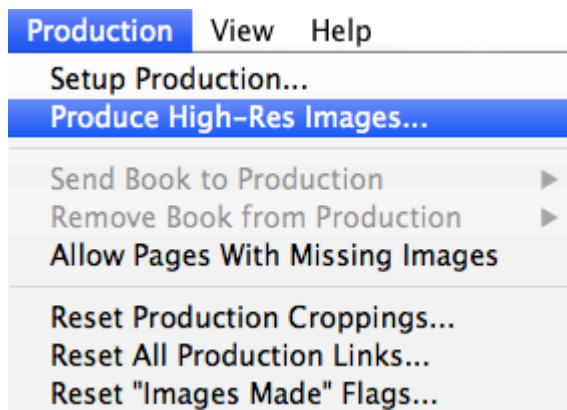
Layouts-välilehdeltä näkyy kaikki tilatut kuvakollaasit ja canvas-taulut.

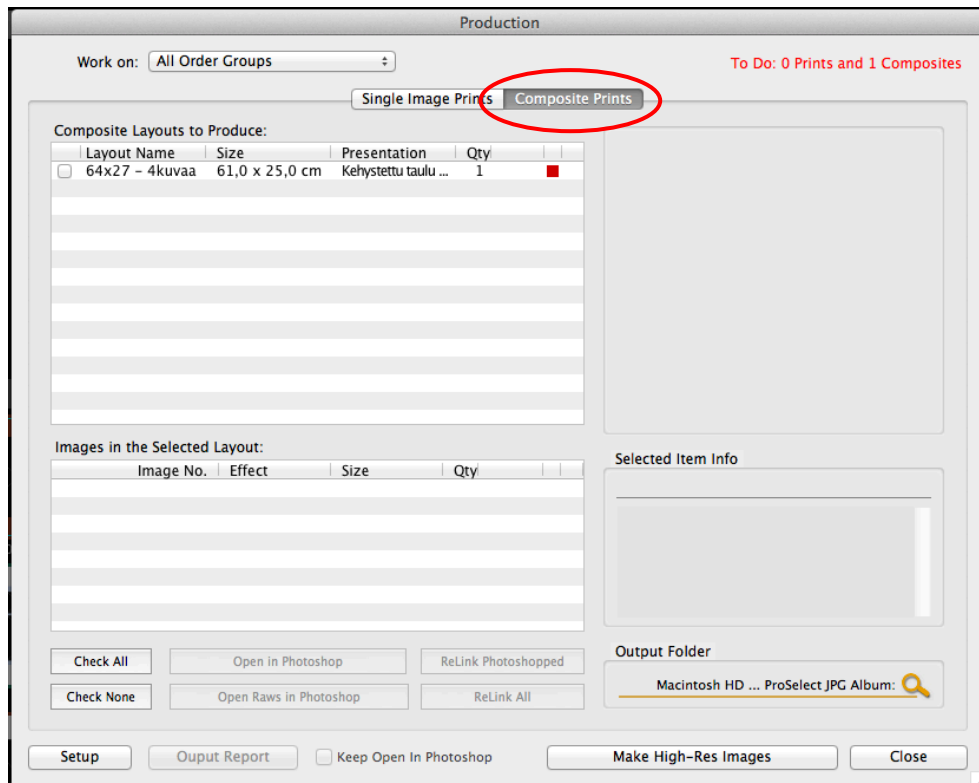
Tilattu tuote.

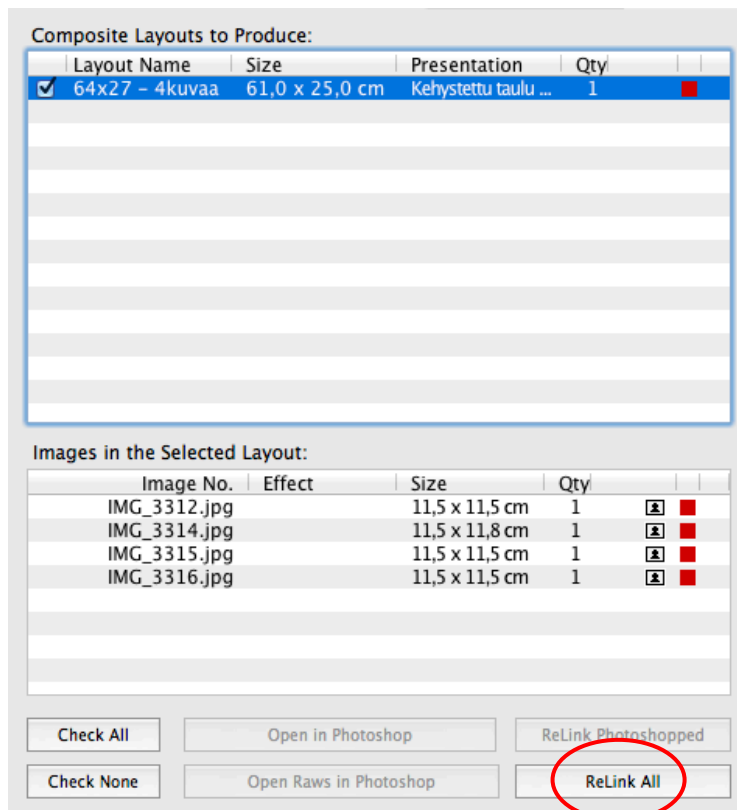
Valitse yläpaneelistä **Production** -> **Produce High-Res Images**.

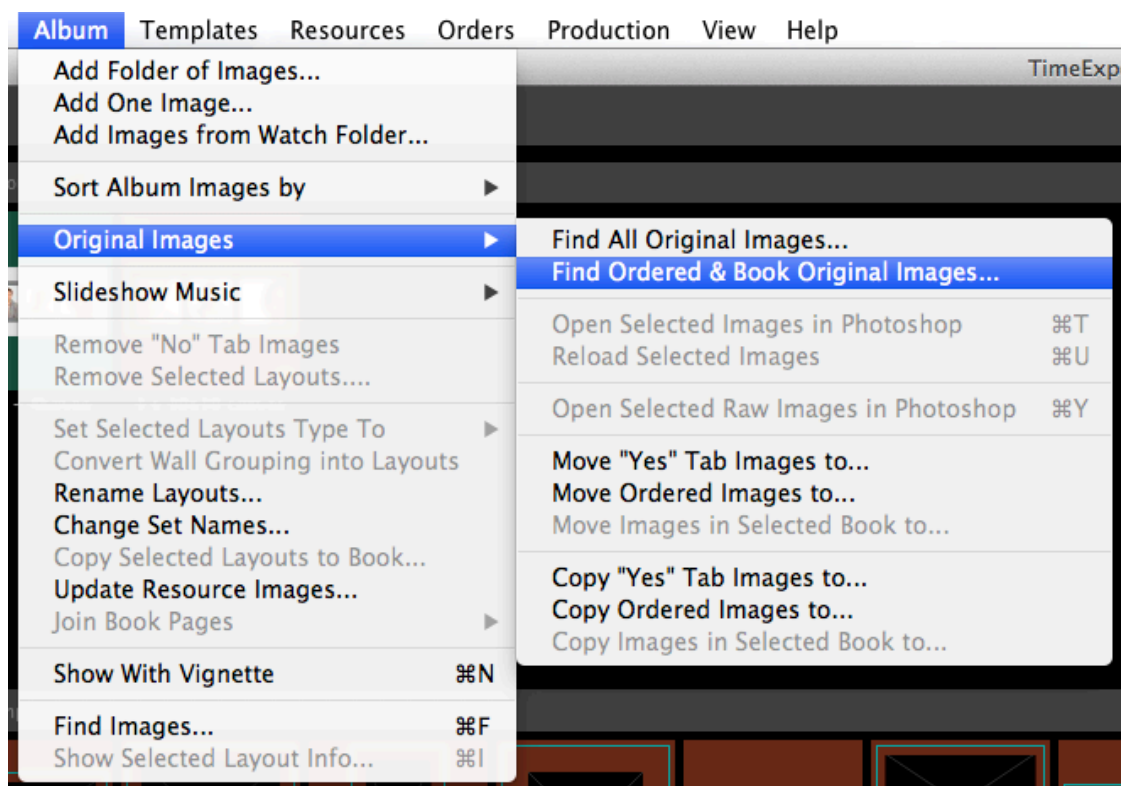
Klikkaa **Composite Prints** -välilehteä.

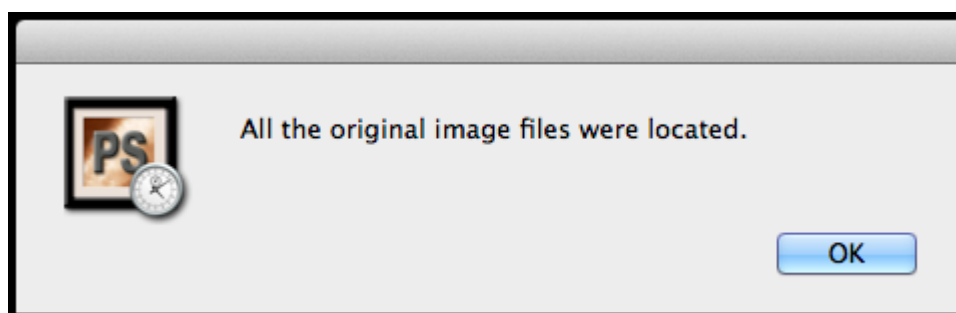
Valitse kuvakollaasi ja klikkaa se aktiiviseksi. Kun kuvakollaasi on aktiivinen, paina **ReLink All** -painiketta.

Mikäli ohjelma heittää ilmoituksen, ettei löydä kyseistä kansiota, etsi tilatut tuotteet klikkaamalla **Album -> Original Images -> Find Ordered & Book Original Images** ja etsimällä oikean kansion.

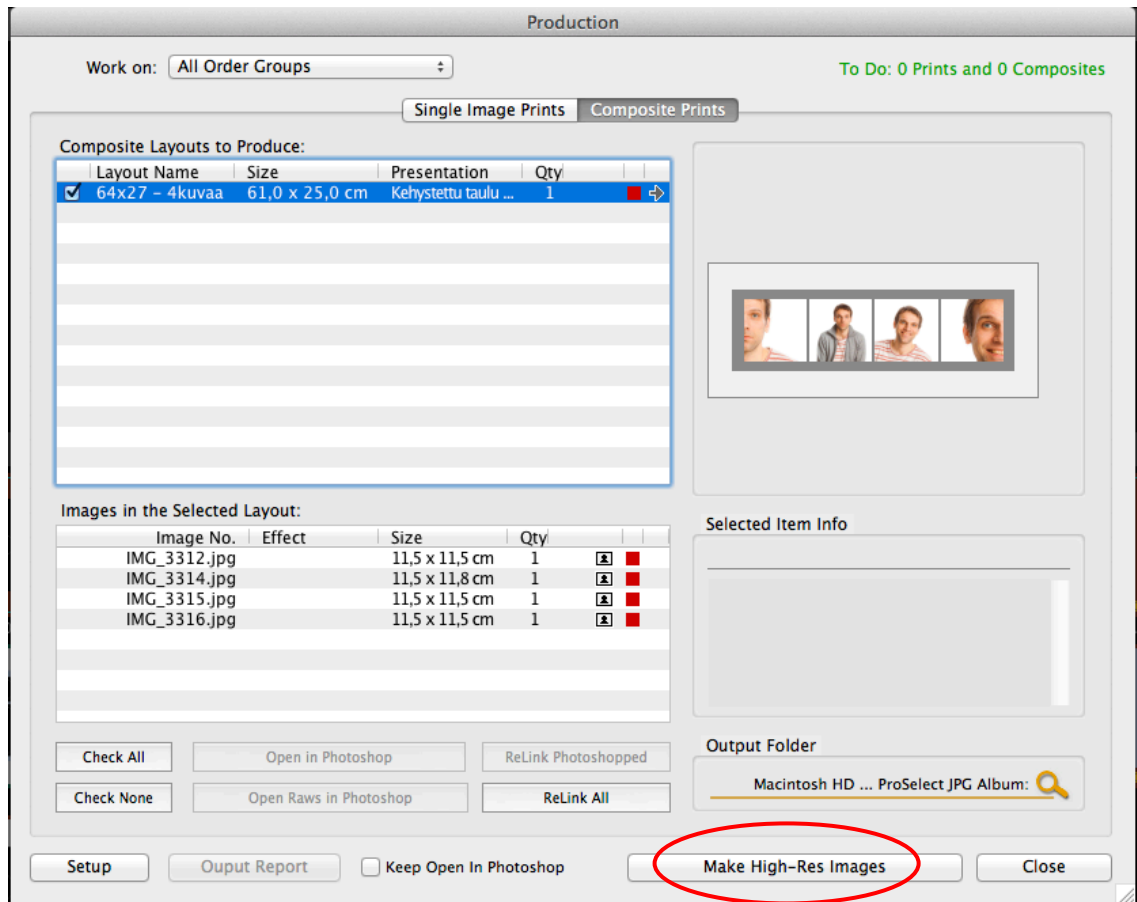

Tiedostot ovat paikannettu.

Valitse uudelleen yläpaneelistä **Production -> Produce High-Res Images** ja klikkaa **ReLink All** -painiketta.

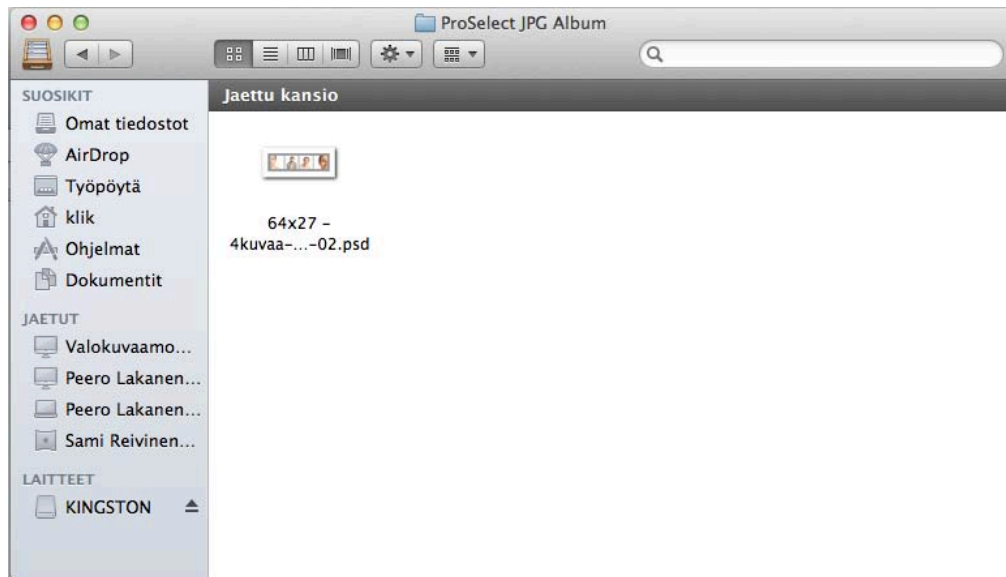
Viimeistele toiminto klikkaamalla **Make High-Res Images** -painiketta.

Avaa työpöydällä sijaitseva **proselect output** -kansio.

Avaa kuvakollaasin sisältävä psd-tiedosto.

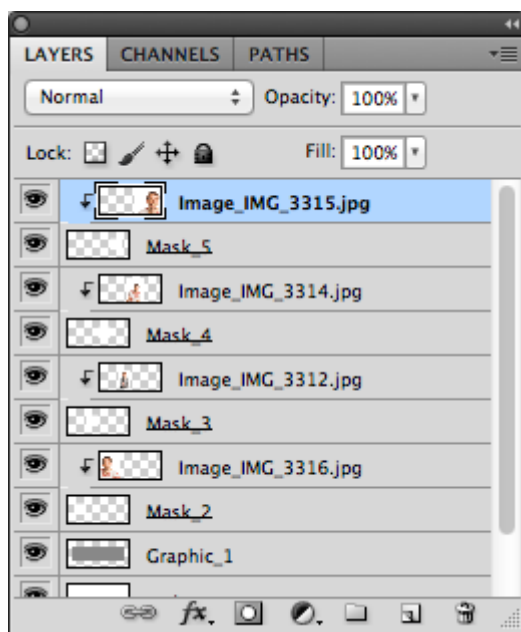
Alkunäkymä Photoshop-ohjelmassa.

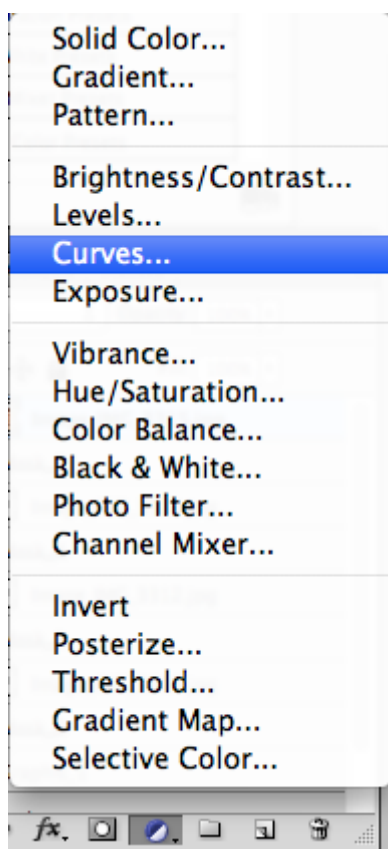
Vertaile kuvien sävyjä ja muokkaa niitä tarvittaessa. Esimerkiksi ensimmäinen kuva on hieman vaalea ja viimeinen kuva tumma.

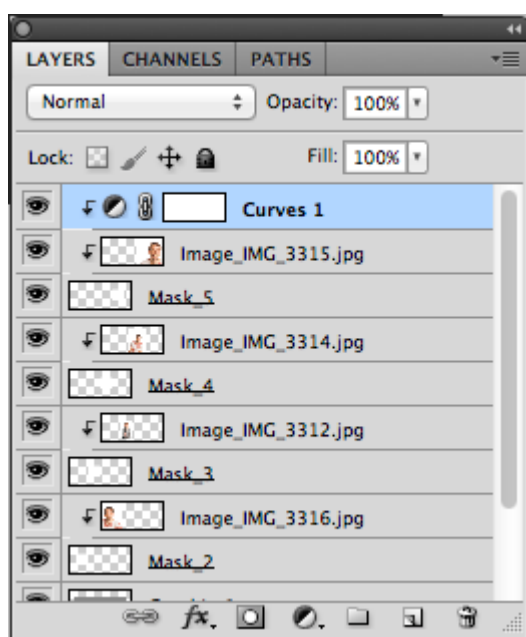
Valitse muokattava taso.

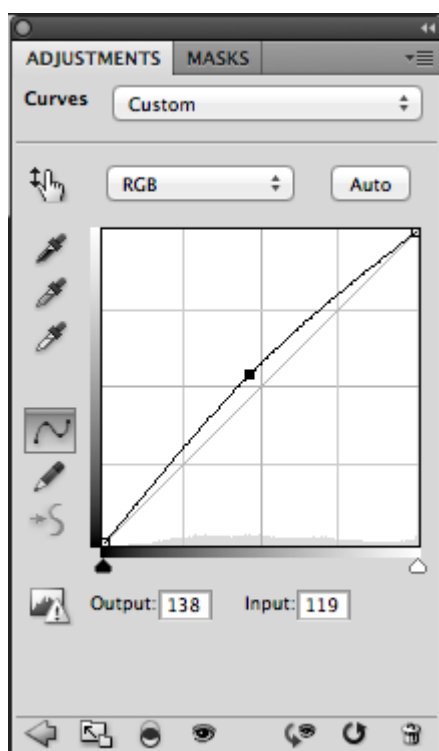
Lisää Curves-taso.

Linkitä Curves-taso oikeaan kuvaan painamalla **ALT**-painiketta pohjaan ja klikkaamalla Curves 1 ja sen alla olevan kuva-tason välissä.

Klikkaa Curves-taso aktiiviseksi ja säädä kuva sopivaksi.

Ensimmäisen ja viimeisen kuvan sävyjä on nyt muokattu.

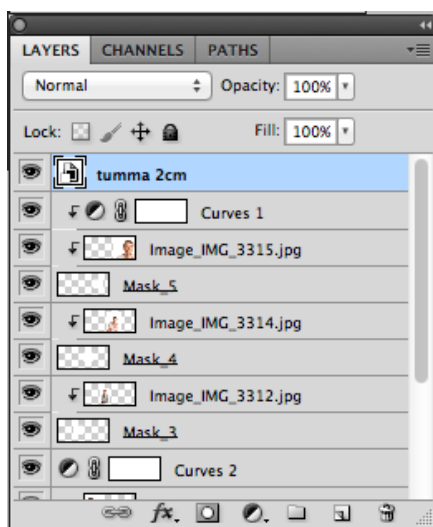
Avaa työpöydällä **logot sisältävä tiedosto**.

Valitse sopivan värinen logo ja raahaa se kuvakollaasin päälle (kuvakollaaseihin ja canvas-tauluihin valitaan 2cm).

Aseta logo ylimmäiseksi Layers-listassa.

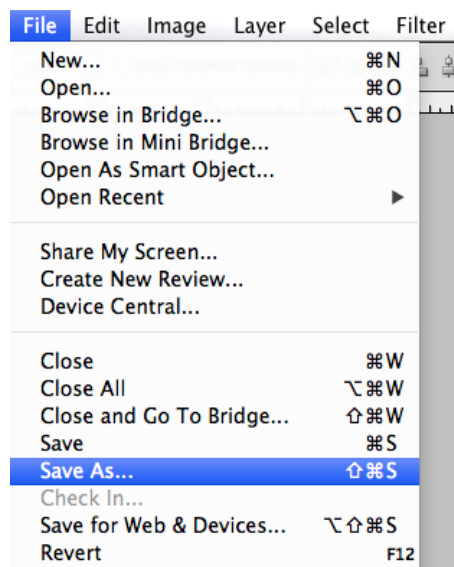
Aseta logo sopivaan kohtaan.

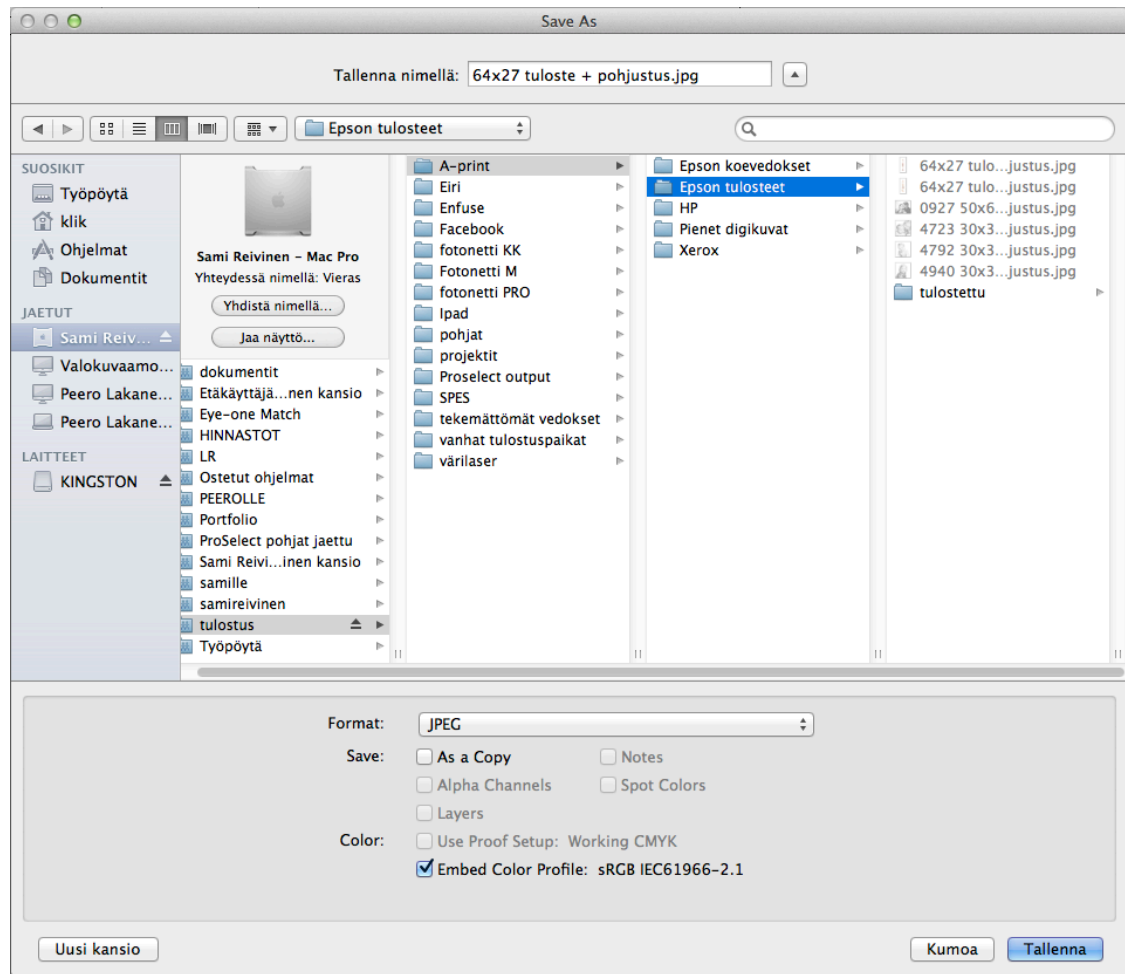
Klikkaa Actions-paneelissa => sRGB -painiketta.

Tallenna tiedosto nimellä.

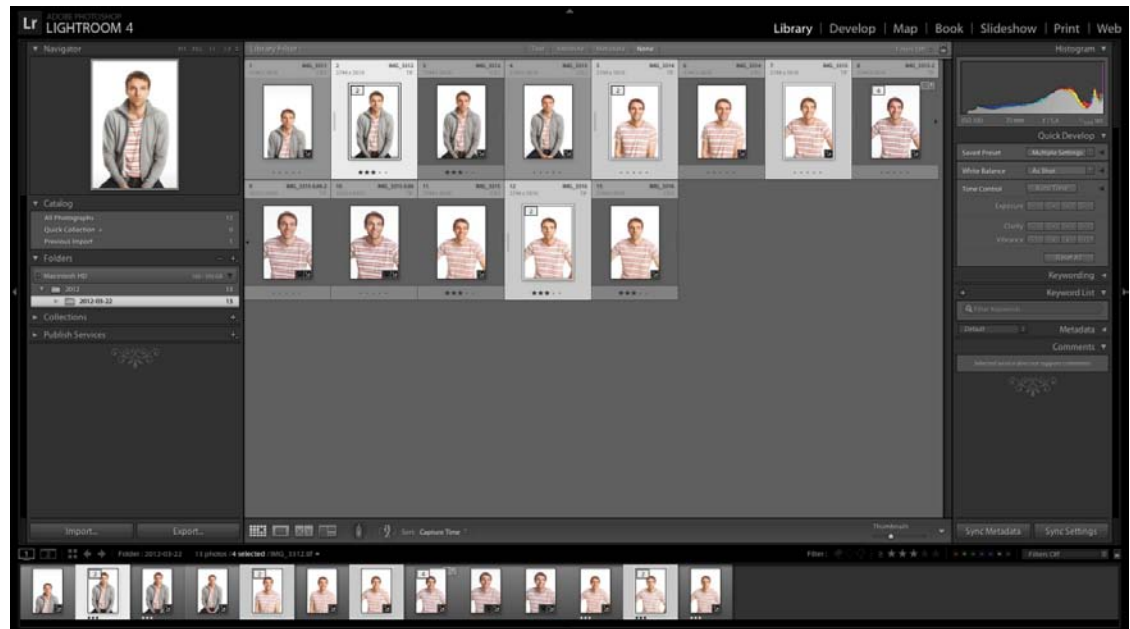

Tallenna tiedosto polkuun: Sami Reivinen/tulostus/A-print/Epson tulosteet. Nimeä tiedosto esim. 64x27 tuloste + pohjustus.jpg.

5.2 Canvas-taulun toteuttaminen

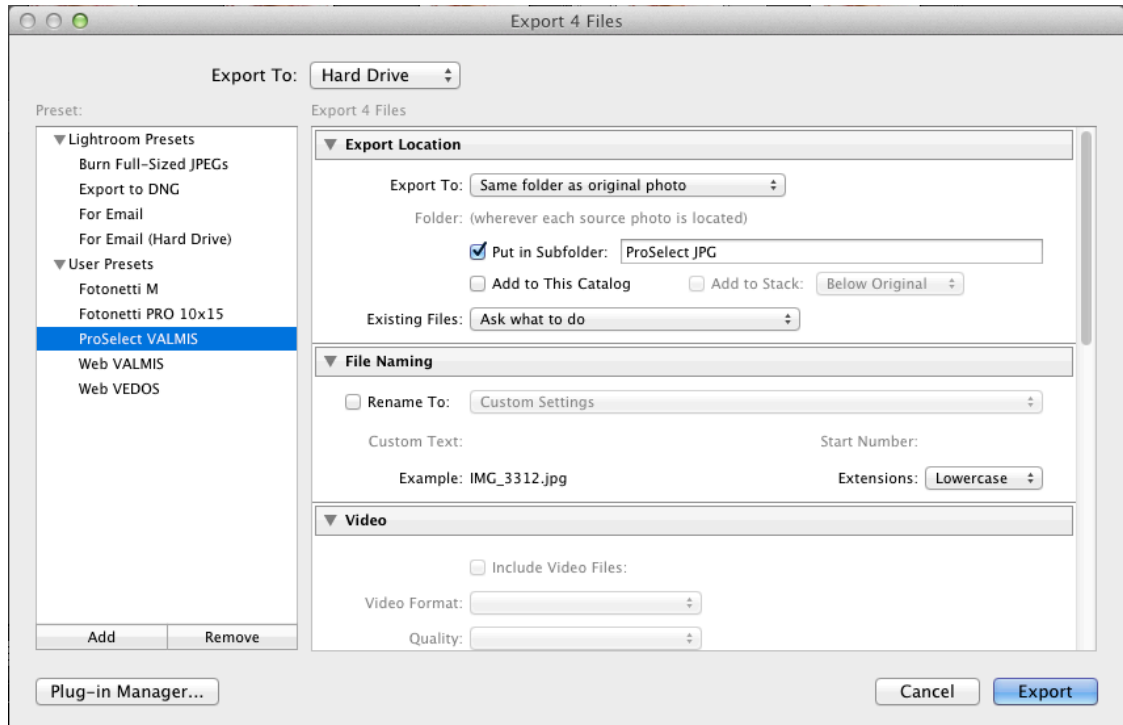
Valitse Lightroom-ohjelmassa **kaikki käsitellyt kuvat**, joista on tarkoitus toteuttaa canvas-taulu. Muista, että kuvat tulee käsitellä rajaamattomina.

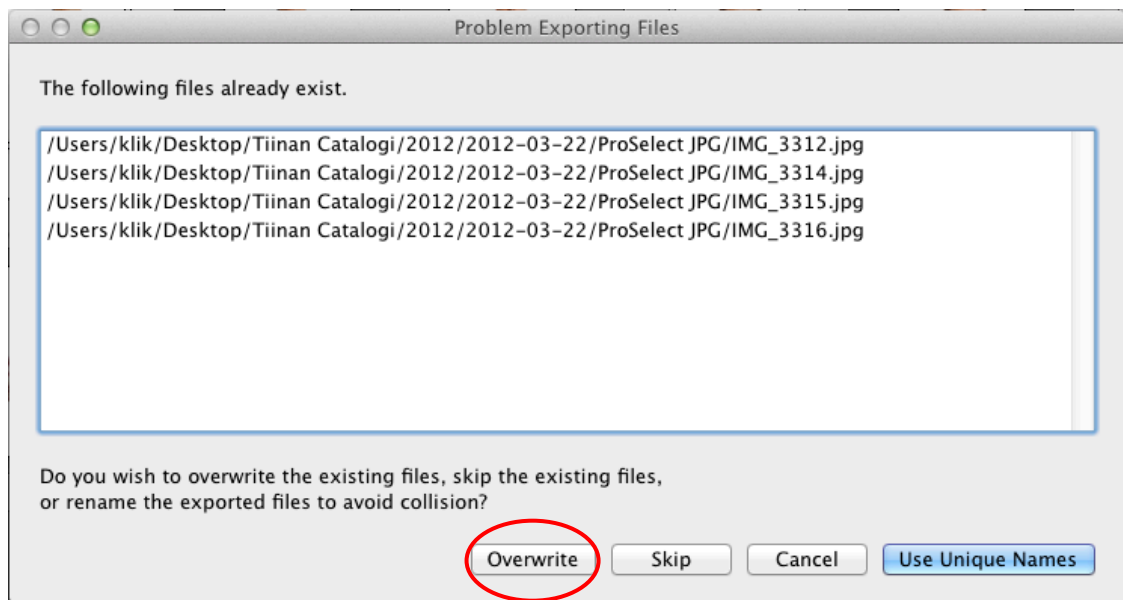
Paina vasemmassa alareunassa **Export**-painiketta.

Valitse listasta **ProSelect VALMIS** ja paina **Export**-painiketta.

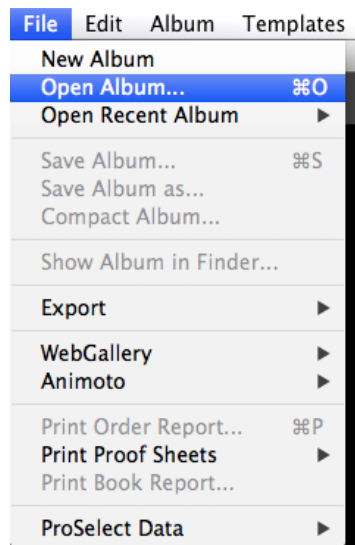
Kyseiset kuvat ovat jo olemassa. Korvaa kuvat uusilla muokatuilla kuvilla painamalla **Overwrite**-painiketta.

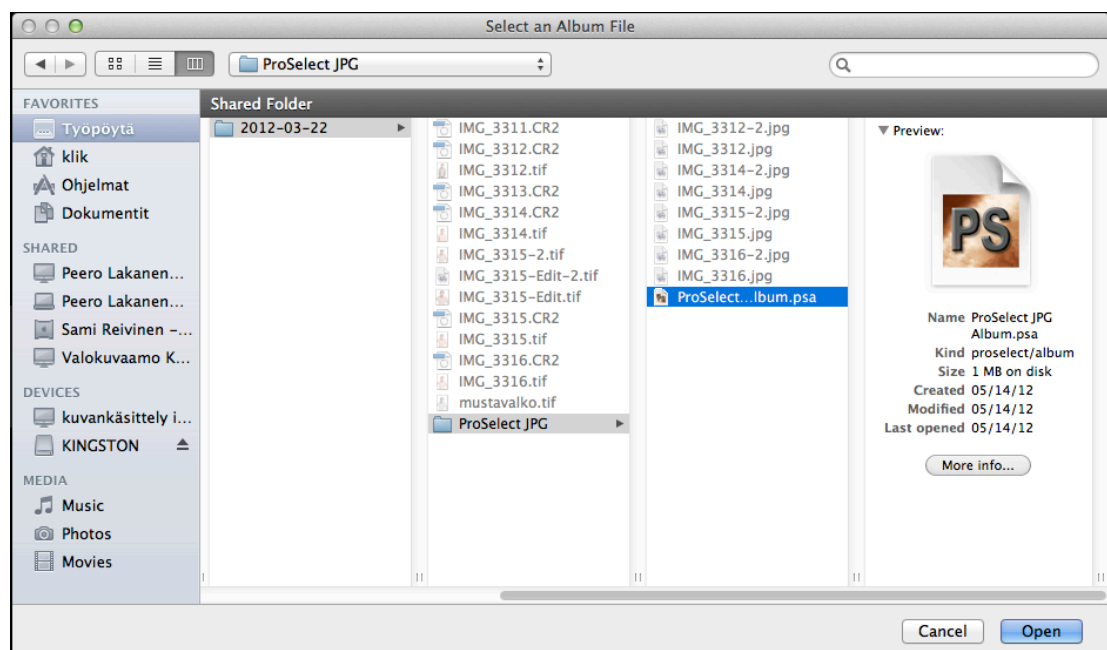
Avaa ProSelect-ohjelma.

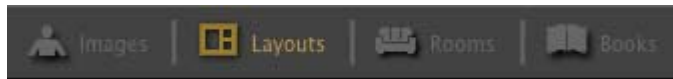
Avaa albumi klikkaamalla **Open Album** -painiketta.

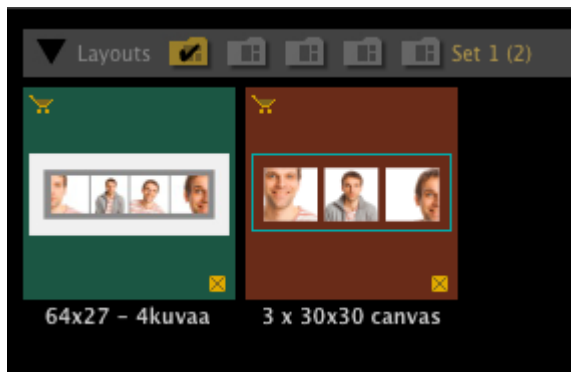
Valitse psa-tiedosto oikeasta kansioista.

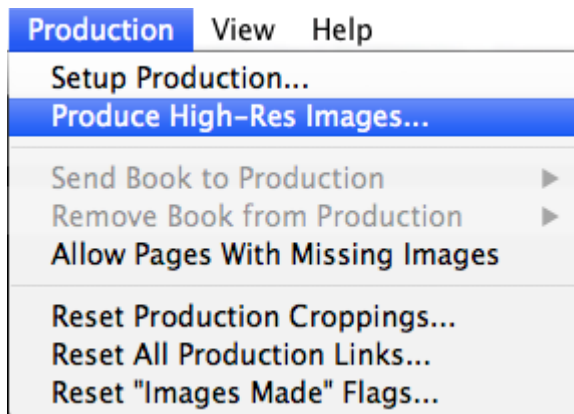
Valitse Layouts-välilehti.

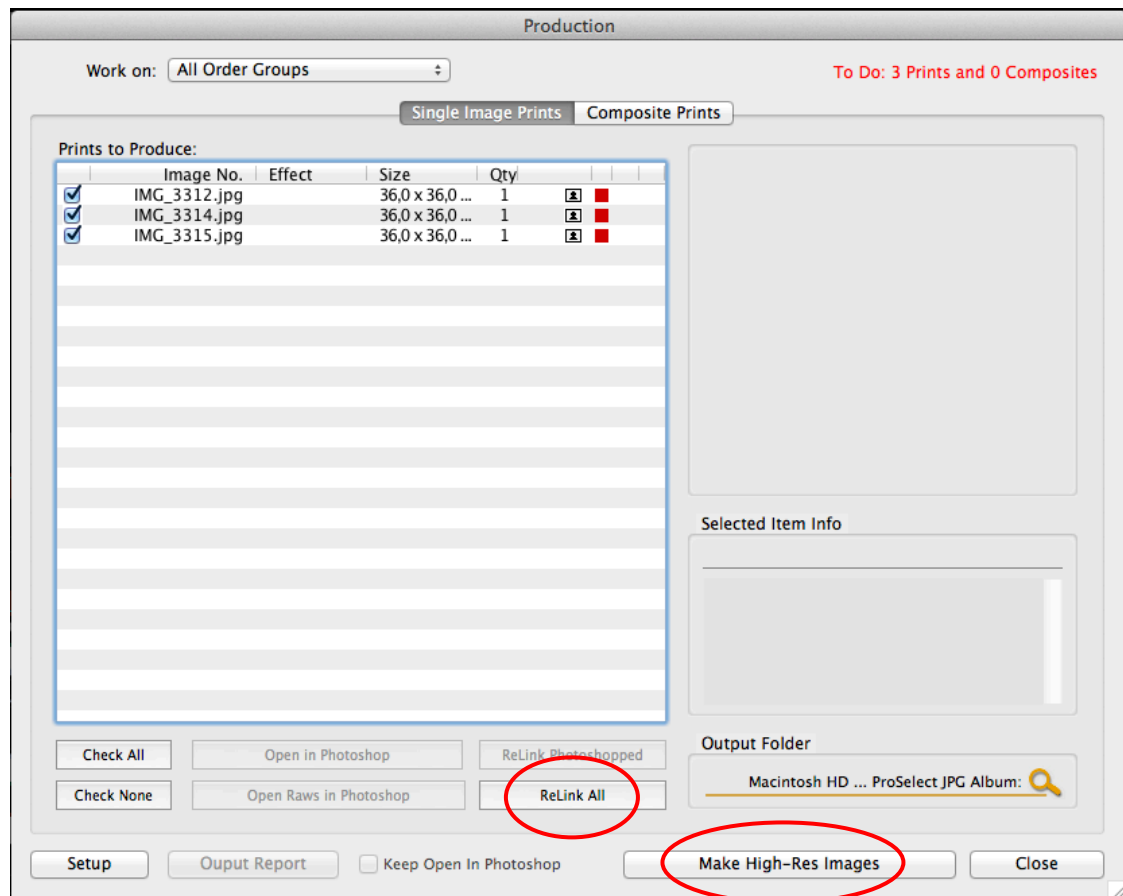
Layouts-välilehdellä näkyy kaikki tilatut tuotteet.

Valitse yläpaneelista **Production** -> **Produce High-Res Images**.

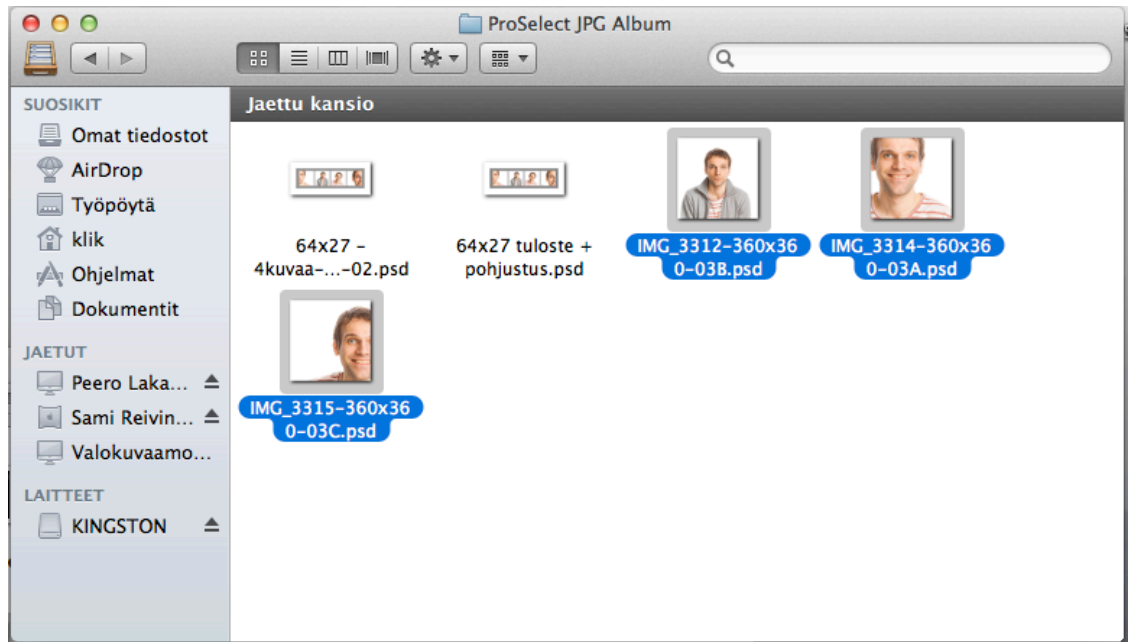
Valitse canvas-taulut ja klikkaa jokainen niistä aktiiviseksi. Paina jokaisen kohdalla **ReLink All** -painiketta. Paina lopuksi **Make High-Res Images** -painiketta (mikäli tiedostoja ei löydy, toimi kuvakollaasiohjeen mukaisesti paikantaaksesi tiedostot).

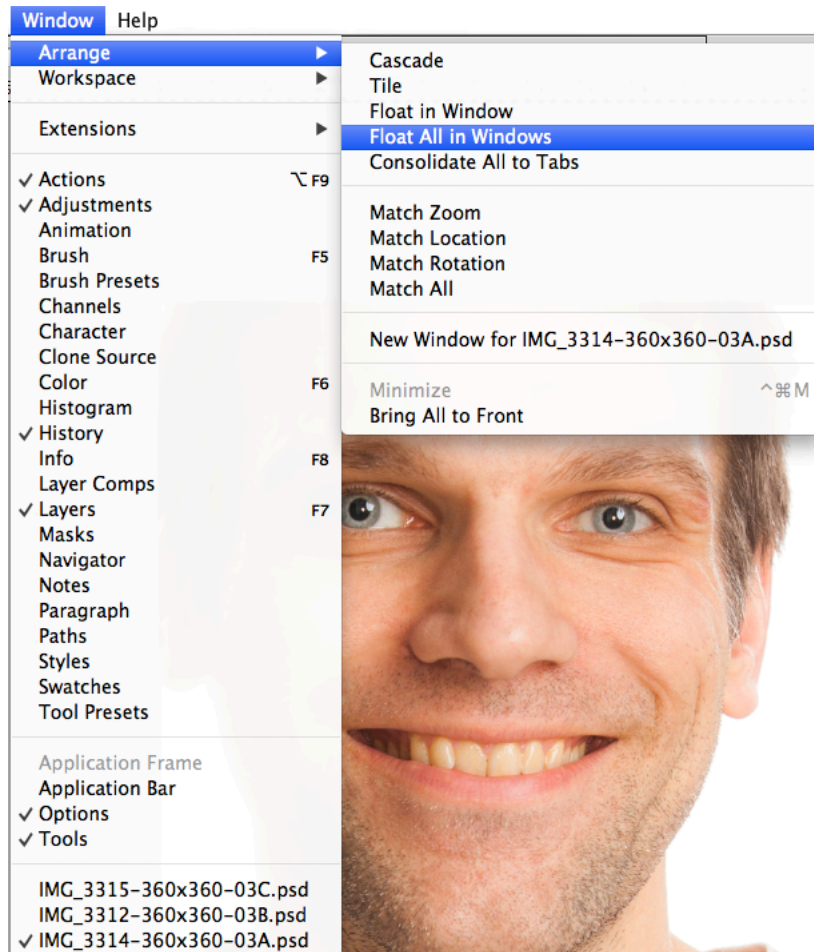
Avaa työpöydällä sijaitseva proselect output -kansio.

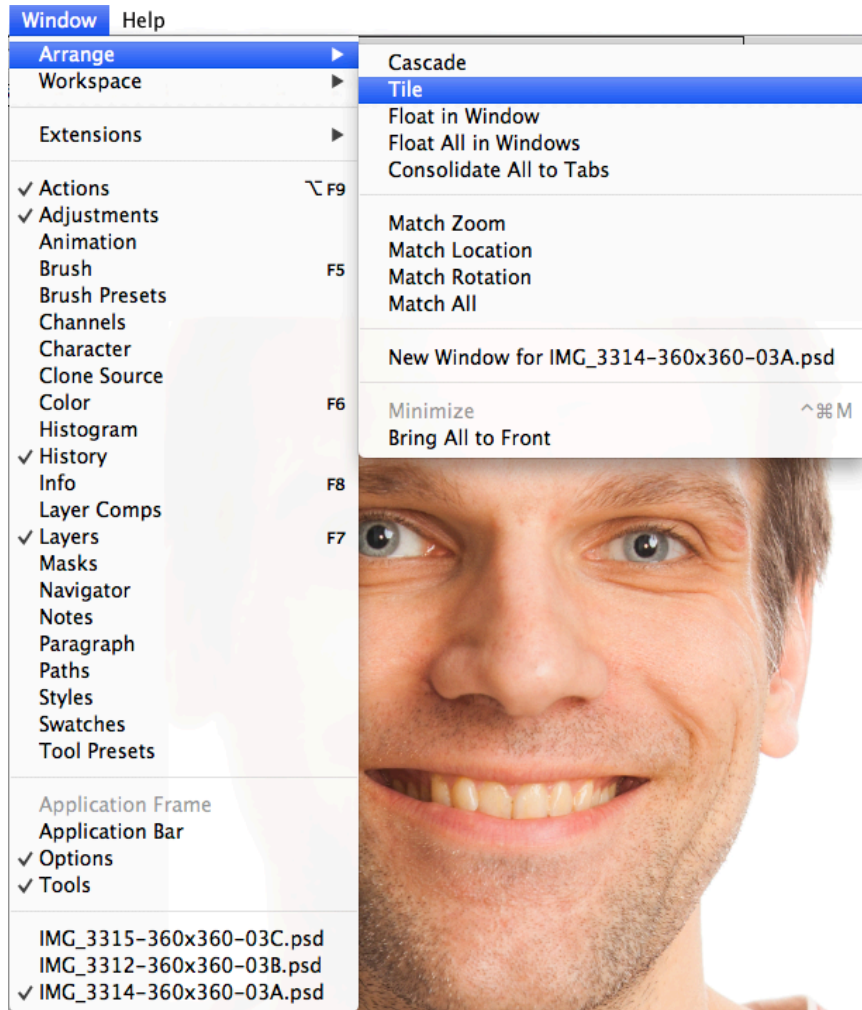
Avaa kaikki toteuttamasi canvas-taulut sisältävät psd-tiedostot.

Asettele tiedostot omiin ikkunoihinsa **Windows -> Arrange -> Float All in Windows**.

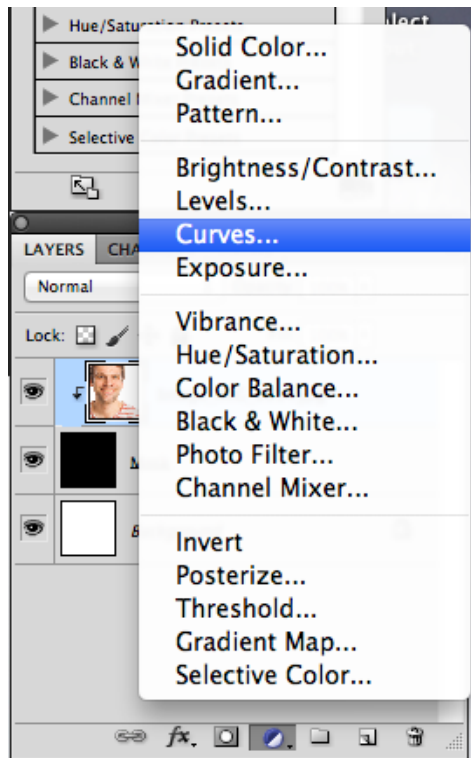
Järjestä ne vielä uudelleen **Windows -> Arrange -> Tile**.

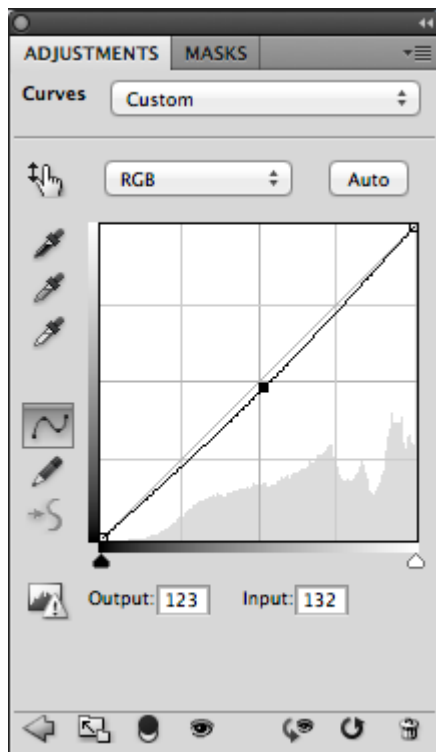
Nyt kuvia on helppo vertailla keskenään. Alin kuva on hieman muita vaaleampi, joten sitä on hyvä muokata tummemmaksi.

Lisää Curves-taso.

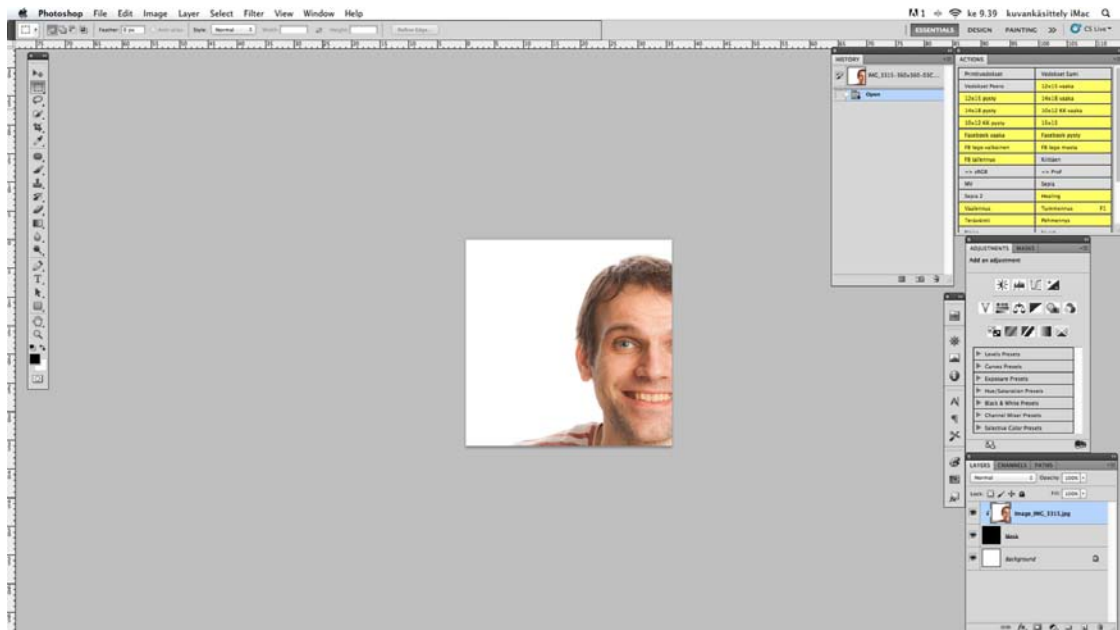
Säädä kuva sopivaksi säätämällä käyrää.

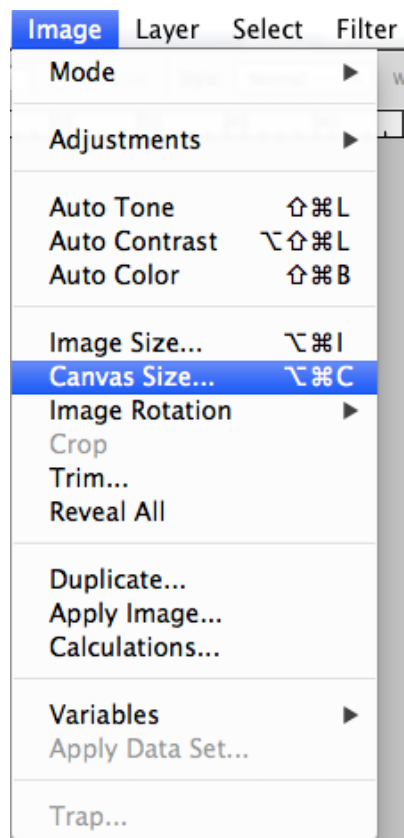
Kuvat säädetty.

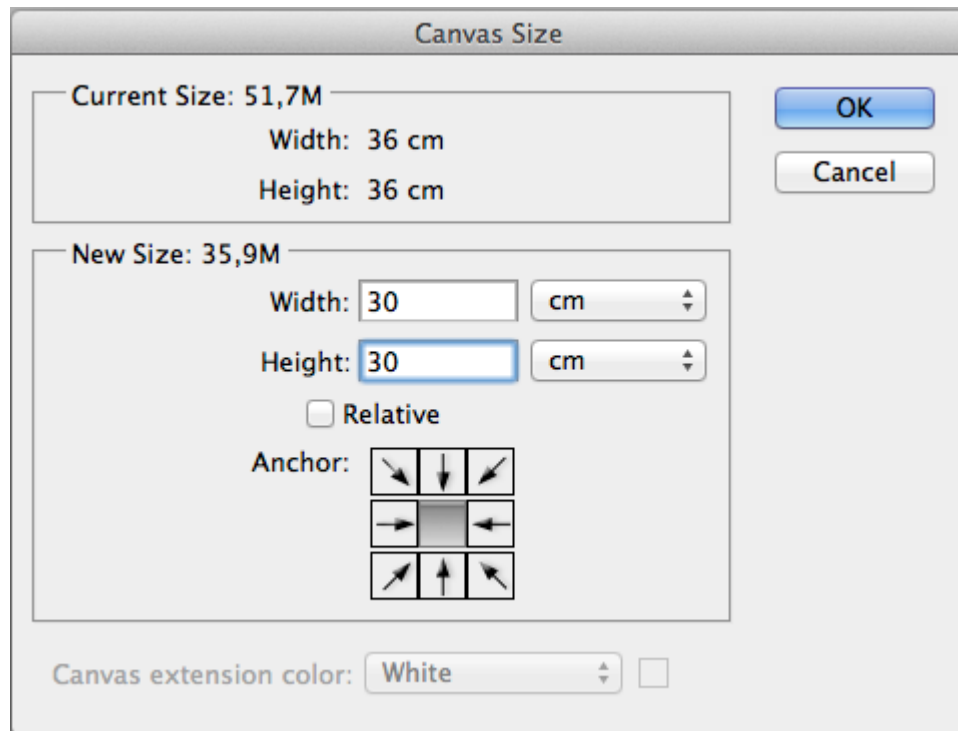
Jokaiselle kuvalle on hyvä tehdä asettelun tarkistaminen.

Valitse **Image -> Canvas Size**.

Tämä canvas-taulu on tilattu 30x30 kokoisena, joten **leveydeksi ja korkeudeksi asetetaan 30**.

Klikkaa **Proceed**.

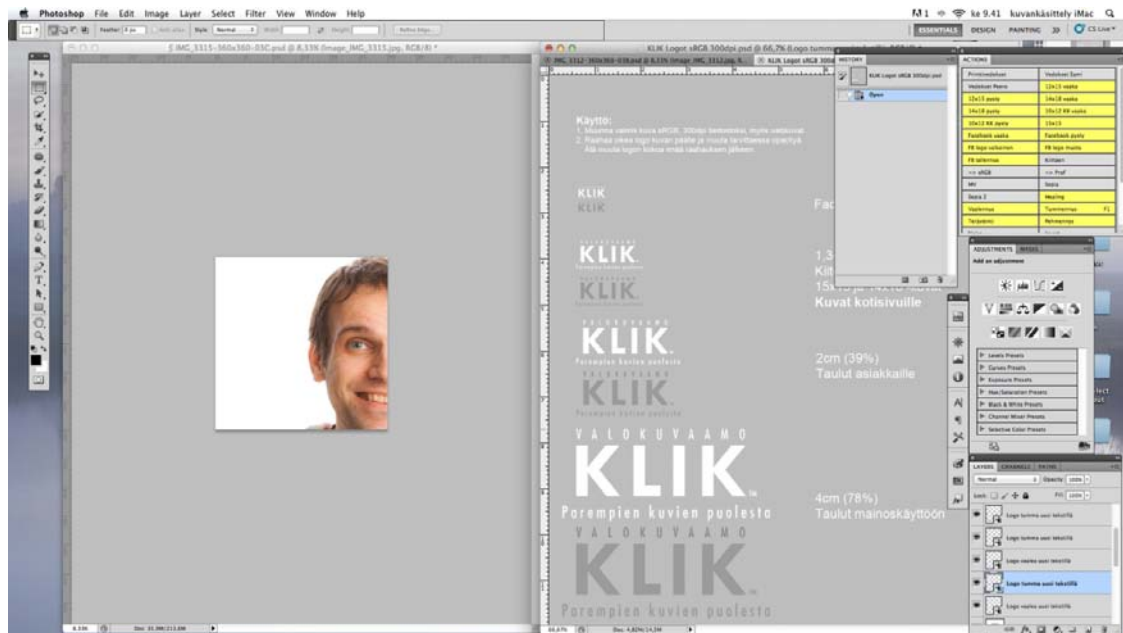
Kuva näkyy nyt sellaisena millaiseksi se tulostuu canvas-taulun etuosaan.

Avaa työpöydällä **logot sisältävä tiedosto**.

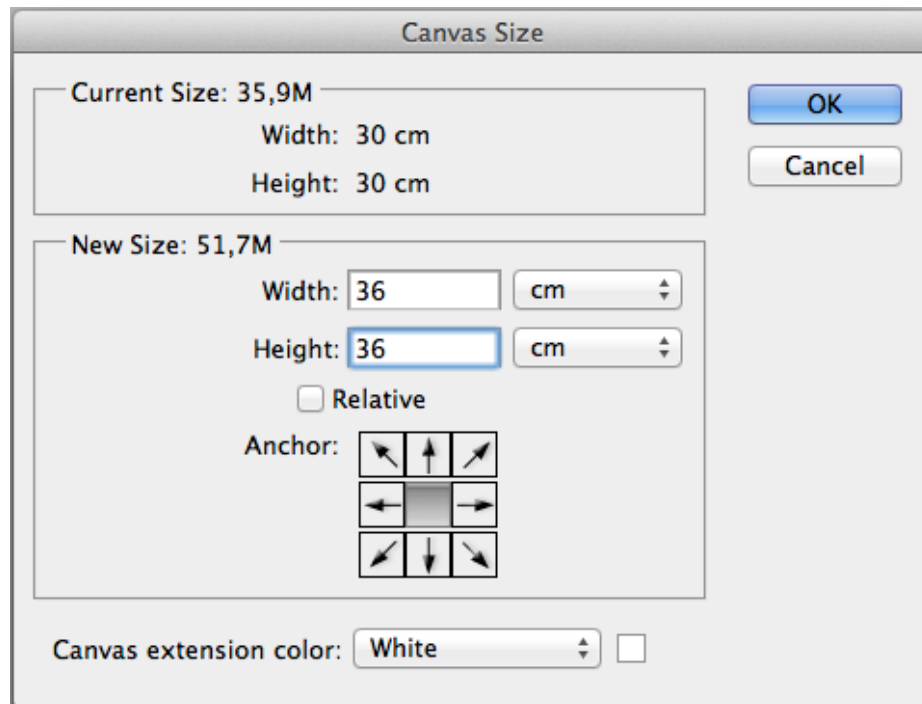
Valitse canvas-tauluun sopivan värinen 2cm logo.

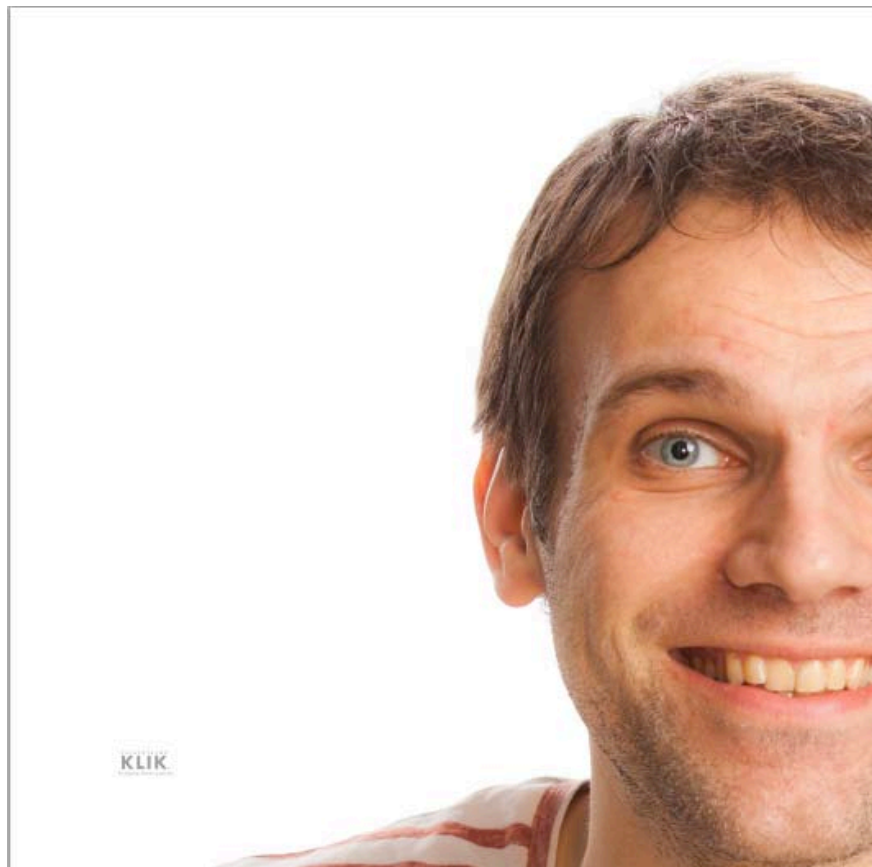
Aseta logo sopivaan kohtaan.

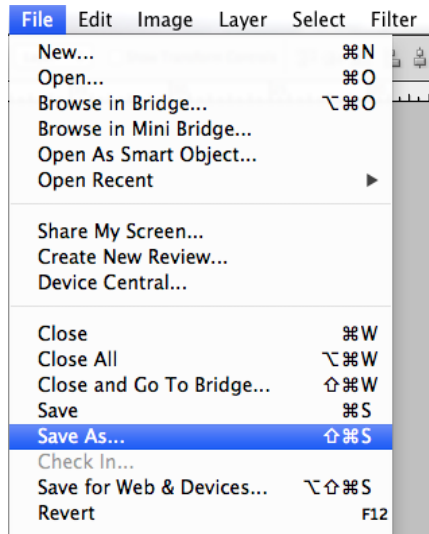
Palauta kuva takaisin oikeaan kokoon.

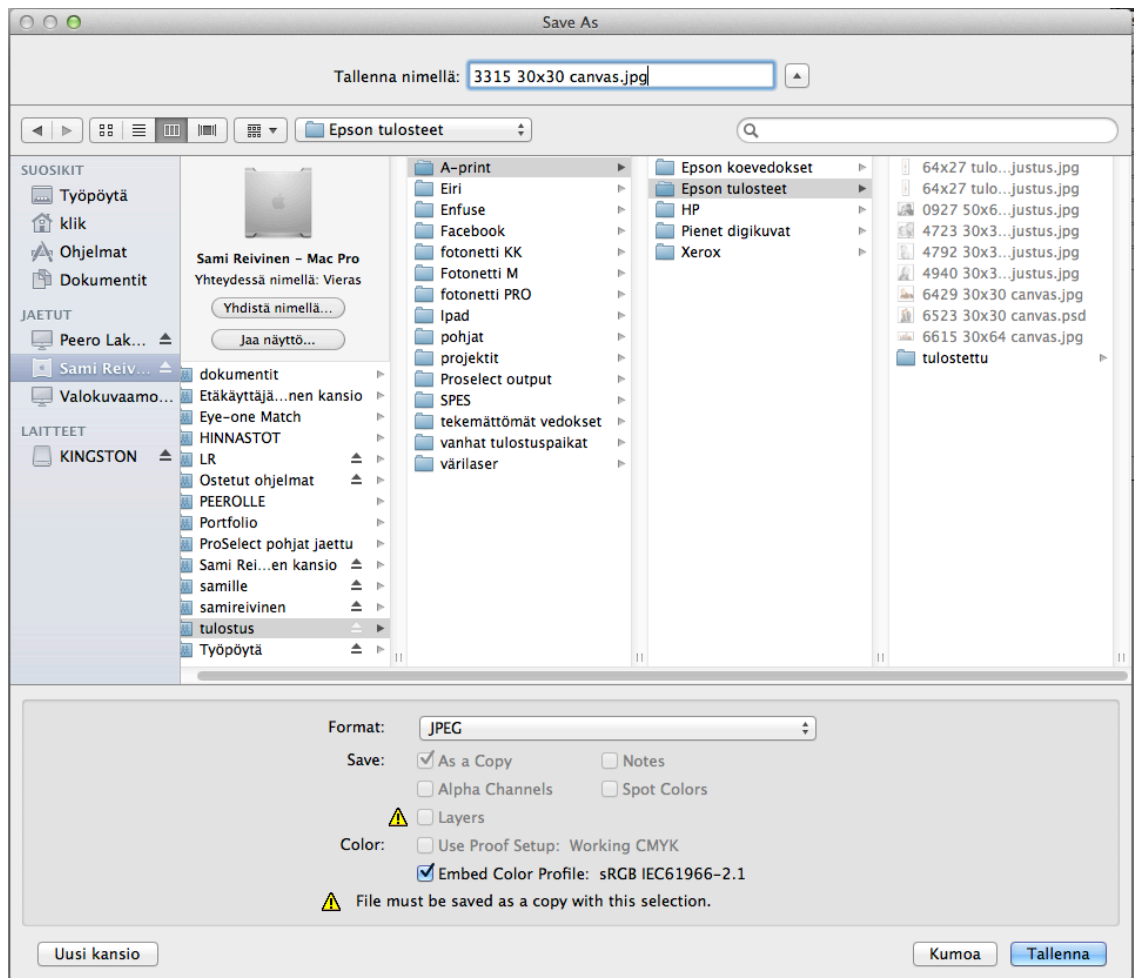
Kuva kokonaisuudessaan.

Tallenna tiedosto uudella nimellä.

Tallenna tiedosto polkuun: Sami Reivinen/tulostus/A-print/Epson tulosteet. Nimeä tiedosto esim: 3315 30x30 canvas.jpg.

LÄHTEET

Adobe Photoshop CS3. 2012. Luettu: 8.3.2012. Keyboard Shortcuts.
http://morris-photographics.com/photoshop/shortcuts/downloads/PSCS3_Keyboard_Shortcuts_Mac.pdf

Adobe Photoshop CS4. 2012. Luettu: 8.3.2012. Keyboard Shortcuts.
http://morris-photographics.com/photoshop/shortcuts/downloads/PSCS4_Keyboard_Shortcuts_Mac.pdf

Adobe Photoshop Lightroom 2. 2012. Luettu: 5.3.2012
http://help.adobe.com/en_US/Lightroom/2.0/WS18e2013dd74eab5fe275e2711d1b186fe9-7fff.html

Demotus. 2012. Photoshop: Työkalut. Luettu: 1.4.2012
<http://www.demotus.com/photoshop-tyokalut>

Pelivara. 2012. Ihmisten kuvaaminen Luettu: 25.6.2012
<http://pelivara.com/tutoriaalit/ihmisten-kuvaaminen/>

Sanasto. 2012. Kontrasti. Luettu: 25.6.2012
<http://fin.afterdawn.com/sanasto/selitys.cfm/kontrasti>

Tips & Techniques. 2012 Photoshop brush size shortcuts. Luettu: 20.4.2012
<http://blog.gilbertconsulting.com/2009/10/photoshop-brush-size-shortcuts.html>

Web Designer Wall. 2012. Photoshop Secret Shortcuts. Luettu: 20.4.2012
<http://webdesignerwall.com/tutorials/photoshop-secret-shortcuts>